

L'ESTRUCTURA DEL SECTOR FORESTAL A CATALUNYA

Ignasi Aldomà Buixadé

Setembre 1997

Eurup SL - Diputació de Barcelona

L'ESTRUCTURA DEL SECTOR FORESTAL A CATALUNYA

EURUP SL

Estudi elaborat per Ignasi Aldomà Buixadé

INDEX GENERAL

SOBRE LA DEFINICIÓ DE L'ESPÀI FORESTAL	5
EL PES DEL TERRITORI FORESTAL	13
El pes de la superfície forestal comarcal	13
Les explotacions amb terrenys forestals	14
LA CARACTERITZACIÓ DELS APROFITAMENTS FORESTALS	17
La caracterització general de l'espai forestal comarcal; boscos, pastures i erms.	18
Les característiques dominants del boscos; vegetació i aprofitament ...	19
La tipologia comarcal segons el territori forestal i el seu aprofitament .	21
L'ESTRUCTURA DE LES EXPLOTACIONS AMB TERRENYS FORESTALS	28
El contrast en la grandària de les explotacions forestals a Catalunya ..	28
Petites i grans explotacions forestals a nivell comarcal	29
Caracterització complementària de la grandària; superfície mitjana i grau de concentració	30
L'especialització forestal segons l'espai agrari de les explotacions amb forest	36
L'especialització forestal segons l'Orientació Tècnico-Econòmica (OTE) dominant	36
TITULARITAT I MA D'OBRA DE LES EXPLOTACIONS	42
Les explotacions segons la seva titularitat jurídica	42
L'allunyament dels titulars de les explotacions forestals	43
La dedicació a temps parcial	44
L'edat del cap de l'explotació	45
ALTRES ASPECTES DELS FACTORS DE PRODUCCIÓ DE LES EXPLOTACIONS AMB FOREST	53
Sobre la propietat; arrendaments, parceries i altres formes contractuals	53
La fragmentació del parcel·lari.....	54
El factor mà d'obra; les unitats de treball anual (UTA) mitjanes	59
Marge brut estàndard i grandària econòmica	59
CARACTERÍSTIQUES COMPLEMENTÀRIES DELS APROFITAMENTS FORESTALS.....	63
Les explotacions segons l'aprofitament del seu espai forestal.....	63
Caracterització de les espècies forestals	64
La cabanya ramadera de les explotacions amb forest	65

UNA TIPOLOGIA DE LES ESTRUCTURES FORESTALS COMARCALS	73
Caracterització general de l'estructura de les explotacions amb forest.	73
Els cinc grans espais forestals de Catalunya	74
Una caracterització de les peculiaritats forestals comarcals	80
La caracterització de les explotacions per damunt de la Unitat Mínima Forestal (25 ha)	83
 ANNEX 1. RECULL D'ESTADÍSTIQUES COMARCALS SOBRE EL SECTOR FORESTAL.....	 88
 ANNEX 2. ANÀLISI DELS APROFITAMENTS DEL TERRITORI FORESTAL COMARCAL. VARIABLES I FACTORS DE SÍNTESE I CLASSIFICACIÓ COMARCAL.....	 116
 ANNEX 3. ANÀLISI DELS ASPECTES ESTRUCTURALS DE LES EXPLOTACIONS AMB FOREST A ESCALA COMARCAL. VARIABLES I FACTORS DE SÍNTESE I CLASSIFICACIÓ COMARCAL	 122
 ANNEX 4. ANÀLISI DELS ASPECTES ESTRUCTURALS I PRODUCTIUS DE LES EXPLOTACIONS QUE DISPOSEN DE 15 HECTÀREES O MÉS DE FOREST. VARIABLES I FACTORS DE SÍNTESE I CLASSIFICACIÓ COMARCAL.....	 129

SOBRE LA DEFINICIÓ DE L'ESPAI FORESTAL

L'espai forestal o les forests venen definides de diferent manera segons els estudiosos d'aquí i d'allà i segons les fonts d'informació utilitzades. A Catalunya existeix, en tot cas, una referència molt precisa, que és la que mereix, per altra part, un major consens entre els estudiosos; la Llei Forestal 6/1988 de Catalunya.

- Sòls rústics poblats d'espècies arbòries o arbustives, matolls i herbes.
- Erms situats en els límits dels boscos que siguin necessaris per a la seva protecció.
- Erms adequats per l'aforestació (conversió d'un terreny que no ho havia estat en forestal) o la reforestació.
- També els prats de regeneració natural, aiguamolls i rasos transformats sense autorització, pistes i camins forestals.
- Són terrenys forestals temporals els agrícoles circumstancialment objecte d'explotació forestal intensiva.

En la mesura que les dades estadístiques ho permeten, aquesta és la definició que s'adopta en aquest estudi, i és a partir d'aquesta definició que s'han explotat i analitzat les dades que recull el Cens Agrari.

Tot i l'acord sobre la definició, l'espai forestal continua essent utilitzat de diferent manera segons les diverses fonts estadístiques i això afecta profundament l'estudi de les explotacions agràries que tenen una presència en l'espai forestal o les explotacions pròpiament dites forestals.

En el Cens Agrari, l'espai forestal no es refereix a unes unitats administratives determinades, com poden ser els municipis o les comarques, com és el cas d'altres fonts d'informació sobre l'ocupació i/o utilització del territori com són bàsicament:

- L'enquesta tradicional de Superfícies Ocupadas por los Cultivos Agrícolas que elabora actualment cada any el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya (recollit en part a DARP, "Estadístiques Agràries i Pesqueres de Catalunya", anuari).
- L'explotació de la imatge del satèl·lit Landsat de l'any 1987 realitzada per l'Institut Cartogràfic de Catalunya ("Mapa d'Usos del Sòl de Catalunya, 1:250.000", Barcelona, 1992).
- El Mapa d'Aprofitaments i Cultius elaborat en el seu dia per encàrrec del Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación a partir d'unes fotos aèries realitzades entorn a l'any 1981 (MAPA-DARP, "Mapa de Conreus i Aprofitaments, 1:200.000", Madrid, 1987, un quadern per província).

Malgrat la diferència en els mètodes i la significació de les dades, caldria almenys esperar una similitud entre les grans xifres, almenys en allò que

pertoca el conjunt de Catalunya. Aquest no és, però, el cas. Tal com recull el quadre 1 adjunt, en relació a l'espai forestal obtingut a partir del Cens Agrari, que serveix com a base del present treball es constata:

L'espai forestal que es dedueix del Cens Agrari es troba sensiblement per davall del que es dedueix de les altres fonts d'informació, que resulten força coincidents. El Cens Agrari dóna una superfície forestal inferior en un 20%, circumstància que no es pot atribuir a la diferència territorial, sinó més aviat a les circumstàncies pròpies de l'elaboració del Cens, sense que es pugui afirmar quin dels motius pot ser més important:

- Manca d'exhaustivitat en la informació censal. Malgrat el Cens Agrari pretengui l'exhaustivitat, moltes explotacions no acudeixen a declarar i la informació pot presentar algunes mancances en aquest sentit.
- Manca d'ajust en les declaracions de les explotacions agràries sobre la superfície forestal sota la seva responsabilitat. Per desconeixement o altres motius, la superfície declarada pot resultar inferior a la real.

Es podria aduir que la superfície forestal, pel seu interès econòmic més reduït, és desconeguda per les mateixes explotacions que la detenen i això facilita la desviació estadística. Però resulta, que l'esbiaix del Cens Agrari resulta pràcticament idèntic pel que fa a les superfícies conreades.

Quadre 1. Distribució en grans usos de la superfície de Catalunya, segons diverses fonts d'informació.

	DARP 1990	I.C.C. (Usos MAPA, Aprofitaments i Cultius, 1980)	Cens Agrari 1989	%Cens Agrari sobre DARP	%Cens Agrari sobre ICC
Conreus	1029195	1085447	837000	81,3	77,1
Prats	50185		90805	180,9	
Pastures	356493	71615	179108	50,2	
Arbrat	973045	1012570	981364	100,9	96,9
Matollars (1)	361942	839405	198571	54,9	
Erms	90821		109363	120,4	
Espartars	477		519	108,8	
Subtotal forestal	1782778	1923590	1468925	82,4	76,4
Improductiu	106068	107417	74851	70,6	69,7
Altres (2)	224956	103083			
Superfície total	3193182	3219537	2471581	77,4	76,8

(1) Segons els Mapa d'Usos de l'IEC inclou el concepte poc definit de "prats i bosquines".

(2) Sòls urbanitzats, infraestructures, rius i llacs.

Pel que fa als usos o aprofitaments que integren la superfície forestal, el Cens Agrari resulta pràcticament coincident amb les altres fonts pel que fa a la superfície arbrada. En canvi, pel que fa a les pastures i/o la presència

de vegetació no arbòria les hectàrees que donen les diverses fonts estadístiques resulten absolutament divergents. Això cal atribuir-ho a diferències conceptuals puntuals de les diverses fonts a l'hora de precisar cada ocupació o ús; però també a les dificultats pròpies de mesura d'aquests usos.

La inconcreció s'estén, per altra part, als usos o ocupacions anomenats improductius. Molts d'ells, per la seva natura, s'escauen fora de l'àmbit de les explotacions agràries i del camp d'avaluació del Cens Agrari. El Cens Agrari inclou, però, el concepte d'"altres superfícies" com un calaix de sastre en el qual s'incloïrien també alguns espais considerats habitualment com a improductius. Es pot recordar que com a d'"altres superfícies" el Cens Agrari considera:

- Camps abandonats recuperables que no tenen cap tipus d'aprofitament.
- Sòl ocupat per construccions, quadres, eres i altres serveis de l'explotació.
- Erms, pedreres i altres espais no aptes per al conreu.

Per la indiferenciació estadística i pel seu contingut divers i poc precís, aquestes "altres superfícies" han estat excloses, en tot cas, de l'anàlisi de les superfícies forestals que segueix. La seva distribució comarcal així ho aconsella, també. Això no vol dir que algun dels darrers aspectes apuntats resultés perfectament incorporable com a espai forestal.

Aquests desajustos tenen, evidentment, la seva repercussió a l'hora d'analitzar les dades comarcals, en les quals apareixen, si cap, encara més amplificats. A l'escala comarcal la comparació entre el Cens Agrari i les altres fonts estadístiques de base estrictament territorial té una menor significació, en quant les terres forestals que comptabilitza el Cens Agrari no tenen en compte els límits administratius, sinó el centre de l'explotació.

En tot cas, les diferències existents inviten també a ús i valoració ponderats de les dades del Cens Agrari. Tal com posa de relleu el quadre 2 adjunt, a l'hora de comparar les dades comarcals del Cens Agrari amb les altres dades que teòricament parteixen d'una metodologia més clara i satisfactòria, les elaborades a partir la imatge del Landsat per l'Institut Cartogràfic de Catalunya:

1. La diferència mitjana comarcal supera la que es produeix en el conjunt de Catalunya per als usos estudiats, fet que cal considerar lògic per les circumstàncies abans apuntades. Més significativa resulta la variació que s'enregistra entorn a la diferència mitjana comarcal, que comença a ésser crítica.
2. Es en l'àmbit dels conreus que es produeix una major aproximació i regularitat de les diferències entre el Cens Agrari i les dades d'usos del Landsat.
3. Mentre a nivell de superfície arbrada les diferències entre el conjunt de comarques són similars entre ambdues fonts, a nivell comarcal les

diferències resulten espectacular. La desviació típica de les diferències supera, fins i tot, en valor la mitjana d'aquestes.

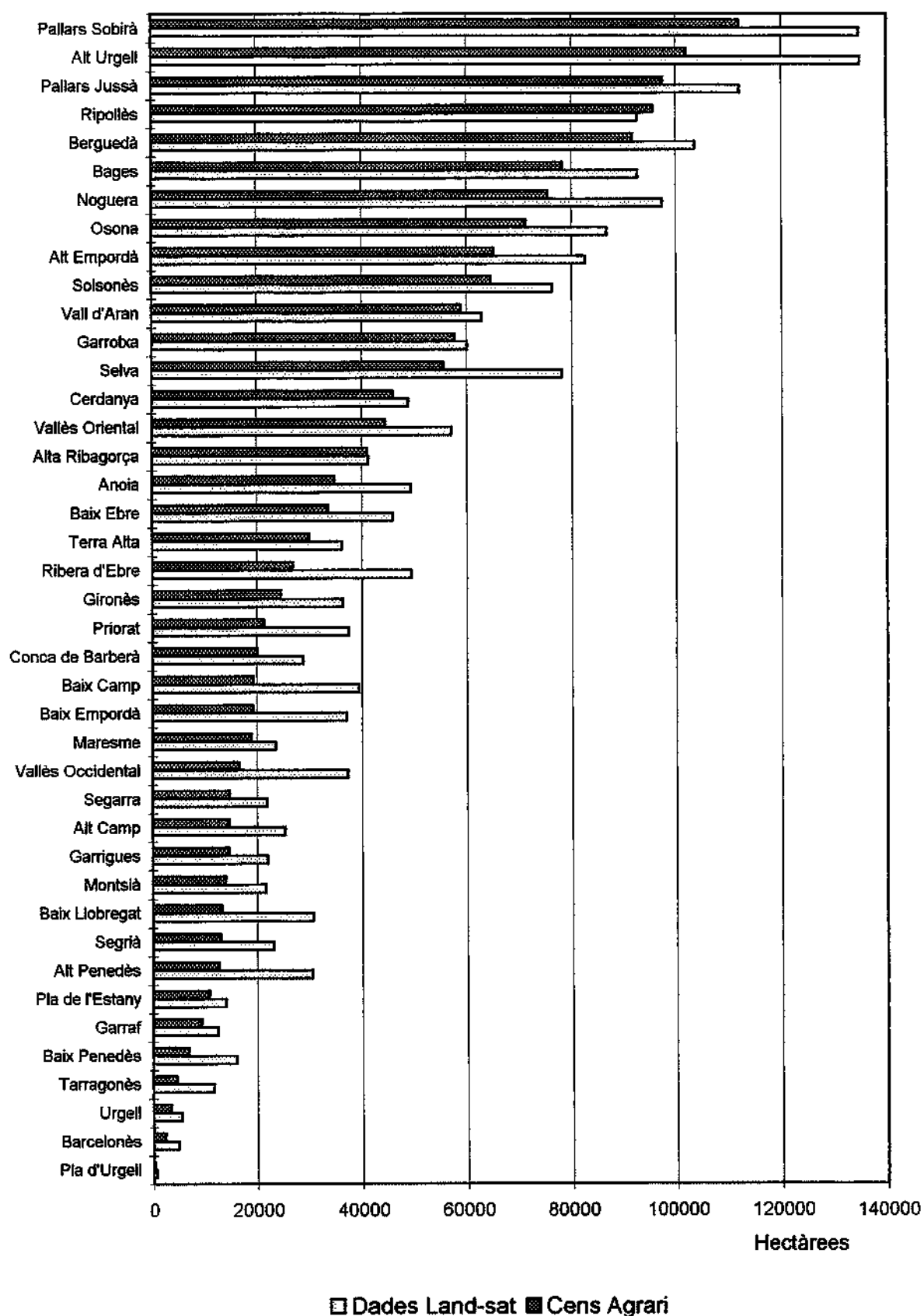
Els contrastos de les dades comarcals s'han de matisar, en tot cas, pel fet que els majors desajustos es produeixen en les comarques amb unes dimensions territorials més petites, tant des d'un punt de vista de la superfície forestal com global. Així s'observa a la gràfica 1 per al conjunt de la superfície forestal. Aquesta és una conseqüència lògica de la territorialitat diferent de les dues fonts comparades i explica, en últim terme, que les diferències observades en el conjunt de Catalunya siguin menors.

Totes les anteriors circumstàncies inviten, doncs a un ús prudent de la informació del Cens Agrari. Aquesta informació no pot ser estrictament utilitzada en els seus valors absoluts. Però no deixa de tenir un interès pel seu valor relatiu i per les tendències i orientacions que se'n desprenen.

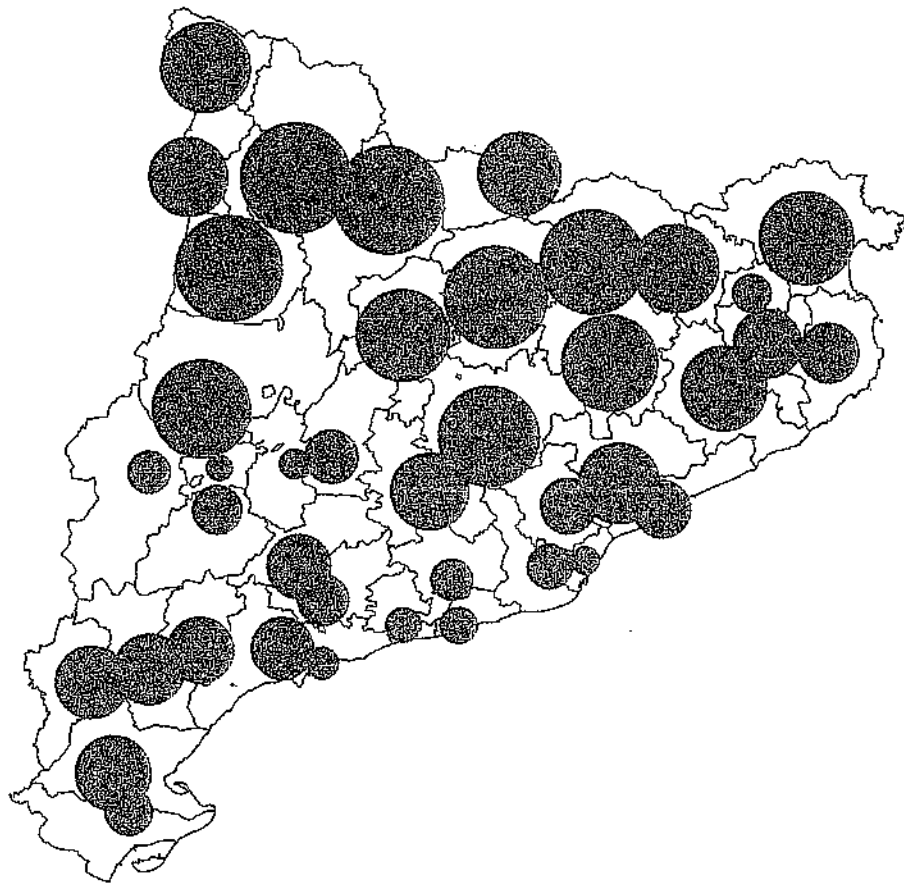
Quadre 2. Diferència de les dades comarcals del Cens Agrari (1989) en relació al Satèl·lit Landsat (1987) expressada en %.

	Conreus	Superfície forestal	Boscós	Pastures i altres
Alt Camp	24,5	42,4	13,1	64,8
Alt Empordà	31,3	21,1	8,4	45,4
Alt Penedès	20,2	58,6	20,6	84,4
Alt Urgell	35,1	24,5	19,7	30,3
Alta Ribagorça	70,3	0,7	6,2	1,4
Anoia	14,3	29,4	8,5	63,0
Bages	25,8	15,4	21,6	66,1
Baix Camp	13,5	50,9	10,2	81,6
Baix Ebre	19,5	26,9	63,5	50,9
Baix Empordà	30,7	48,0	35,7	74,1
Baix Llobregat	15,5	57,3	34,3	74,4
Baix Penedès	35,1	57,2	57,7	94,1
Barcelonès	69,5	51,7	54,0	92,4
Berguedà	17,9	11,5	2,5	28,3
Cerdanya	30,6	6,2	19,1	22,1
Conca de Barberà	21,4	30,4	6,2	65,0
Garraf	13,6	25,3	200,2	70,4
Garrigues	20,7	33,7	55,7	59,4
Garrotxa	33,1	3,9	1,1	14,8
Gironès	29,7	32,2	13,4	85,2
Maresme	55,9	19,6	0,3	59,0
Montsià	38,7	35,9	13,2	48,0
Noguera	13,0	22,5	0,7	35,7
Osona	32,2	17,8	4,5	44,8
Pallars Jussà	4,5	13,1	46,8	39,9
Pallars Sobirà	9,6	16,8	16,8	16,9
Pla d'Urgell	12,7	37,2	276,7	52,4
Pla de l'Estany	24,8	22,7	11,6	75,0
Priorat	2,6	42,7	5,4	69,4
Ribera d'Ebre	24,8	45,4	6,6	69,1
Ripollès	4,2	3,3	7,6	15,3
Segarra	10,9	32,8	26,9	66,9
Segrià	27,4	43,7	4,7	55,4
Selva	43,4	28,9	15,6	77,3
Solsonès	15,1	15,4	5,1	38,2
Tarragonès	18,1	61,2	18,2	74,8
Terra Alta	22,1	17,0	63,5	82,2
Urgell	17,7	36,0	1,7	50,1
Vall d'Aran	0,0	6,3	27,8	2,9
Vallès Occidental	33,2	55,5	42,6	79,9
Vallès Oriental	44,8	22,0	12,7	57,3
Tot Catalunya	22,9	23,6	3,1	46,5
Mitjana de les diferències comarcals	25,7	29,8	30,8	55,6
Desviació típica	15,5	16,9	51,7	24,4

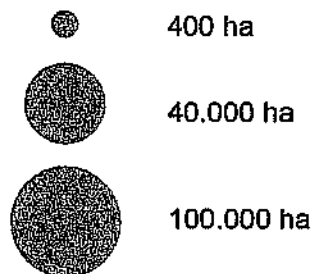
Gràfica 1. La superfície forestal de les comarques catalanes segons el Cens Agrari 1989 i el Satèl.lit Land-sat



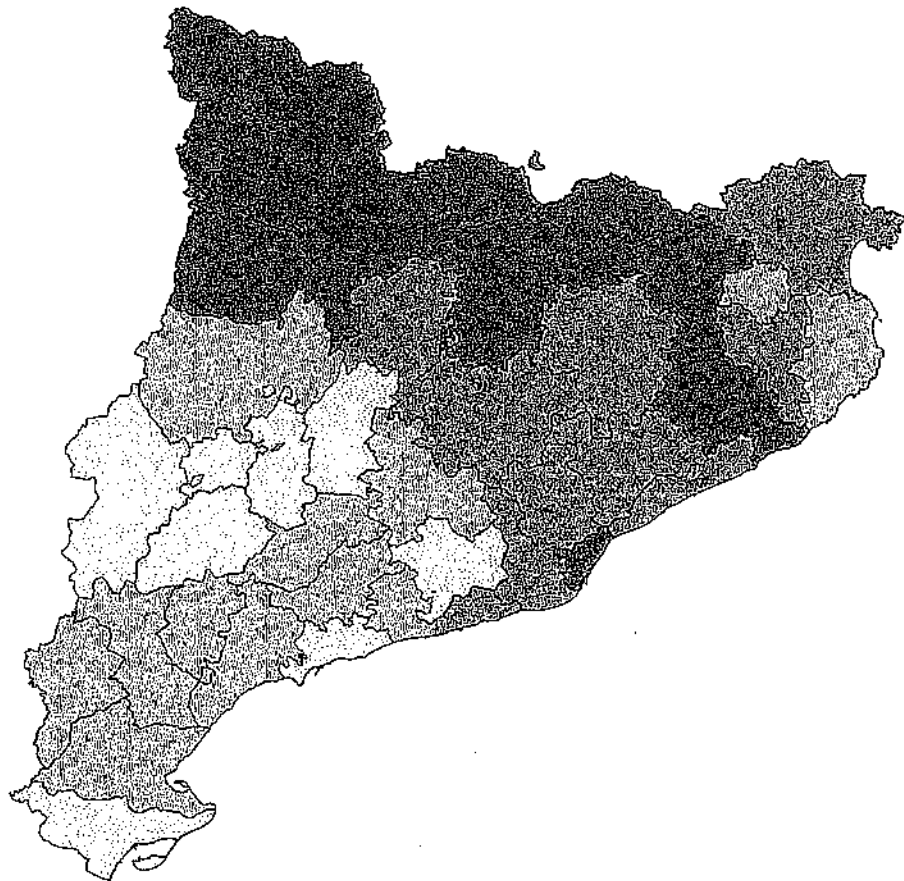
Mapa 1. La superfície forestal per comarques segons el Cens Agrari 1989.



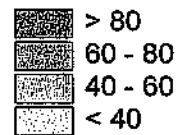
Hectàrees forestals



Mapa 2. Pes de la superfície forestal dins la superfície agrària censada en percentatge.



**% de la superfície forestal
sobre la superfície censada**



Catalunya = 63 %

EL PES DEL TERRITORI FORESTAL

Amb les dades avançades anteriorment només es pretenia veure la significació de la font estadística que serà utilitzada a partir d'ara, el Cens Agrari de 1989. A partir d'aquest cal introduir-se en les activitats forestals a partir d'una valoració inicial del seu pes en el context de l'activitat agrària, tant pel que fa a nivell de territori com d'explotacions.

El pes de la superfície forestal comarcal

L'observació de les dades apuntades abans permet unes primeres conclusions importants sobre el territori forestal:

- La superfície forestal representa un 60% del conjunt de la superfície censada pel Cens Agrari de 1989, una proporció pràcticament idèntica a la de la resta de fonts estadístiques en relació al conjunt del territori.

La distribució d'aquesta superfície en el territori català resulta, però, molt desigual. La superfície tan diferent del territori forestal a nivell comarcal n'és la primera evidència. Tal com queda reflectit en la gràfica 1 i el mapa 1:

- Les 5 comarques pirinenques més grans presenten la major superfície forestal, amb una xifra pròxima o superior a les 100.000 hectàrees.
- En l'altre extrem apareixen comarques molt planes o molt urbanitzades que no arriben a les 5.000 hectàrees forestals, amb el cas extrem del Pla d'Urgell que no arriba a les 500.

La proporció que representa la superfície forestal sobre el conjunt de la superfície censada confirma aquestes diferències. Permet constatar també com de manera general les comarques que tenen més hectàrees forestals també tenen una proporció de forests superior. El mapa 2 comarcal ens dóna una imatge relativament coneguda:

- Unes comarques pirinenques amb un territori agrari absolutament dominat per les extensions forestals, que en casos com la Vall d'Aran i l'Alta Ribagorça representen més d'un 99 % de la superfície agrària censada.
- Una Catalunya Vella també dominada per les extensions forestals, que hi cobreixen les dues terceres parts o més del territori, amb comarques destacades com la Selva.
- Una Catalunya meridional, per davall el Llobregat, amb una major equilibri entre forests i conreus, tret d'alguna comarca més accidentada com el Priorat on les forests continuen jugant un paper molt destacat.
- Les planes lleidatanes orientades de manera preferent al conreu i amb territori forestal relativament marginal.

Les explotacions amb terrenys forestals

Si el panorama del territori forestal dóna una imatge força familiar de Catalunya, el de les explotacions que gestionen aquest territori dóna una imatge més desconeguda i d'interpretació més complexa.

Les explotacions amb terrenys forestals, que, com es veurà, no es poden definir estrictament com a "explotacions forestals", sumen 50.885 explotacions en el conjunt de Catalunya. El seu repartiment comarcal, que es pot seguir en el mapa 3, presenta notables diferències en relació a la superfície:

- Les comarques que tenen un major nombre d'explotacions amb terrenys forestals són les meridionals.
- Mentre, les comarques amb un nombre inferior són en general les comarques amb major extensió forestal, les pirinenques.

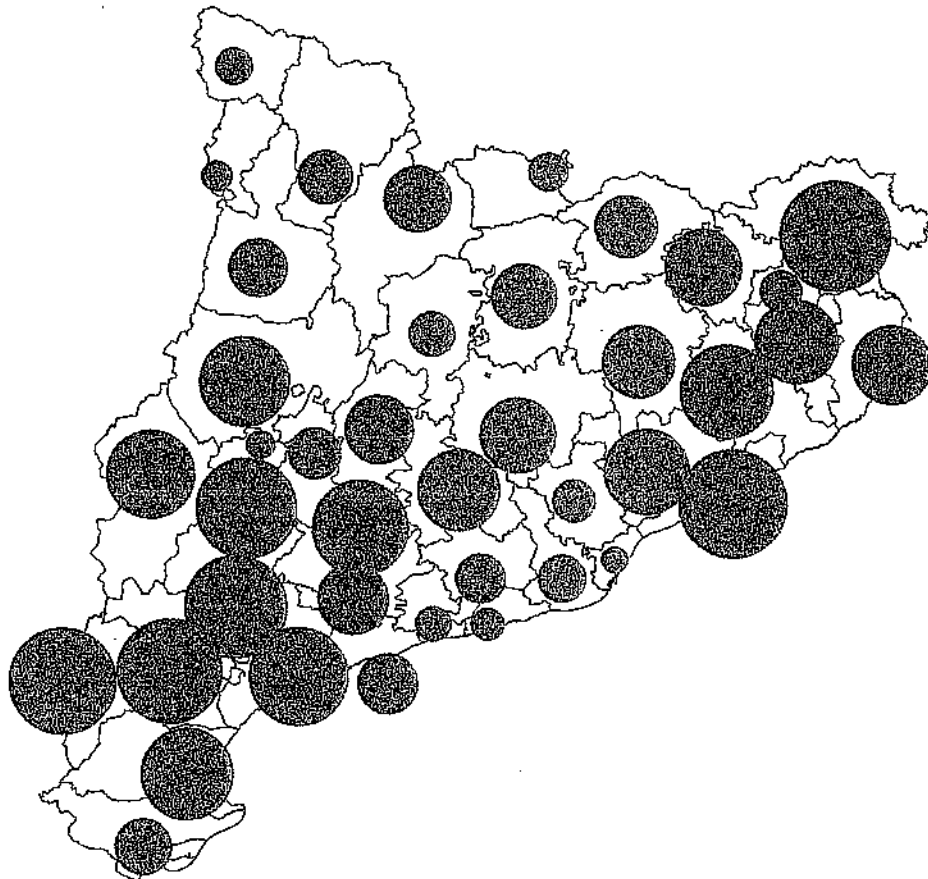
En relació a aquesta distribució es constata immediatament que el pes de les masses forestals és molt diferent a nivell de superfície que a nivell d'explotacions. Per entendre-ho cal remetre's a unes diferències estructurals que s'aniran detallant.

Més de la meitat de les explotacions agràries censades a Catalunya, un 55%, no disposen de terrenys forestals. Si es compara amb la proporció superior que representen les superfícies forestals es dedueix immediatament que moltes explotacions

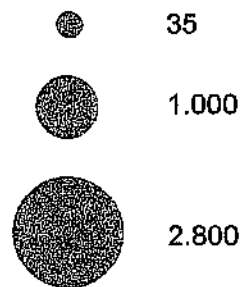
Sigui com sigui, a nivell comarcal el pes de les explotacions amb forests sobre el conjunt de les explotacions censades té molt a veure amb el pes de la superfície forestal (mapa 4):

- A les comarques pirinenques gairebé totes les explotacions censades tenen terrenys forestals.
- A les comarques meridionals, tot i que el nombre d'explotacions amb terrenys forestals pugui ser elevat, la proporció es manté molt baixa.
- En conjunt es dibuixa una línia divisòria força clara entre les comarques de la Catalunya Vella, on de manera habitual les dues tercers parts o més de les explotacions tenen terrenys forestals, i les comarques de la Catalunya Nova, on aquestes no arriben a una tercera part.
- L'excepció ve donada, dins la Catalunya Nova per les comarques interiors que tenen un nivell important d'accidentament geogràfic i masses forestals importants.

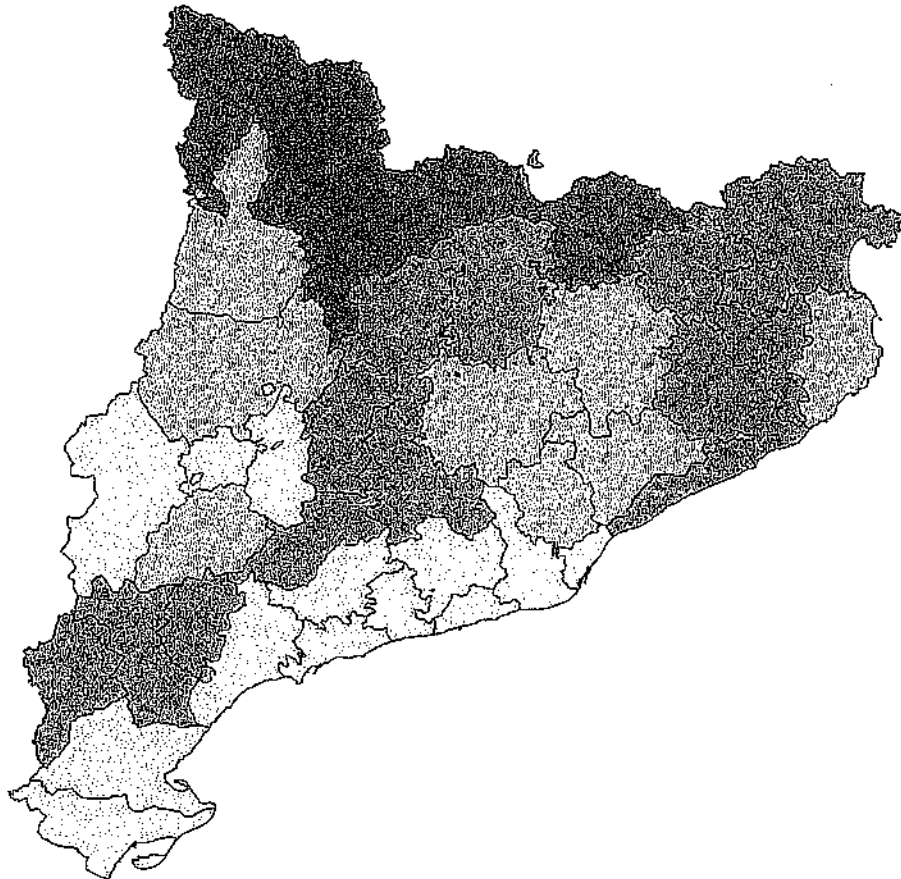
Mapa 3. Les explotacions amb terrenys forestals a nivell comarcal.



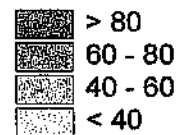
Nombre d'explotacions



Mapa 4. Les explotacions amb terrenys forestals en relació al conjunt de les explotacions agràries censades per comarques, en percentatge.



% d'explotacions amb terrenys forestals sobre les explotacions censades



Catalunya = 44,8 %

LA CARACTERITZACIÓ DELS APROFITAMENTS FORESTALS

Tal com recull la mateixa definició de forest, l'espai forestal comprèn diferents tipus d'ús. Aquests usos s'imbriquen amb unes tipologies vegetals molt diferents i donen, tot plegat, a l'espai forestal les característiques d'un mosaic que convé tenir ben present i analitzar.

La tipificació de l'espai forestal segons el Cens Agrari 1989

Vegetació i usos donen origen a una gran diversitat de tipologies, que no resulten de fàcil encaix, evolucionen en el temps i, tot plegat, són recollides de manera deficient per les estadístiques existents. El Cens Agrari secciona l'espai forestal en tres grans entrades i a partir d'aquí estableix unes subdivisions, que responen de manera aproximada a l'encreuament dels criteris de formació vegetal i ús.

Seguint les dades del conjunt de Catalunya per a les diverses subdivisions s'observa (gràfiques 2, 3 i 4 quadre 3):

- El predomini d'allò que el Cens Agrari anomenada "espècies arbòries forestals", que representen un 63% del conjunt de la superfície forestal.
- A part del tipus de formació vegetal dominant s'introdueix una segona divisió molt interessant des d'un punt de vista d'ús entre el bosc la fusta del qual és objecte d'explotació comercial i la resta del bosc, amb usos protectors, d'autoconsum o similars. El primer representen un 40% del total de la superfície forestal, mentre el segona representa un 23%.
- Una part dels boscos reben un aprofitament pastoral persistent; però el concepte de "pastures permanents" es reserva per a les formacions no arbòries, i concretament per aquelles formacions que almenys durant 5 anys han estat objecte d'un aprofitament continuat. Les pastures representen en conjunt prop d'una quinta part de la superfície forestal total.
- Finalment entren els erms, matolls i espartar que no han estat objecte d'un aprofitament per fusta o pastura significatiu i continuat, i cal suposar, doncs, que el seu nivell d'aprofitament és molt baix. Sumen en conjunt una quinta part de la superfície forestal de Catalunya.
- Les explotacions implicades en cada una de les grans divisions de l'espai forestal segueixen, per altra part, unes proporcions semblants a les que es troben a nivell de superfície.

Quadre 3. La divisió de l'espai forestal segons el Cens Agrari a Catalunya. Explotacions i hectàrees.

Grans grups	Subdivisió	Subdivisió complementària	Explotacions	Hectàrees	
Arbrat	Planifolis o frondoses	Comercial	3705	127660	
		No comercial	5067	91188	
	Coníferes o resinoses	Comercial	5696	367733	
		No comercial	14337	182165	
	Mixtes	Comercial	2533	124310	
		No comercial	5154	88307	
(Subtotal)			32921	981364	
Pastures permanents	Prats i prades permanents	Secà	3108	80145	
		Regadiu	1614	10660	
	Altres terres pasturades			3280	179108
		(Subtotal)			6116
Altres terres	Erms			14457	109363
				111	519
	Matollars			13467	198571
		(Subtotal)			(1)

(1) El subtotal, que no és igual a la suma dels conceptes anteriors, es desconeix.

La caracterització general de l'espai forestal comarcal; boscos, pastures i erms.

El pes de les tres grans divisions de l'espai forestal varia, però, molt d'unes comarques a unes altres. Es precisen, d'aquesta manera, les condicions naturals de cada comarca, amb uns trets força destacats i diferenciats territorialment (quadre A3 en annex):

- Les pastures són les que mostren una ubicació territorial més clara; a les comarques pirinenques i, particularment, a les més d'alta muntanya. A comarques com el Pallars Sobirà, la Vall d'Aran i l'Alta Ribagorça representen més de la meitat de l'espai forestal i també adquireixen proporcions elevades al Ripollès i la Cerdanya. Fora d'aquestes comarques i les immediatament veïnes de muntanya les pastures tenen una presència molt marginal.
- Els erms i matollars feblement aprofitats coincideixen força amb la presència de pastures. Però, la seva presència esdevé particularment important en les comarques muntanyenques de condicions més secaneres. Pallars Jussà, Alt Urgell, la Noguera (que té una important àrea de muntanya) i l'Alt Empordà són les comarques destacades per l'extensió dels erms i matollars.

- Al mateix temps tampoc cal menystenir la presència d'erms i matollars a les comarques meridionals. En aquestes comarques és on adquireixen un pes més important dins el conjunt de l'espai forestal.
- L'espai arbrat continua sent important a les comarques muntanyenques; però és a les comarques centrals i orientals del país on adquireix una extensió i, sobretot, un pes més important. Berguedà, Bages, Osona, la Selva, Solsonès, Garrotxa presenten grans extensions de boscos, entre les 50.000 i les 70.000 hectàrees cadascuna. Al seu costat, l'Alt Urgell, els dos Pallars i el Ripollès continuen representant extensions importants.

Les característiques dominants dels boscos; vegetació i aprofitament

Des d'un punt de vista econòmic la característica més destacada de l'arbrat és l'aprofitament de la seva fusta.

- Segons les declaracions del Cens Agrari 1989, les dues terceres parts de les masses forestals catalanes són objecte d'aprofitament (quadre 4).
- Els boscos de coníferes són els més abundants i es dona també una certa supremacia comercial del bosc de coníferes, conseqüència lògica de la introducció progressiva d'aquestes espècies en perjudici del bosc de planifolis, donada la seva major productivitat i/o valor comercial.
- En tot cas, el grau d'aprofitament varia molt poc segons el tipus d'espècies dominants al bosc, siguin coníferes, frondoses o mixtes. No es pot parlar en general d'un tipus d'espècies o d'un procés de substitució orientat a la valoració comercial.

Quadre 4. Grau d'aprofitament de les masses forestals segons les característiques de l'arbrat a Catalunya. 1989.

	Arbrat comercial		Arbrat no comercial		Pes de l'arbrat comercial en %
	Hectàrees	En %	Hectàrees	En %	
Planifolis o frondoses	127660	20,6	91188	25,2	58,3
Coníferes o resinoses	367733	59,3	182165	50,4	66,9
Mixtes	124310	20,1	88307	24,4	58,5
Total arbrat	619703	100,0	361660	100,0	63,1

L'aprofitament i característiques del bosc presenten, amb tot, diferències importants entre unes comarques i unes altres. Les condicions naturals pròpies de cada comarca tenen molt a veure amb el tipus d'arbrat dominant i, també, amb el pes de l'aprofitament comercial; però tampoc cal menystenir la incidència de les circumstàncies històriques i de les estructures socials actuals.

En relació a la importància de l'aprofitament comercial per comarques es constata com (quadre A4 en annex):

- En xifres absolutes el bosc sense aprofitament comercial es troba força repartit entre totes les comarques catalanes, independentment de la superfície que hi ocupa el bosc.
- La circumstància anterior porta aparellat el fet que les comarques de la Catalunya Nova, que són les que acostumen a tenir menys superfície boscada, són també les que tenen unes masses forestals amb un menor aprofitament comercial.
- Cal, amb tot, destacar dues excepcions de comarques amb un gran espai arbrat que té un molt escàs aprofitament comercial; es tracta del Pallars Jussà i la Noguera, comarques veïnes que gaudeixen d'unes condicions similars de muntanya seca. Són les comarques que tenen una major superfície arbrada "no comercial".
- A molta menor escala, presentarien una situació similar a l'anterior l'Osona, l'Anoia i la Terra Alta. En aquestes dues darreres domina proporcionalment l'arbrat no comercial.
- En una situació oposada a la de les comarques anteriors, el Berguedà, el Gironès i la Val d'Aran tenen totes les seves masses forestals qualificades de comercials.

Pel que fa al tipus d'arbrat dominant, les peculiaritats comarcals remetent encara més clarament als condicionaments naturals.

- Les comarques nord-occidentals, en el triangle format pel Ripollès, l'Alt Empordà i el Maresme són les que presenten unes masses de frondoses més importants en termes absoluts i relatius. Aquestes frondoses coincideixen també habitualment amb unes masses importants de bosc mixt, de frondosa i resinosa.
- Fora de l'àrea anterior, es presenta un altre nucli significatiu de bosc de frondoses i és l'àrea formada per les tres comarques de la Noguera, Segarra i Pallars Jussà.
- Fora de les dues àrees anteriors el predomini de les coníferes resulta absolut, tant a les comarques del Pirineu occidental com a les meridionals.
- Tot just caldria remarcar una àrea amb una certa presència de bosc mixt constituïda per les comarques de la Conca de Barberà, els dos Camps, el Priorat i, sobretot, les Garrigues.

La tipologia comarcal segons el territori forestal i el seu aprofitament

A partir de la caracterització general del territori forestal i de l'aprofitament de l'espai arbrat que es troba dins d'aquest es disposa ja d'un quadre força complet del territori forestal de Catalunya. L'anàlisi a nivell d'espècies concretes dominants del bosc permetrà més endavant una major aproximació a les diferències del medi natural que caracteritzen cada comarca. Però amb les dades comentades es disposa ja dels elements per dibuixar una tipologia comarcal forestal, que es presenta en el quadre 5 adjunt.

La tipologia comarcal és el resultat de dos enfocos que marquen les dues entrades del quadre:

1. Els grans usos forestals, diferenciats en funció de la importància de l'espai forestal comarcal.
2. La funció i característiques dominants de l'espai arbrat, anomenat també bosc.

Metodològicament, la tipologia s'ha elaborat de manera empírica a partir del contrast de dues vies d'anàlisi:

1. Els coeficients d'especialització comarcal calculats en base a les dades del conjunt de Catalunya, seguint la fórmula:

$$C_{\text{comarca } i} = \frac{\text{SUP}_{y \text{ com. } i} / \text{SUP}_{\text{com. } i}}{\text{SUP}_{y \text{ Cat.}} / \text{SUP}_{\text{Cat.}}}$$

S'han tingut en compte tres tipus de coeficients:

- L'especialització pel que fa al pes de la superfície forestal dins el conjunt de la superfície censada.
 - L'especialització pel que fa a la distribució en boscos, pastures i erms de la superfície forestal.
 - L'especialització pel que fa a la distribució en frondoses, resinoses i mixtes i utilització comercial o no de la superfície arbrada.
2. L'agrupament natural de les comarques a partir de la proporció de la superfície destinada a cada ús o tipus de vegetació, tot seguint el procediment estadístic de classificació no jeràrquica.

Quadre 5. Caracterització comarcal a partir dels grans usos de la superfície forestal i de les característiques i aprofitament del bosc. 1989.

<i>Tipus d'arbrat i aprofitament</i>				
	Resinoses		Frondoses	Mixtes
	Comercials	No comercials	Comercials	No comercials
<i>Comarques forestals</i>				
Predomini d'arbrat	Bages Berguedà Solsonès	Vallès Occid.	Garrotxa Gironès Osona Selva Vallès Oriental	Maresme
Arbrat i pastura	Alta Ribagorça Pallars Sobirà Vall d'Aran Cerdanya Ripollès			
Arbrat i erms	Alt Urgell	Garraf	Alt Empordà	Pallars Jussà
<i>Comarques poc forestals</i>				
Predomini d'arbrat		Alt Penedès Anoia Baix Camp Baix Penedès Conca Barberà Terra Alta	Baix Empordà Pla de l'Estany	
Arbrat i erms	Montsià	B.Llobregat Alt Camp Tarragonès Ribera d'Ebre Baix Ebre Pla d'Urgell Urgell Segrià		Garrigues Noguera Segarra Priorat

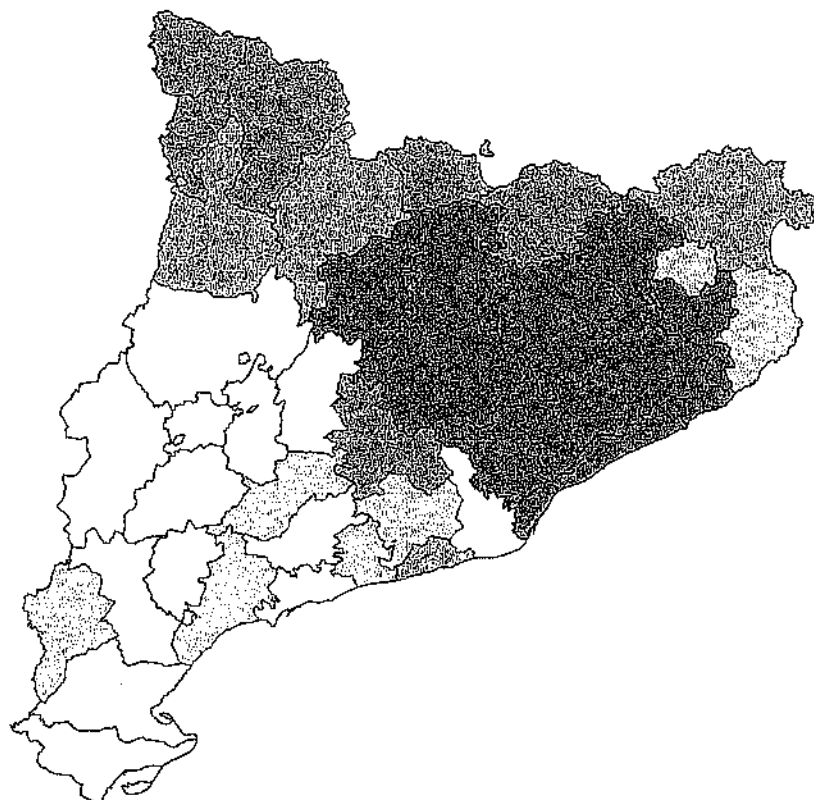
Els resultats de la tipologia presenten unes entrades buides o quasi buides que han estat deixades de banda:

- No hi cap comarca que tingui un espai de pastura important i alhora tingui un territori forestal petit.
- Al mateix temps, la diferenciació dels boscos mixtes tampoc aporta gaire claredat en la tipologia, a menys de tractar-se dels boscos no comercials, de la mateixa manera que la presència dominant de boscos de frondoses no comercials és un cas rar (Segarra i Noguera) que s'afegeix a les mixtes no comercials.




Pei que fa al mapa comarcal resultant, les tipologies comarcals donen grups força coherents a nivell de territori, a part d'unes poques comarques amb uns trets força singulars. En el conjunt destaca:

- Les comarques amb una dedicació forestal important coincideixen amb les comarques que tenen una presència menor d'erms i un arbrat orientat a la producció comercial. Des d'aquest punt de vista es produeix la separació força neta entre les comarques septentrionals i les meridionals del país, que s'identifica amb la separació convencional entre la Catalunya dita humida i la Catalunya seca. Per altra part, aquest és el principal element de diferenciació comarcal que posa de relleu l'anàlisi de les variables estadístiques (annex 2).
- Un segon element de contrast és el que separa les comarques amb boscos de coníferes de les comarques amb boscos de frondoses i/o mixtes. Posa de relleu la diferència entre les dues grans àrees de frondoses i bosc mixt del país, assenyalades abans, i la resta de comarques.
- Un tercer i últim factor rellevant destaca la presència de pastures en detriment d'un pes inferior del bosc, circumstància que té a veure amb la singularitat de les comarques amb abundants pastures estiuenques del Pirineu central.

Mapa 5. Caracterització comarcal segons el pes i l'ús principal de l'espai comarcal.



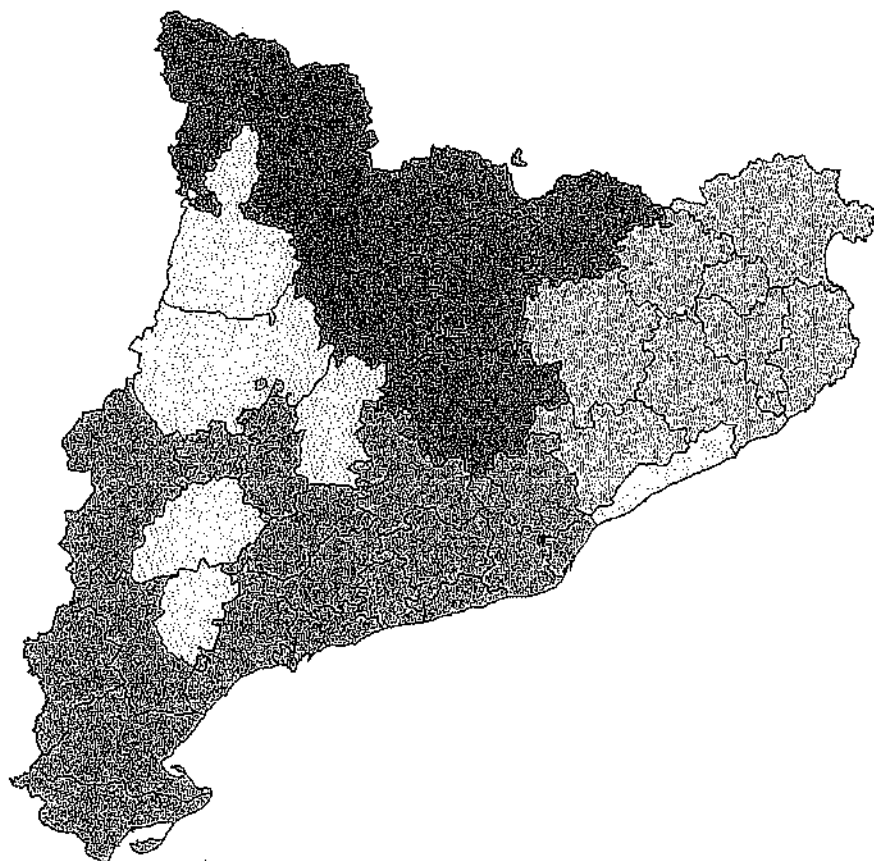
Comarques amb un espai forestal important.

-  Predomini d'arbrat
-  " d'arbrat i erms
-  " d'arbrat i pastures





Comarques amb un espai forestal més reduït.

-  Predomini d'arbrat
-  " d'arbrat i erms

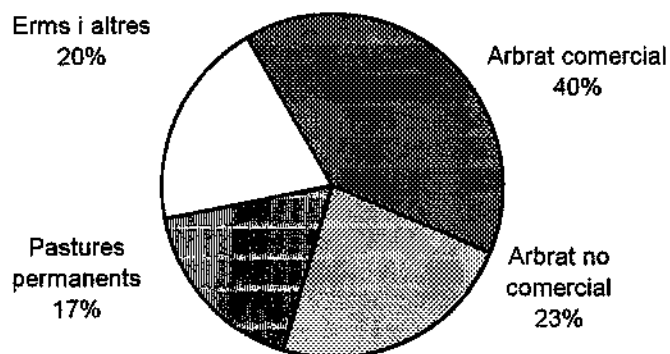
Mapa 6. Caracterització comarcal segons l'aprofitament de l'arbrat.



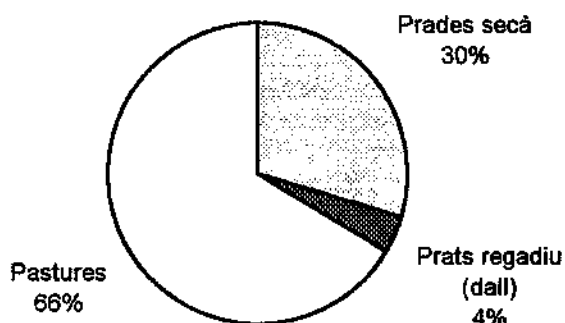
Aprofitament dominant de l'arbrat

	Predomini de coníferes comercials
	" " no comercials
	" de frondoses comercials
	" de bosc mixt no comercial

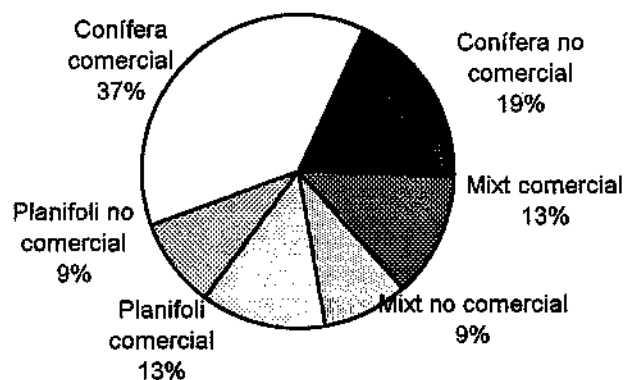
Gràfica 2. Distribució de la superfície forestal a Catalunya segons grans usos. 1989.



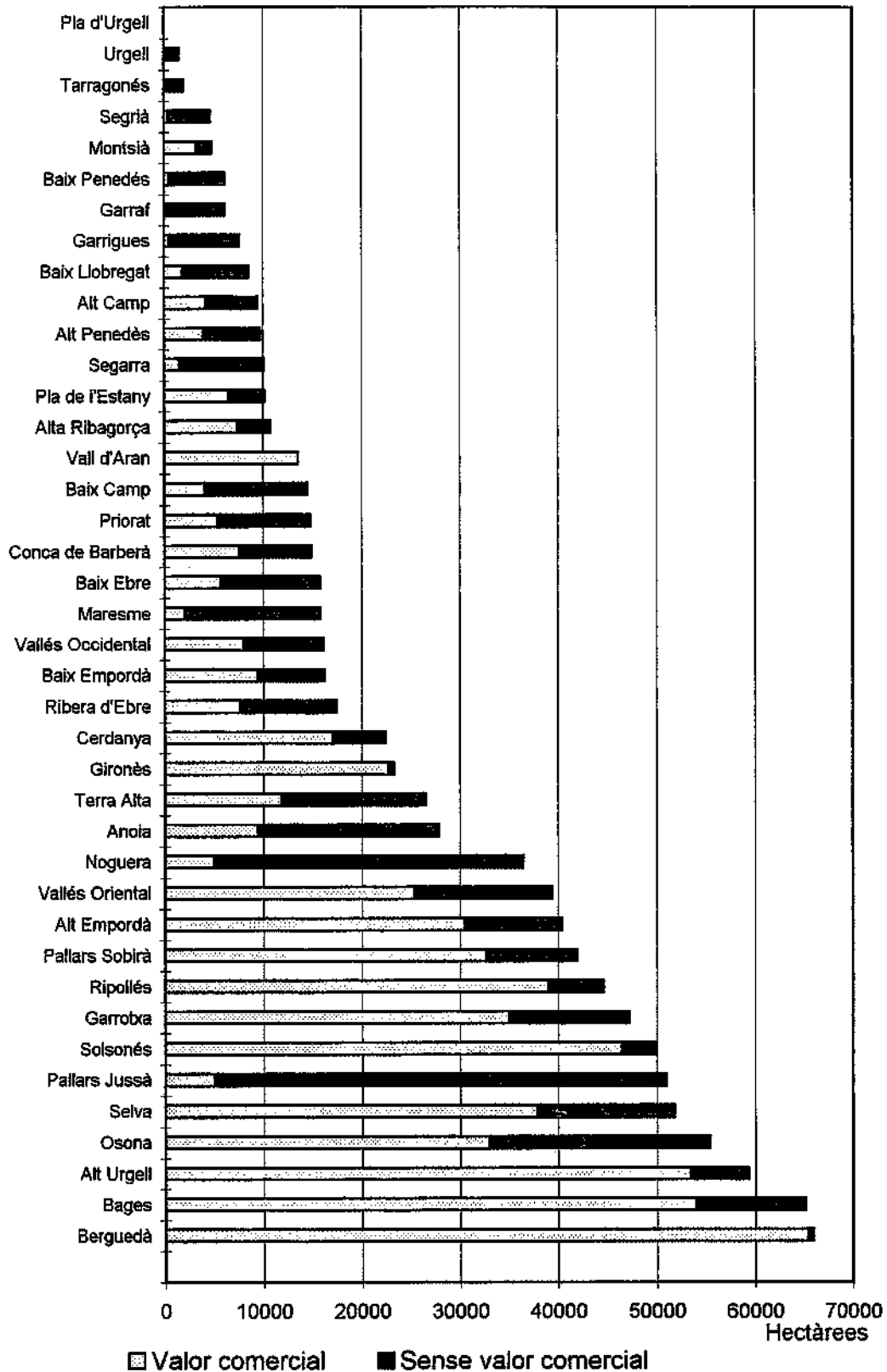
Gràfica 3. Distribució de les pastures permanents a Catalunya. 1989.



Gràfica 4. Distribució dels boscos en grans grups d'espècies a Catalunya. 1989.



Gràfica 5. Distribució de la superfície arbrada comarcal segons el seu valor comercial. 1989



L'ESTRUCTURA DE LES EXPLOTACIONS AMB TERRENYS FORESTALS

Vistes les característiques essencials de l'aprofitament del territori forestal es disposen d'uns elements bàsics per interpretar el tret estructural de les explotacions que disposen de terrenys forestals. Es tracta d'uns trets, com es veurà, profundament diferents.

El contrast en la grandària de les explotacions forestals a Catalunya

Les superfícies forestals representen un nivell d'aprofitament econòmic que no té res a veure amb els cultius i caldria pensar en grans extensions forestals per imaginar algun tipus d'explotació que es pogués mantenir amb la seva forest. A la pràctica l'activitat que es realitza a les forests es complementa amb moltes altres activitats, mentre els avatars històrics dels espais forestals han donat explotacions d'una grandària que gens té a veure amb un plantejament d'economia forestal actual més o menys racional.

La superfície forestal mitjana de les explotacions amb forest a Catalunya se situa en 30,7 hectàrees. Però aquesta quantitat vol dir poca cosa; hi ha comarques que arriben a les 159 hectàrees de mitjana per explotació, com la Vall d'Aran i l'Alta Ribagorça, mentre d'altres com el Pla d'Urgell es queden en 3,6.

Molt més importants són les diferències de grandària que es produeixen a nivell d'explotacions. Les diferències en el conjunt de Catalunya són concloents (gràfica 6):

- Un 60,5 % de les explotacions amb forest de Catalunya no arriba a les 5 hectàrees i deté només un 3,2 % del territori forestal.
- Només un 3,5 % de les explotacions amb forest tenen 150 hectàrees forestals o més; però aquestes explotacions sumen un 64,5 % del territori forestal.
- Entremig, un 36 % de les explotacions es troben entre les 5 i les 150 hectàrees i detenen un 32,3 % del territori forestal.
- Si es consideren les 25 hectàrees com la unitat mínima a diversos efectes de política forestal i/o ordenació del territori, es troba que un 84,6 % de les explotacions catalanes no arriba a aquesta superfície. Aquestes explotacions detenen un 11,9 % del territori forestal.

Petites i grans explotacions forestals a nivell comarcal

A nivell comarcal es repeteixen els contrastos:

- contrastos entre unes comarques i unes altres,
- i contrastos a l'interior de les mateixes comarques.

A l'hora d'analitzar la distribució de les explotacions segons els diversos estrats que constitueixen la base de la informació estadística disponible, les dades comarcals segueixen les pautes del conjunt de Catalunya. Hi destaquen clarament dos indicadors per la seva rellevància:

- El percentatge de les explotacions petites, que no arriben a les 5 hectàrees de forest.
- El percentatge de la superfície forestal que tenen en conjunt les explotacions grans, de més de 150 hectàrees.

La superfície que detenen les explotacions petites i el pes numèric de les explotacions més grans resulten dades insignificants a l'hora d'explicar les diferències comarcals i, en conseqüència, el pes de les explotacions mitjanes, entre 5 i 150 hectàrees varia en absoluta relació amb les dues variables anteriors (coeficients de correlació en el quadre A26 en annex).

En general, les comarques que tenen una quantitat de petites explotacions relativament reduïda acostumen a presentar una superfície forestal dominada per les explotacions més grans. Però aquest no és sempre el cas, i d'aquí l'interès de tenir en compte les dues variables apuntades (gràfica 7):

- El contrast es produeix per la banda de les comarques amb un pes superior de la gran explotació, on es troben casos com el Montsià i el Baix Ebre, que tenen també un gran nombre d'explotacions petites. Entre les comarques pirinenques de grans explotacions forestals també es produeixen algunes diferències entre la Vall d'Aran, per exemple, on es recensa una quantitat important de petites explotacions amb forest i la Cerdanya, on el nombre d'aquestes és el més reduït de Catalunya.
- A la resta de comarques les dues variables evolucionen de manera força paral·lela. Hi destaca, d'una banda, el grup de comarques del centre-nord del país, des del Solsonès a la Garrotxa, que tenen una proporció de petites explotacions molt feble i una presència d'explotacions grans i mitjanes important. En l'altre extrem es troba un grup de comarques geogràficament força heterogeni, amb comarques de les planes de Lleida, el Maresme i el Tarragonès, on dominen les explotacions de terrenys forestals minúsculs.

Caracterització complementària de la grandària; superfície mitjana i grau de concentració

A més de les dues variables assenyalades tres altres indicadors acaben o completen la descripció de la grandària de les explotacions a nivell comarcal.

La mitjana comarcal d'hectàrees de forest per explotació. Es un indicador de síntesi de la grandària de les explotacions forestals que ve avalat per la correlació important que manté amb les altres variables de grandària. En la mesura que aquest indicador és més alt, les explotacions més grans (de més de 149 hectàrees) tenen un pes superior a la comarca i, al contrari, les més petites (de menys de 5 hectàrees) tenen un pes més reduït, i l'indicador contribueix a precisar en el moment que es produeix el salt de les explotacions petites a les grans a nivell comarcal (mapa 7).

- La superfície mitjana comarcal es mou entre les 3 i les 160 hectàrees forestals i, doncs, en el segment de les explotacions qualificades de mitjanes.
- Hi destaquen netament, però, les comarques pirinenques, que s'aproximen o superen les 100 hectàrees per explotació. La resta de comarques queda per davall de les 60 hectàrees.
- Les comarques nord-orientals presenten també una grandària mitjana important, per bé que menys destacada de la resta de comarques. Entorn a les 20 hectàrees per explotació es produeix el salt entre aquestes comarques i les comarques interiors i meridionals.

El *grau de concentració de la superfície forestal* representat per l'Índex de Gini, complementa perfectament l'indicador anterior en descriure la distribució de les observacions comarcals. L'índex completa la percepció del fet que un nombre reduït d'explotacions gestioni la major part de la superfície forestal (quadre A32 en annex).

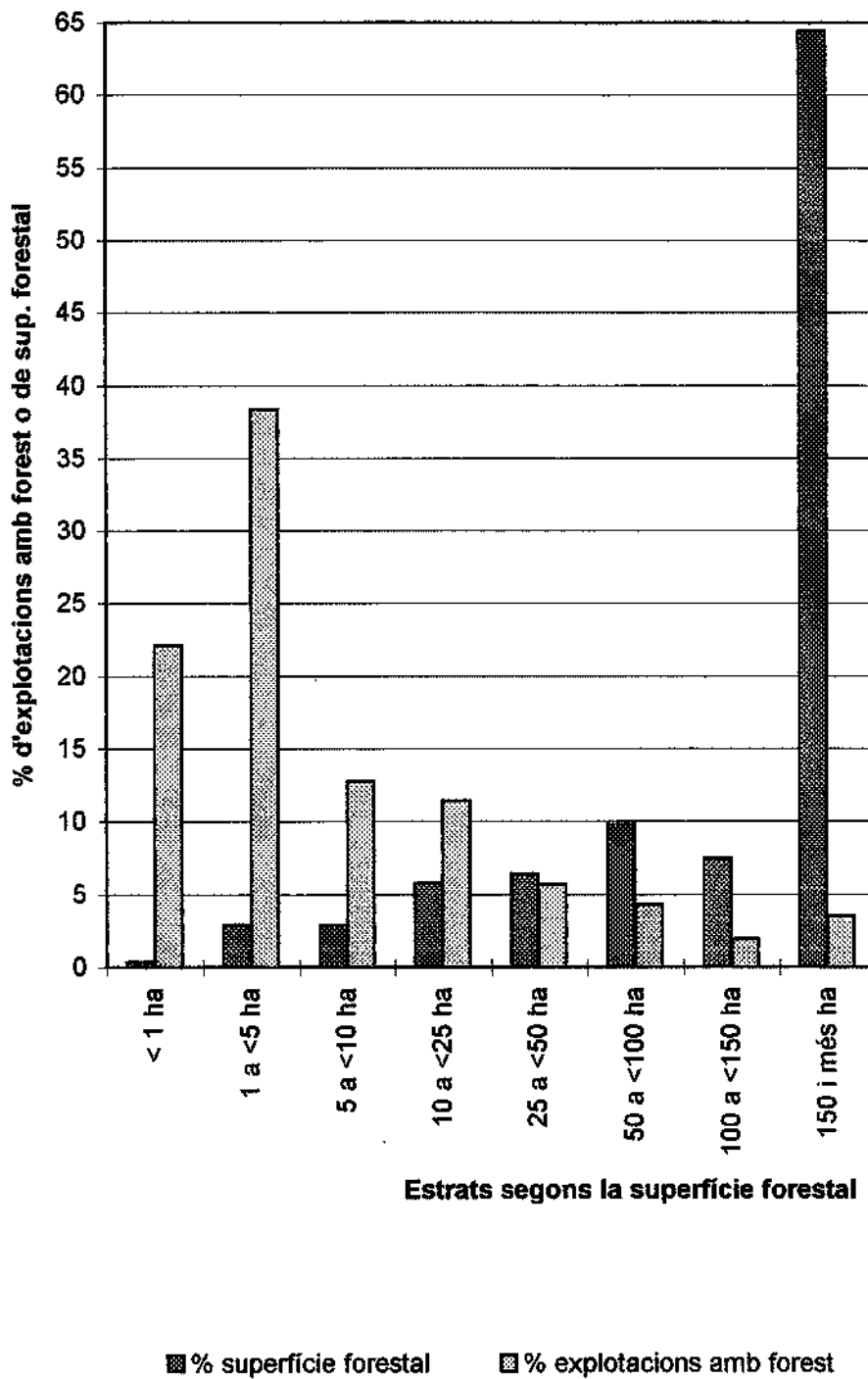
- L'Índex Gini general de Catalunya, un 0,59, reflecteix ja un grau de concentració important de la superfície forestal en poques mans.
- El Baix Ebre i el Montsià, seguits per les comarques pirinenques es troben per damunt de la xifra de Catalunya i s'aproximen a l'1 que indica la màxima concentració (1 explotació que ho té tot).
- Les comarques de la Catalunya central, en particular el Solsonès, i les de les planes lleidatanes presenten el repartiment de la superfície forestal més equitatiu.

La mitjana d'hectàrees de les explotacions forestals grans, de més de 149 hectàrees, constitueix una referència per ella mateixa important, en la mesura que aquestes explotacions dominen la major part del territori forestal i en la mesura que, en el cas d'existir explotacions destacades econòmicament per la seva activitat forestal, caldrà buscar-les en aquest estrat. Aquesta variable mostra un comportament força similar al de la

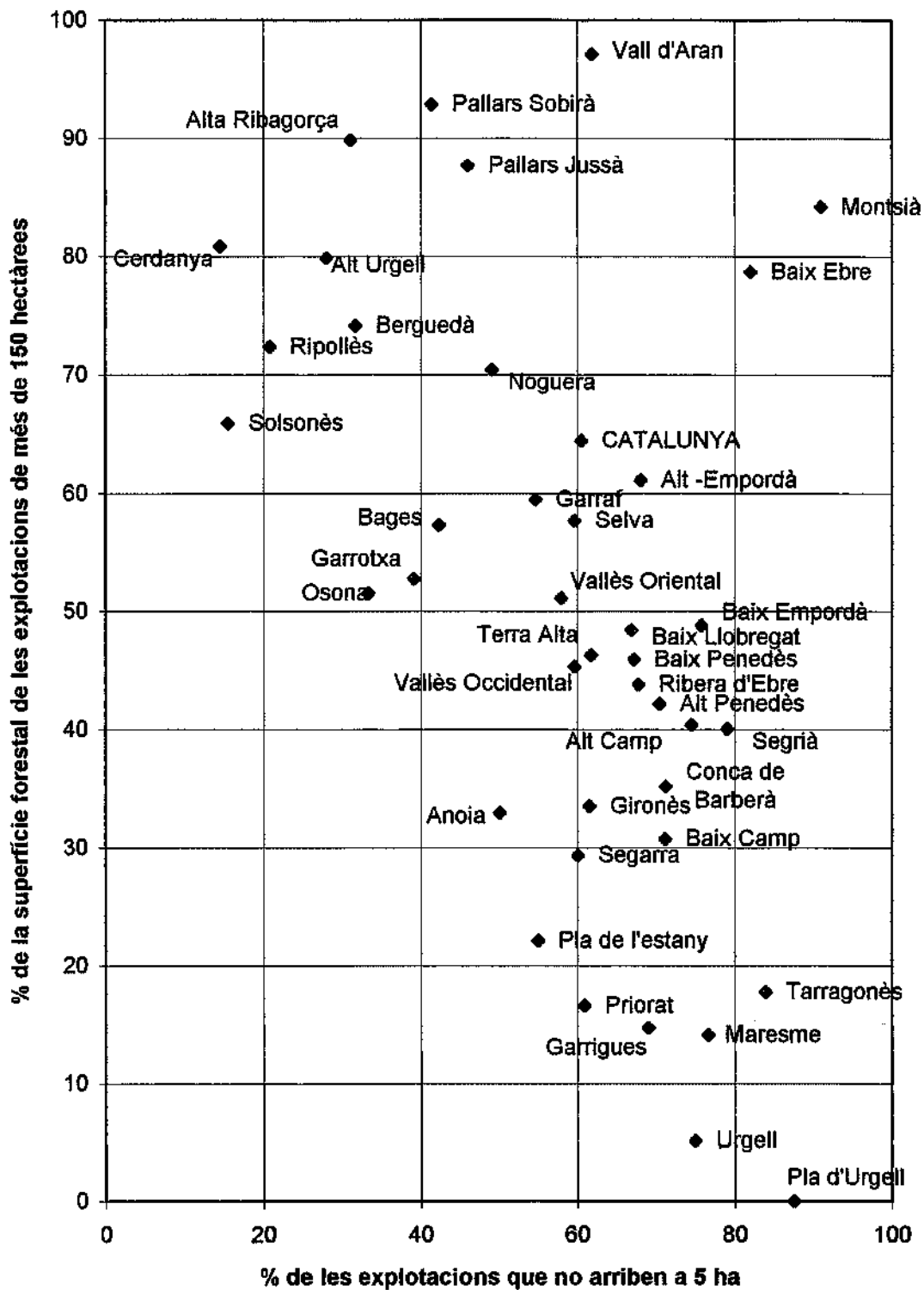
mitjana general d'hectàrees per explotació; però manifesta, amb tot, algunes singularitats (mapa 8):

- La xifra global per a Catalunya d'hectàrees per aquestes grans explotacions se situa en 564. Aquesta xifra constitueix també una mena de separació entre les comarques amb unes mitjanes més elevades, les pirinenques i les meridionals, i la resta. L'indicador mostra, de manera especial, la gran extensió de les grans explotacions de les comarques més meridionals, les anomenades comarques de l'Ebre.

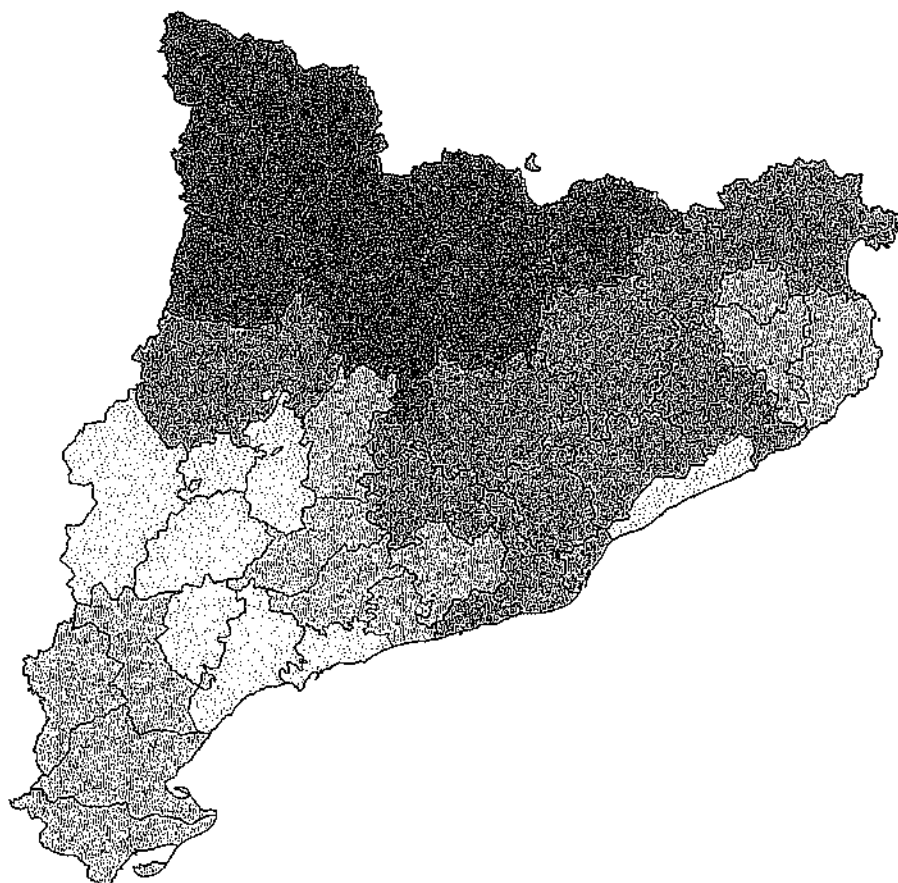
Gràfica 6. Distribució de la superfície forestal i de les explotacions amb forest segons estrats de superfície forestal de les explotacions en %, Catalunya, 1989



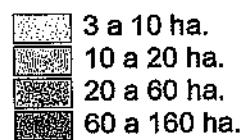
Gràfica 7. Les comarques segons la grandària de les explotacions amb forest. Pes de les explotacions petites i de la superfície de les explotacions grans. 1989



Mapa 7. Mitjana comarcal d'hectàrees forestals per explotació. 1989.

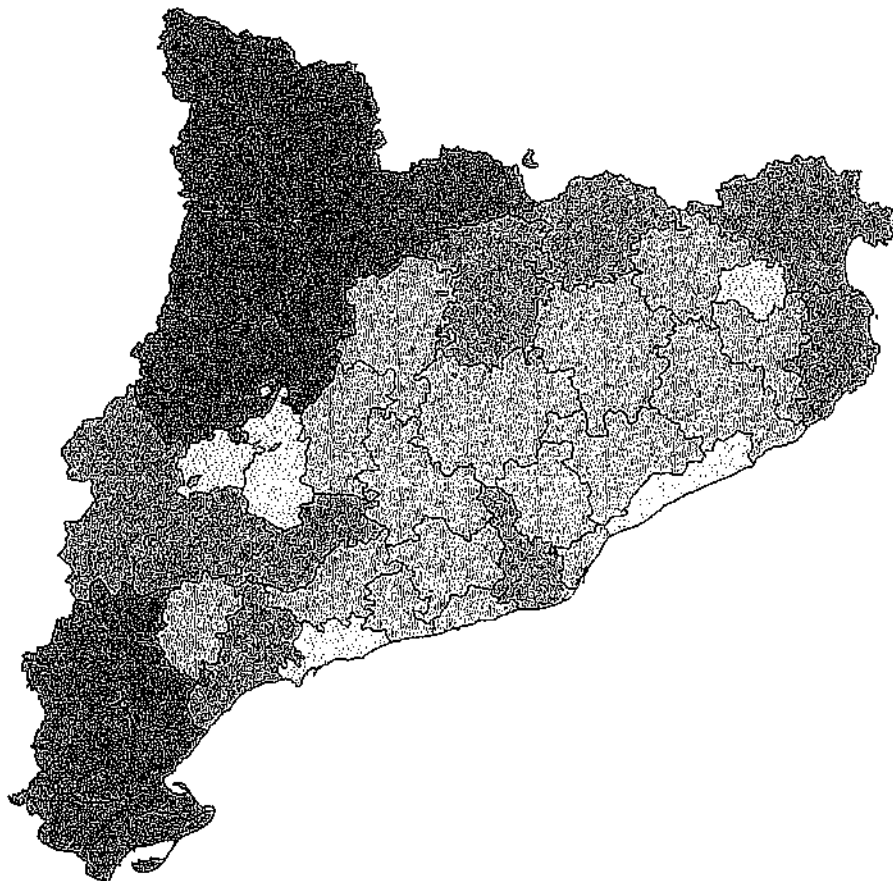


Superfície mitjana en hectàrees

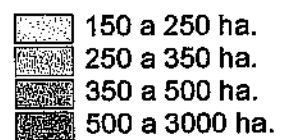


Catalunya = 30,7 ha.

Mapa 8. Mitjana d'hectàrees forestals del grup de les explotacions grans (>149 ha) per comarques. 1989.



Superfície mitjana en hectàrees



Catalunya = 563,8 ha.

L'especialització forestal segons l'espai agrari de les explotacions amb forest

Els contrastos de superfície de les explotacions amb forest indiquen ja diferències radicals en el paper de la forest com a font d'ingressos. Aquesta situació es confirma a través de dos indicadors obtinguts del mateix Cens Agrari.

Les explotacions amb forest disposen d'un bon nombre d'hectàrees no forestals, generalment conreus, que resulten en principi molt més productives que les forestals:

- En el conjunt de Catalunya aquestes hectàrees no forestals representen un 25% de tota la superfície de les explotacions amb forest.
- En el cas de les explotacions de menys de 25 hectàrees les hectàrees no forestals representen en conjunt més de la meitat de la seva superfície (gràfica 8).

El mapa comarcal presenta situacions molt diferents i que no tenen massa a veure amb la importància del domini forestal a nivell comarcal (gràfica 9):

- Les explotacions de les comarques de la plana de Lleida, que tenen un petit espai forestal, tenen un espai no forestal (conreus) clarament superior.
- Les explotacions d'altres comarques meridionals-litorals que tenen un petit espai forestal apareixen, en canvi, força desvinculades d'altres usos agraris.
- Dins les comarques amb espais forestals més importants es diferencien també aquelles comarques amb espais "no forestals" importants, que comprenen la part més central del país, des de la Noguera a l'Osona. En aquestes comarques les explotacions amb forest es troben més vinculades, doncs, a l'agricultura.

L'especialització forestal segons l'Orientació Tècnico-Econòmica (OTE) dominant

L'orientació econòmica agrària dominant de les explotacions amb terrenys forestals confirma, encara més, el pes dels ingressos d'activitats que en principi no tenen gens a veure amb l'espai forestal. Així, un 58 % de les explotacions amb forest tenen la seva Orientació Tècnico-Econòmica dominant en els conreus i els animals granívors. La resta tenen activitats que poden trobar-se relacionades amb l'espai forestal com ara la presència d'herbívors o d'activitat "forestal", però que tampoc forçosament depenen o aprofiten aquest espai.

Al respecte cal remarcar que el Cens Agrari no permet concretar la relació de les anteriors activitats amb la forest; res indica que els herbívors de

l'explotació utilitzin les possibles pastures pròpies, ni en quina escala les utilitzen. Especialment vague resulta l'activitat de les explotacions incloses en el grup 0 de les OTE, aquí qualificades com a forestals, de les quals no se sap gaire bé si efectuen una explotació fustera, si lloguen l'aprofitament de pastures o d'altres subproductes forestals o si, simplement, tenen la forest sense efectuar-hi cap tipus d'aprofitament.

Sigui com sigui, a mesura les explotacions amb forest són més grans, les orientacions productives relacionades amb la forest és fan més importants i dominants. Les orientacions dominants no relacionades amb l'espai forestal, que són les de conreus i animals granívors, passen concretament d'un 72% a les explotacions de menys d'1 ha a un 24% a les explotacions de més de 149 hectàrees (gràfica 10).

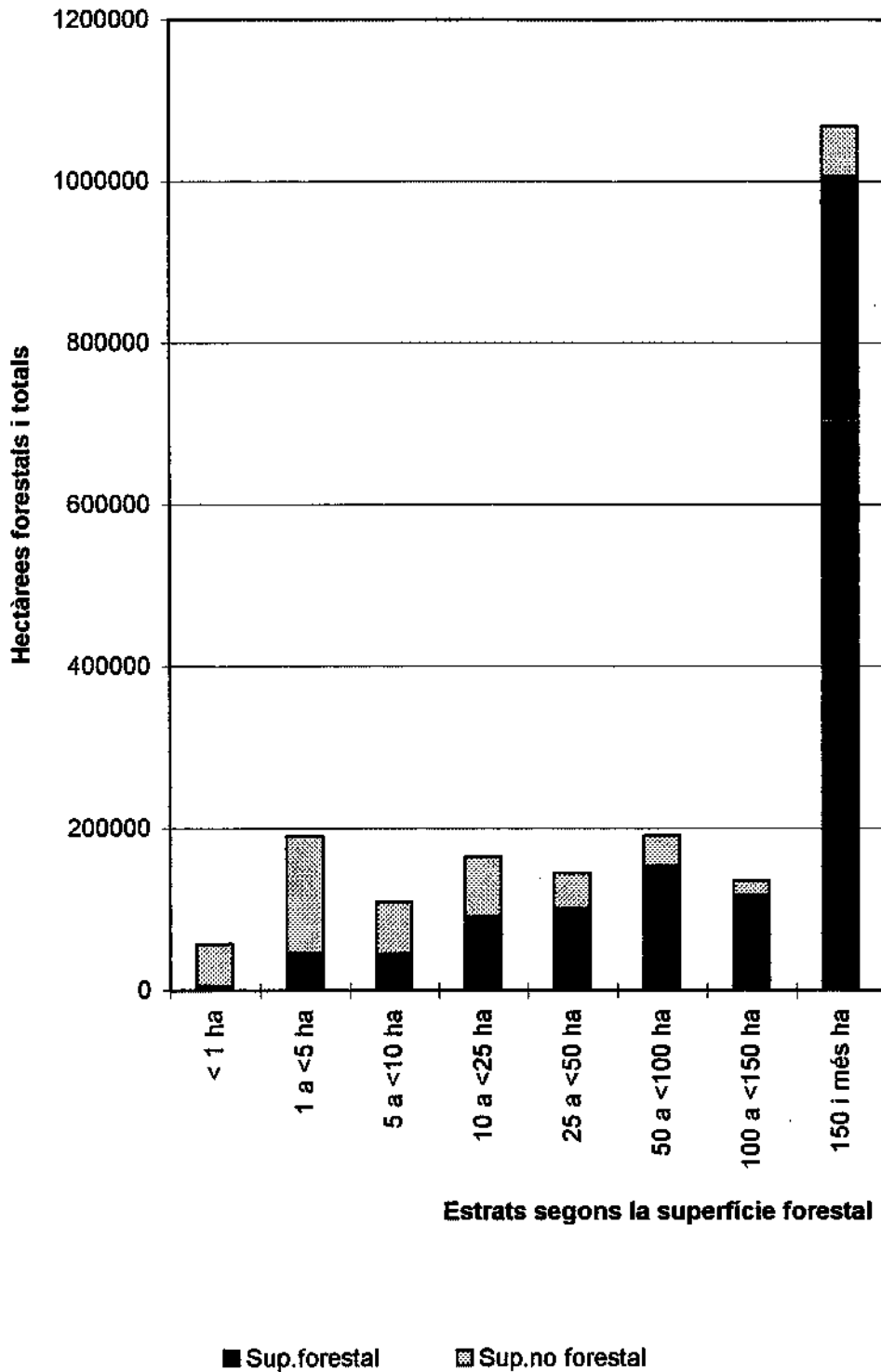
Les diferències són molt importants a l'escala comarcal, on es repeteix pràcticament la situació analitzada abans en tractar de la superfície "no forestal". En el cas de les OTE es descobreix, però, el rerafons de l'especialització productiva agrària comarcal (gràfica 11):

- El predomini absolut de l'agricultura o la ramaderia establada entre les explotacions de la meitat meridional del país.
- El predomini absolut dels herbívors com a font de recursos de les explotacions amb forest de les comarques de l'alt Pirineu, i la marginalitat d'aquest tipus d'orientació a mesura hom s'allunya d'aquestes comarques.
- L'orientació forestal com a tal adquireix un cert relleu a les comarques nord-orientals, on aplega entorn a la tercera part de les explotacions. El Maresme constitueix, en aquest cas, una excepció singular amb les dues terceres parts de les seves explotacions amb una orientació qualificada de forestal.

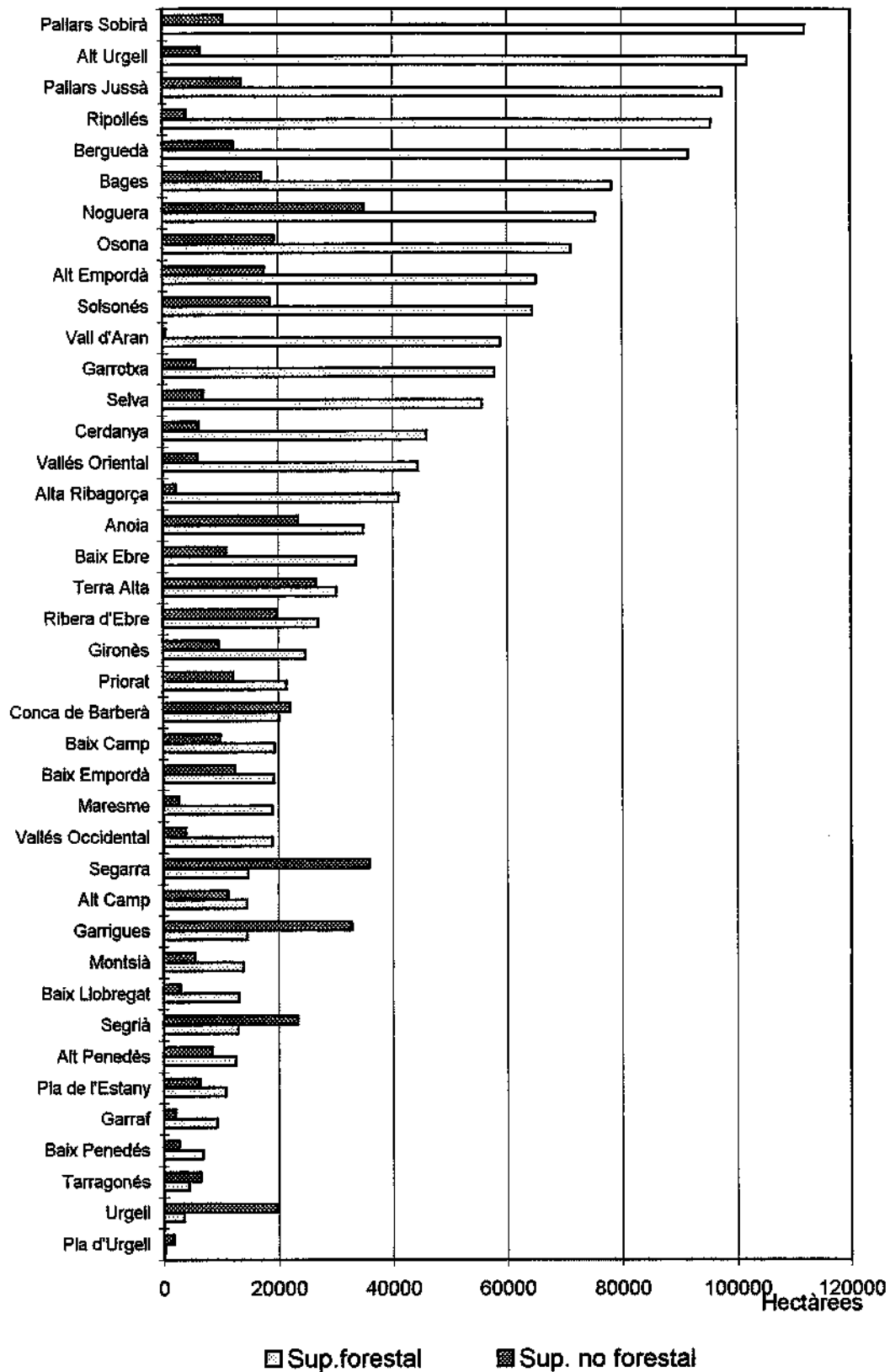
Les proporcions de cada orientació productiva dins de cada comarca varien, naturalment, segons es tracti de les petites o de les grans explotacions. El comportament comarcal segueix, en definitiva, el comportament observat per al conjunt de Catalunya:

- Augmenta l'orientació d'herbívors i forestal a mesura augmenta la grandària de les explotacions. Però en aquest augment les comarques no deixen de perdre el posicionament i la idiosincràsia general descrits (quadre A8 en annex).

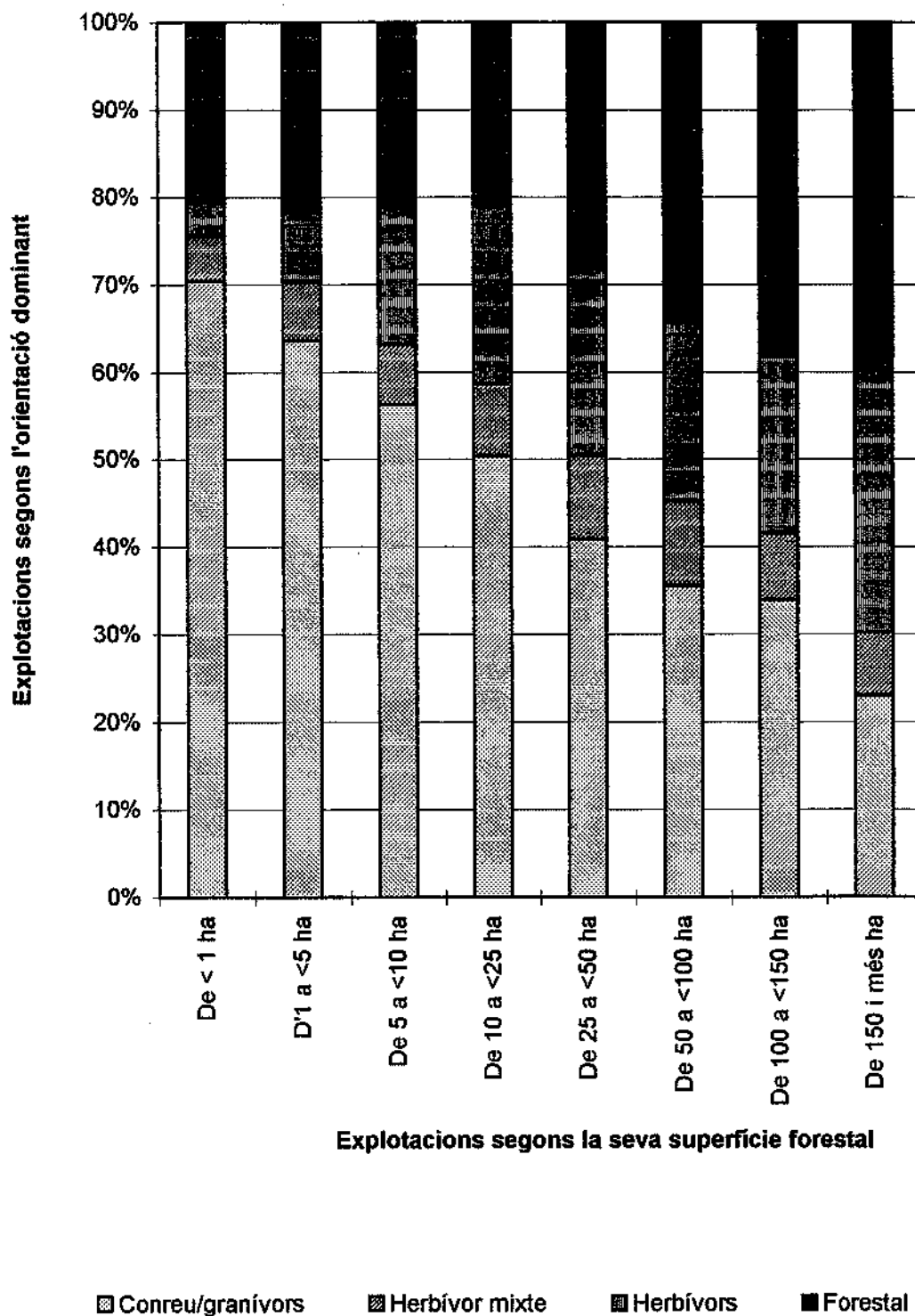
Gràfica 8. Superfície forestal i no forestal detentada per les explotacions amb forest segons la seva superfície forestal, Catalunya, 1989



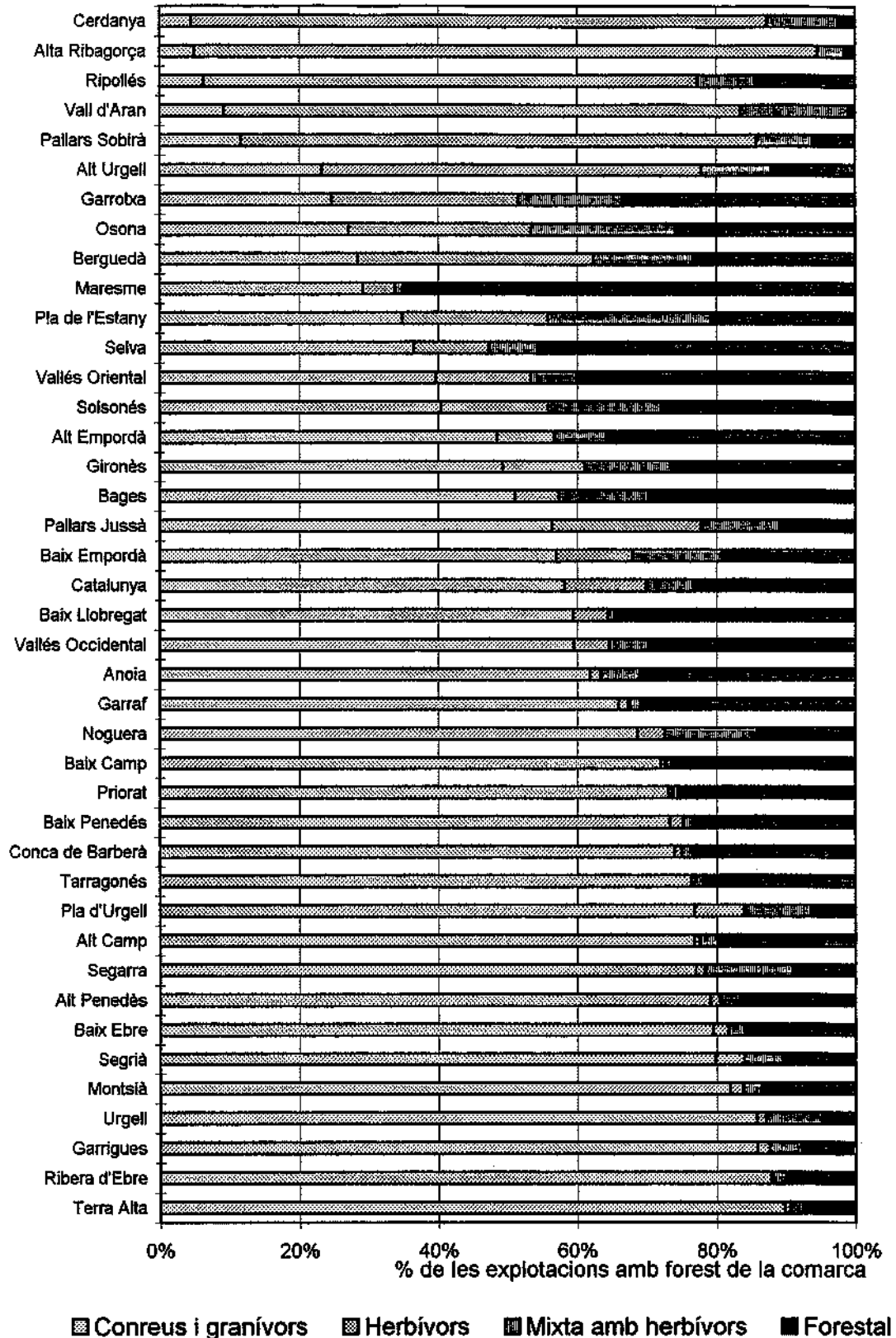
Gràfica 9. Superfície forestal i no forestal de les explotacions amb forests per comarques, 1989



Gràfica 10. Les explotacions amb forest segons la seva orientació econòmica (OTE) dominant . Sobre cada estrat de grandària. 1989.



Gràfica 11. Les explotacions forestals segons l'OTE dominant per comarques, OTE principals en %. 1989



TITULARITAT I MA D'OBRA DE LES EXPLOTACIONS

Les explotacions segons la seva titularitat jurídica

La titularitat jurídica de les explotacions que disposen de forest no varia sensiblement de la de les explotacions agràries en general. Quasi tots els titulars són "persones físiques", un 97,1% per al conjunt de Catalunya, i aquestes persones físiques acostumen a coincidir amb el cap de la família que regenta l'explotació i que la va transmeten de pares a fills.

Tot i el pes aclaparador de la titularitat personal i el caràcter marginal i insignificant d'altres fórmules com ara cooperatives i diversos tipus de societats mercantils, no pot deixar-se d'assenyalar la importància territorial que tenen altres titulars, en particular les entitats públiques.

- A mesura augmenta la grandària de les superfícies forestals de les explotacions, la titularitat personal perd pes i adquireixen relleu les entitats públiques. Aquestes no representen, amb tot, una proporció significativa d'explotacions fins a l'estrat d'explotacions més grans, de més de 149 hectàrees (gràfica 12).
- El pes de les entitats públiques es deixa sentir particularment a nivell territorial; aquestes entitats sumen un 28,3 % de la superfície forestal de Catalunya.
- La característica més remarcable és, però, la concentració comarcal de les forests de titularitat pública. Aquestes forests són dominants a les comarques pirinenques i tenen també un pes remarcable a les comarques més meridionals (mapa 9).

Cal recordar que els béns forestals de les entitats públiques presenten en realitat casuístiques molt diverses que tenen en general un origen comú; les antigues propietats comunals. Algunes d'aquestes propietats són encara regentades en règim de comunitats de veïns o passaren a registrar-se com a societats de propietaris, de manera que el Cens Agrari les inclou alguns cops en l'apartat de cooperatives i d'altres o, inclús, com dins l'apartat de "persona física", en el sentit que aquest concepte inclou els grups que exploten en comú un indivís o qualsevol altra agrupació de terres o ramats. Aquest fet invita a concloure que:

- Una part destacada de les forests incloses dins l'apartat de "cooperatives i altres" es corresponen amb antics comunals gestionats de manera més o menys societària. De fet, les comarques on aquestes fórmules són importants coincideixen amb les comarques amb una presència important de la titularitat pública.

- Sota el concepte de "persona jurídica" s'inclouen també forests d'origen comunal portades societàriament, que tenen importància a les mateixes àrees geogràfiques on es nota la presència de forests públiques.

L'allunyament dels titulars de les explotacions forestals

La condició jurídica de les explotacions serveix, d'entrada, per a matisar qualsevol de les anàlisis que es poden realitzar sobre l'organització i en particular sobre les condicions dels titulars de les explotacions amb forest. Aquestes anàlisis, que tenen tot el seu sentit quan el titular és el cap de família i responsable directe i alhora treballador de l'explotació, perden bona part de la seva significació en les altres circumstàncies descrites abans. Amb tot, i donat el pes dels titulars que són una persona física, les estadístiques del lloc de residència, l'edat o el grau de dedicació a l'explotació dels titulars no deixen de tenir una certa significació.

Així, el municipi de residència del titular de l'explotació en relació al municipi seu de l'explotació (no ja el territori forestal, sinó l'explotació agrària en general) dóna una clau d'identificació històrica entre família i explotació i no deixa de donar una idea sobre proximitat i facilitat de control i gestió, encara que de l'allunyament no se'n pugui deduir ni una millor ni una pitjor gestió. Les xifres estadístiques inviten, en tot cas, a una interpretació ponderada del fet:

De manera general els titulars resideixen en el mateix municipi on es troba la seva explotació; un 73,5% dels titulars forestals en el conjunt de Catalunya.

- L'altra quarta part de titulars que no resideix en el municipi de l'explotació es reparteix de manera molt semblant entre municipis de la mateixa comarca de l'explotació, un 14% i municipis situats fora d'aquesta, un 12,5%. El pes d'aquestes ubicacions, particularment quan es tracta de residència en la mateixa comarca, s'ha de matisar en el sentit que contenen moltes situacions de proximitat o veïnatge real; per exemple, la residència en un nucli veí dels terrenys on es troba l'explotació, que per circumstàncies administratives es troba en una altre municipi.
- La residència fora de la comarca representa, en tot cas, situacions bastant habituals d'allunyament, i resulta força significatiu, al respecte, el fet que a mesura augmenta la grandària de les explotacions augmenta també el nombre de titulars residents fora de la comarca, que arriben a un 30% en les explotacions de més de 100 ha, mentre no es mou pràcticament el de titulars residents en un altre municipi de la mateixa comarca (gràfica 13).
- El fenomen de la residència fora de la comarca presenta, per altra part, diferències comarcals importants, amb comarques que s'atancen a un

50% de titulars allunyats quan es tracta de les explotacions grans (mapa 10).

- Les comarques pirinenques són les que enregistren menys casos d'aquests, fet que caldria relacionar amb el fet de la condició jurídica abans apuntat.
- Mentre, els percentatges assolits a les altres comarques no mostren una orientació territorialment clara, fet que té a veure amb el mateix origen divers del fenomen: importància de l'emigració històrica, l'atractivitat de l'estructura urbana local, tradicions històriques de propietat agrària o forestal.

La dedicació a temps parcial

Si l'anàlisi de la residència dels titulars de les explotacions amb forest mereix força precaucions, a l'hora d'analitzar el grau de dedicació del cap a l'activitat de la pròpia explotació agrària en calen encara més. A més dels matisos ja apuntats anteriorment, en aquest cas cal tenir present i ponderar, sobretot, un fet; la dedicació tal com la contempla el Cens Agrari es refereix al conjunt de les activitats de l'explotació agrària i no específicament a les forestals. Donat el predomini, dins les explotacions amb forest, d'altres orientacions productives que les forestals, l'anàlisi del grau de dedicació té un significat molt relatiu per aquestes explotacions.

Els anteriors condicionant fan també que els resultats estadístics presentin també algunes singularitats (gràfica 14):

- De manera general es troba que la dedicació a temps parcial, quan es depèn bàsicament d'una activitat forana, disminueix en les explotacions petites a mesura s'augmenta de treball; fins a les explotacions que disposen de 25 hectàrees de forest. El fet no es pot relacionar amb altra cosa que l'augment de la importància de l'activitat agrària general d'aquestes explotacions.
- A partir del grup d'explotacions de 25 a 50 hectàrees de forest la dedicació a temps parcial comença a prendre, en canvi, importància un altre cop fins arribar al grup de les explotacions de més de 149 hectàrees, en el qual afecta més de la meitat de les explotacions. En aquest cas l'explicació apareix més aviat pel costat de la desvinculació dels titulars de les labors de l'explotació, per les mateixes peculiaritats jurídiques que aquestes presenten (titularitat d'entitats públiques, comunitats).

A nivell comarcal la presència d'agricultura a temps parcial no presenta les diferències d'altres indicadors i les diferències existent tampoc defineixen àrees territorials clares, ni es presten a una interpretació unívoca i/o evident (mapa 11):

- Entre les comarques amb uns percentatges d'agricultura a temps parcial més baixos apareixen generalment les comarques interiors molt

ruralitzades, on les oportunitats d'ocupacions fora del sector són menors, per bé que aquesta regal no sempre es compleix.

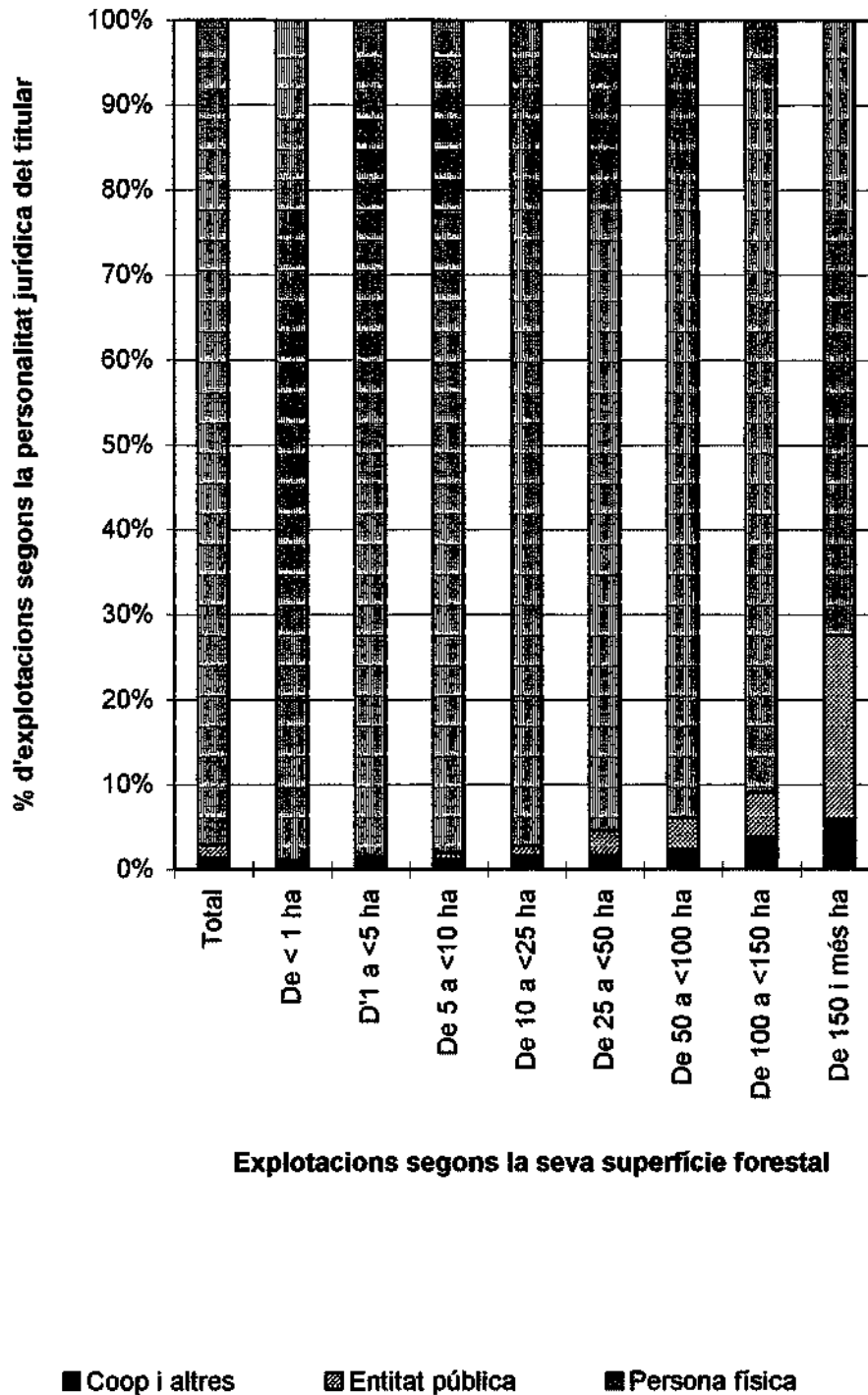
- Contràriament, entre les comarques amb una proporció d'agricultura a temps parcial més elevada apareixen comarques amb un nivell d'urbanització important, particularment en l'àmbit de la regió metropolitana de Barcelona.
- La tònica anterior es manté tant per a les grans com per a les petites explotacions. En el cas de les grans explotacions les diferències comarcals, en tot cas, es disparen i la casuística es complica per la incidència de les explotacions no relacionades amb la unitat familiar comentada abans (quadre A13 en annex).

L'edat del cap de l'explotació

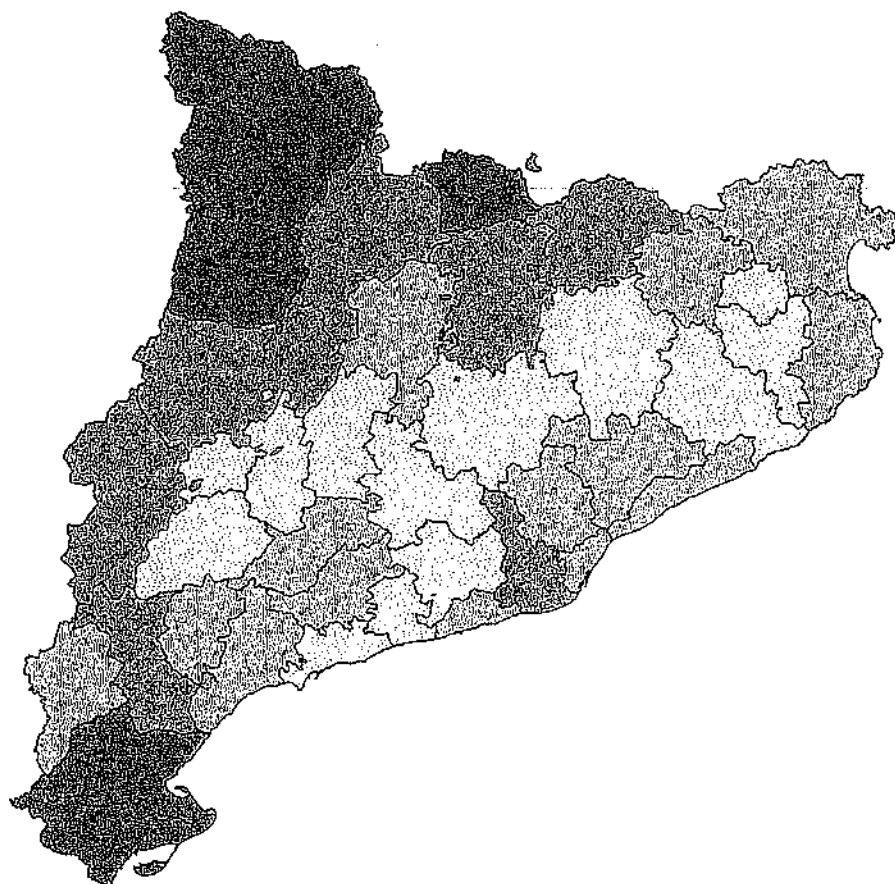
L'edat del cap de l'explotació presentació uns condicionaments similars a les anteriors i es tracta, per altra part, d'una dada més aviat complementària, que dóna una certa imatge de la dinàmica de les explotacions amb forest. No diu res, en tot cas, d'aspectes essencials com són la presència de mà d'obra jove dins l'explotació o l'existència de successió dins l'explotació. A més a més, la dada de "mitjana d'edat" utilitzada reflecteix de manera parcial l'estructura d'edats de la població analitzada.

- L'edat mitjana dels caps de les explotacions amb forest és elevada, 54,2 anys en el conjunt de Catalunya, tal com ho és el conjunt de les explotacions agràries.
- L'edat mitjana disminueix, amb tot, a mesura augmenta la grandària forestal i apareix una davallada important en el grup de 150 hectàrees i més (gràfica 15). El fet exemplifica, d'alguna manera, una dinàmica demogràfico-social més positiva en les explotacions més grans, que convé matisar per les particularitats jurídiques de la titularitat.
- A nivell comarcal les mitjanes oscil·len entre els 47 anys de la Cerdanya i els 57 de l'Alt Empordà. El contrast és molt escàs i les diferències no tenen una relació territorial gens clara (quadre A14).

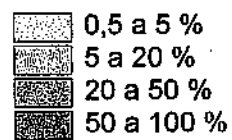
Gràfica 12. Les explotacions amb forest segons la personalitat jurídica del titular. En percentatge sobre cada estrat de grandària. Catalunya, 1989.



Mapa 9. La superfície forestal regida per les entitats públiques; en percentatge de la superfície forestal comarcal.

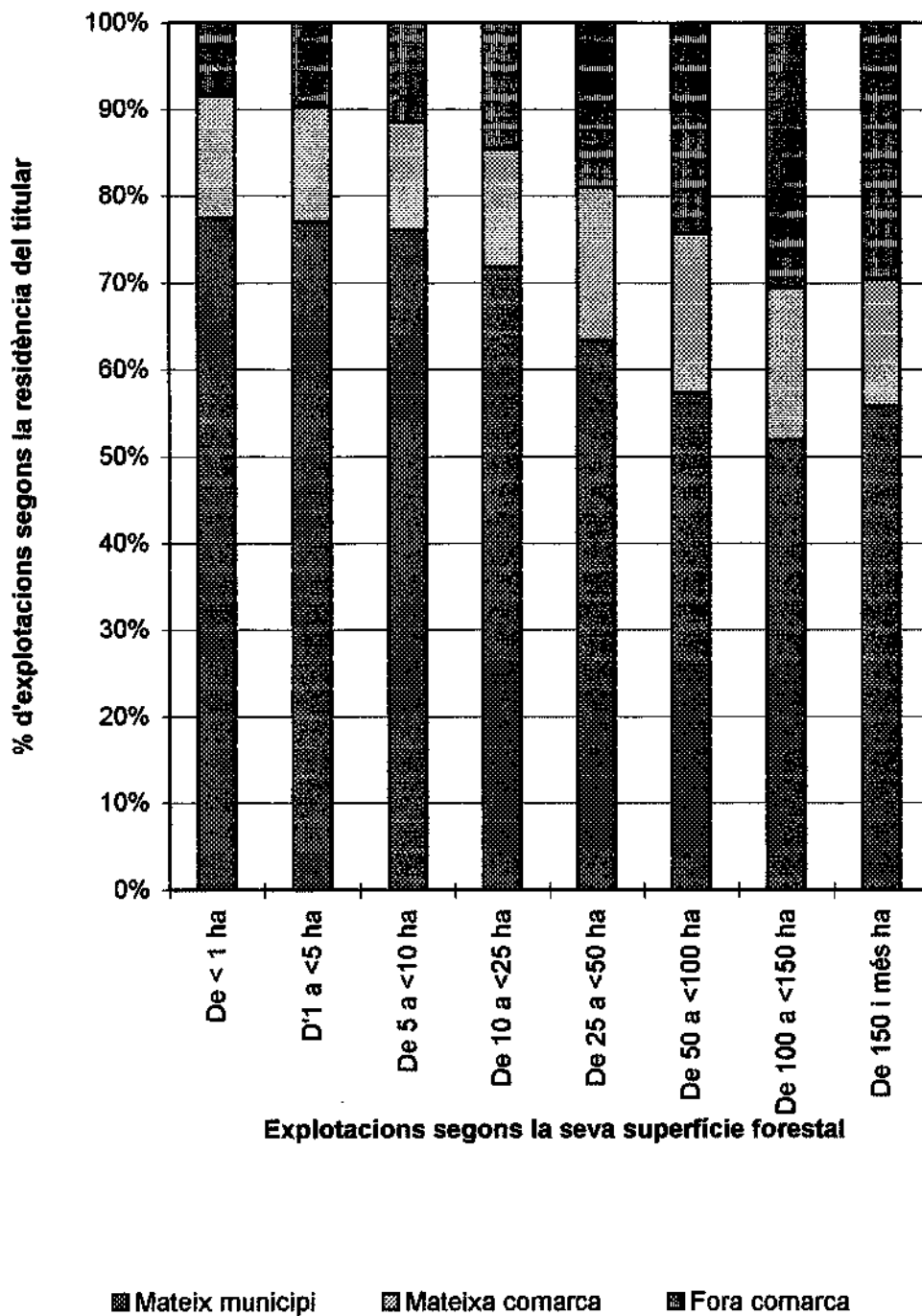


% de superfície de titularitat pública

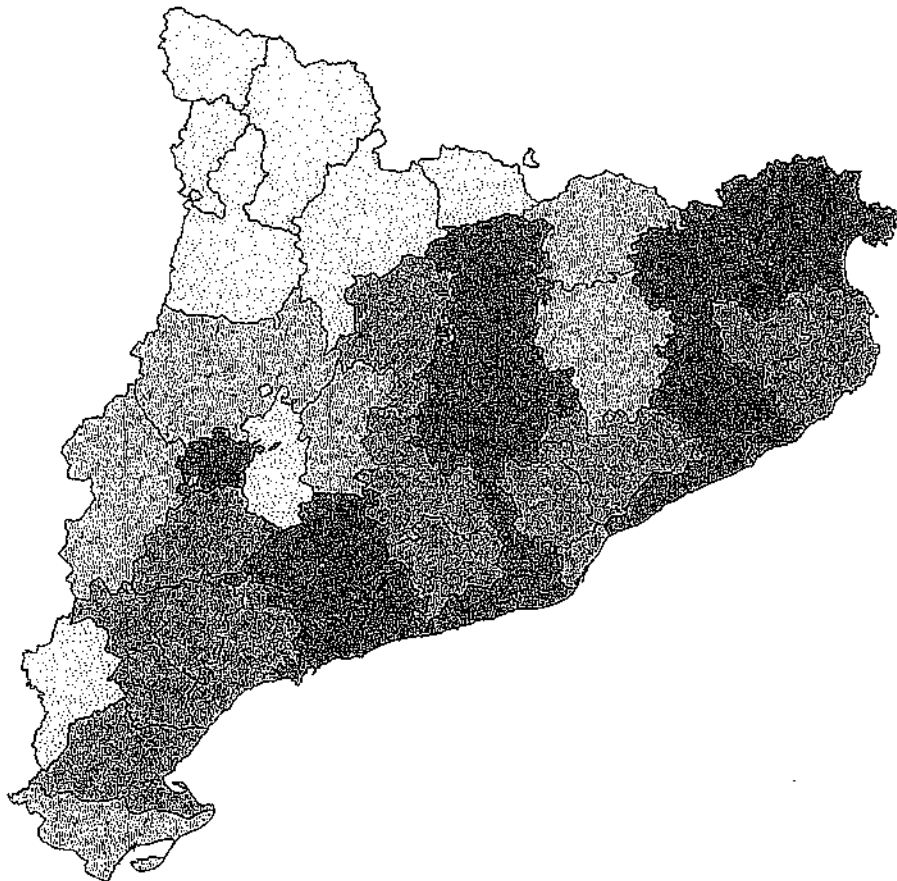


Catalunya = 28,3 %

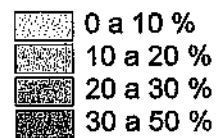
Gràfica 13. Les explotacions amb forest segons el lloc de residència del titular en relació a l'ubicació de l'explotació. En percentatge sobre cada estrat de grandària. Catalunya, 1989.



**Mapa 10. Titulars residents fora de la comarca on es troba l'explotació.
Percentatges comarcals referits a les explotacions amb 25 ha i més.**

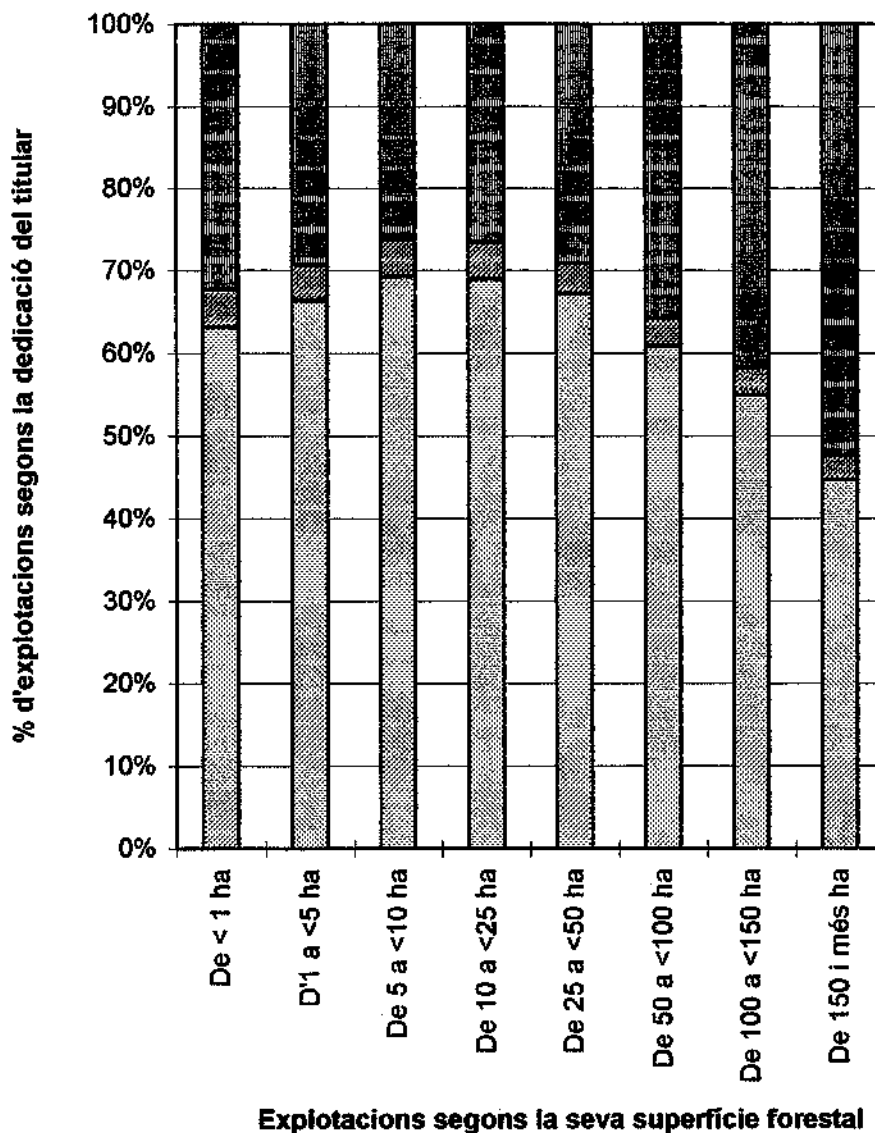


% de titulars externs a la comarca



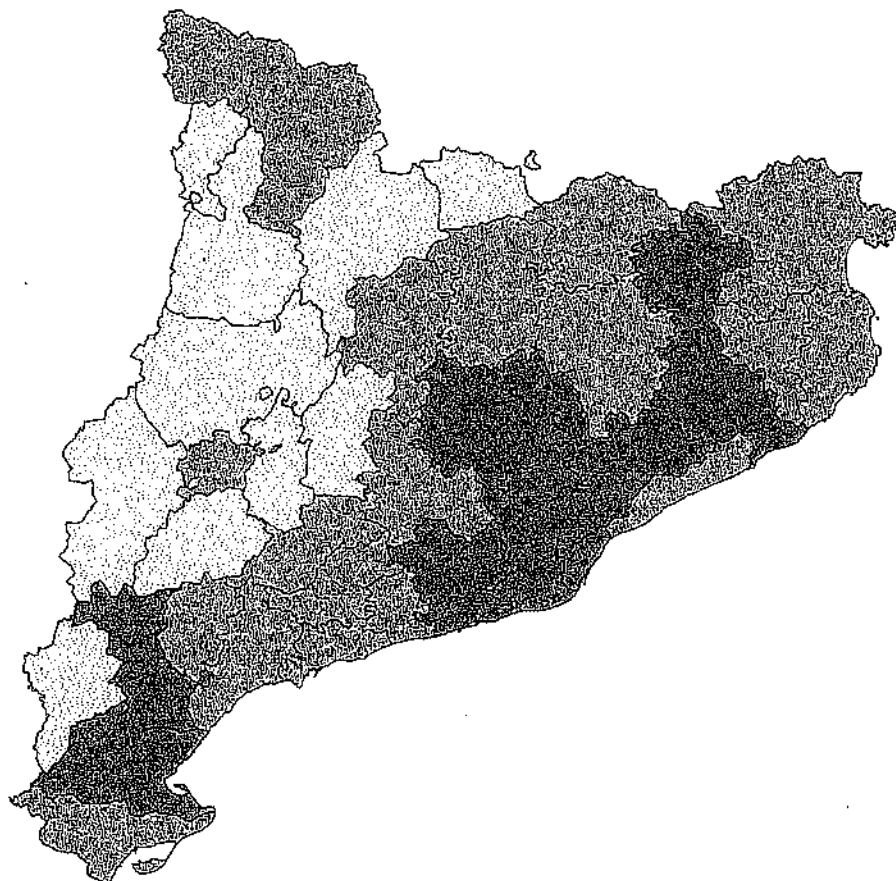
Catalunya = 24,3 %

Gràfica 14. Les explotacions amb forest segons la dedicació del titular a les feines de l'explotació. En percentatge sobre cada estrat de grandària. Catalunya, 1989.

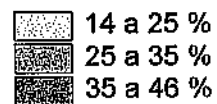


■ Dedicació plena ▨ Altra dedicació secundària ■ Altra dedicació principal

**Mapa 11. Explotacions amb una dedicació principal fora de l'explotació.
Percentatge sobre el conjunt d'explotacions amb forest de la comarca.**

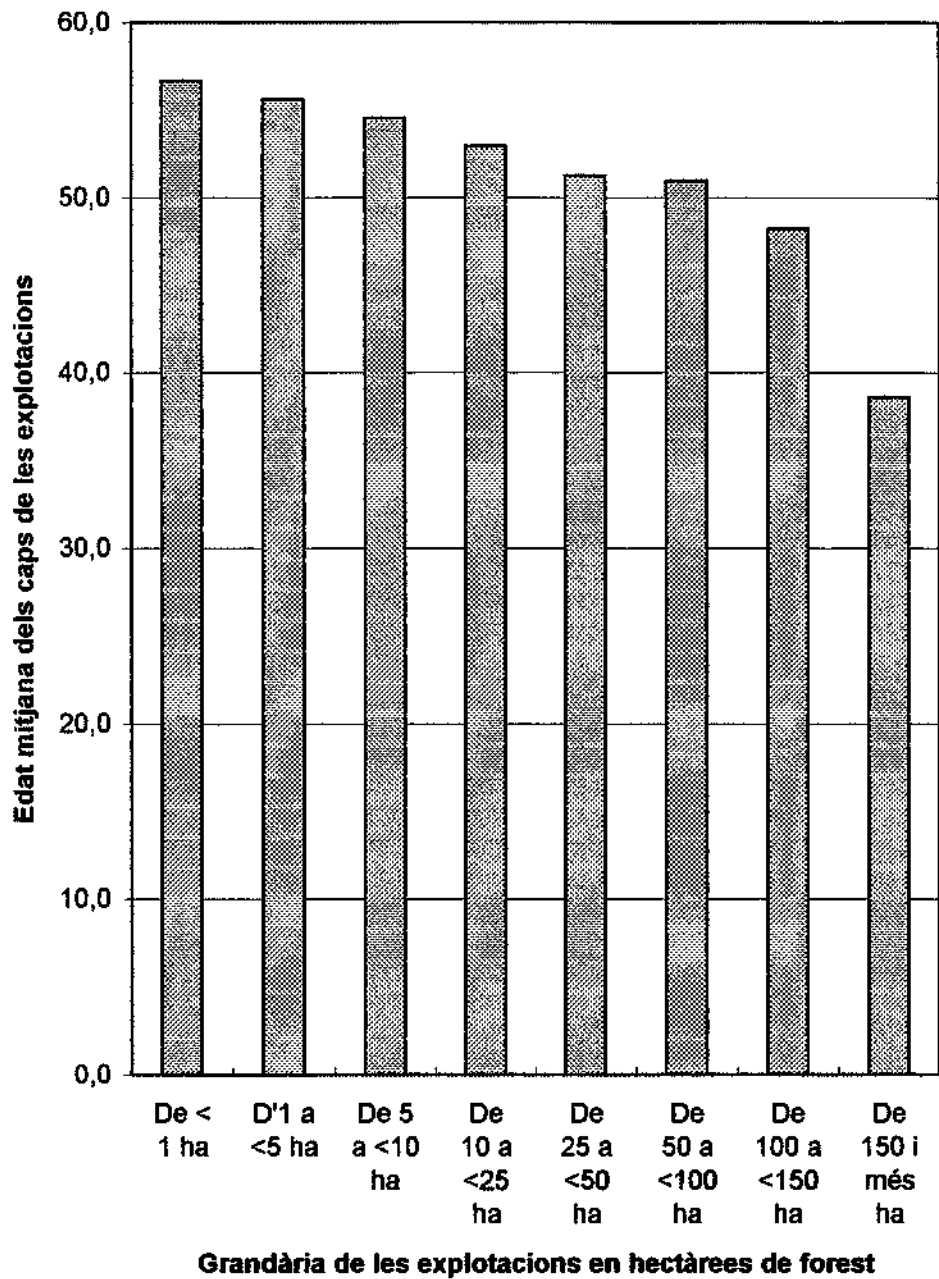


% d'explotacions a temps parcial



Catalunya = 30,6 %

Gràfica 15. Edat mitjana dels caps de les explotacions amb forest segons la grandària de l'explotació. Catalunya, 1989.



ALTRES ASPECTES DELS FACTORS DE PRODUCCIÓ DE LES EXPLOTACIONS AMB FOREST

Els elements de les estructures productives anteriorment descrits es completen amb altres aspectes que mereixen encara una major precaució a l'hora de ser utilitzats. Aquests aspectes contribueixen certament a definir les característiques de les "explotacions amb forests"; però no tenen a veure especialment amb els elements forestals. Sigui per la importància de les terres "no forestals", sigui pel pes de les orientacions productives (OTE) altres que les forestals, sigui per la mateixa presentació de les dades censals, no és possible establir una relació directa entre els factors de producció i els aprofitaments forestals.

Sobre la propietat; arrendaments, parceries i altres formes contractuals

El règim de tinença de la terra constitueix un cas evident del pes decisiu que la terra i les activitats no relacionades amb la forest tenen en les estructures agràries de les explotacions amb forest. Al respecte, les explotacions amb forest presenten un predomini clar de la tinença en propietat si es compara amb les explotacions pròpiament agrícoles (explotacions amb SAU). En relació amb aquest fet, les poques terres de les explotacions amb forest que són portades en arrendament, parceria o altres règims s'haurien d'assimilar més aviat amb la seva superfície conreada que no amb la forestal (quadre 6).

Quadre 6. Pes dels règims de tinença a Catalunya en les explotacions agràries que disposen de Superfície Agrícola Utilitzada (SAU) i les que disposen de superfícies forestals. Percentatge d'explotacions o de superfície en cada règim. Cens Agrari, 1989.

	Terres en propietat	En arrendament	En parceria	En altres règims
<i>En relació al nombre d'explotacions (1)</i>				
Explotacions amb SAU	88,9	18,2	12,1	3,6
Explotacions amb forests	95,3	13,6	7,7	2,3
<i>En relació a la superfície</i>				
Explotacions amb SAU	73,8	13,6	10,9	1,6
Explotacions amb forests	89,7	6,3	3,2	0,9

(1) El sumatori dels percentatges de les files no és igual a 100 perquè algunes explotacions comprenen més d'1 règim de tinença.

El pes que manifesten els diferents règims de tinença en relació a la grandària forestal de l'explotació confirma la hipòtesi anterior (gràfica 16).

- A mesura augmenta la grandària de les explotacions forestals, de la mateixa manera que disminueix, com s'ha vist abans, la terra de conreu, es fa més palès el domini de les fórmules de propietat directa.
- A partir de les 50 hectàrees forestals, les terres portades en règim contractual superen de ben poc el 10% de la superfície total de les explotacions, i més enllà de les 150 hectàrees no arriben al 5%.

Tot plegat invita a concloure que en el conjunt de Catalunya els règims contractuals altres que la propietat tenen molt poc interès en l'àmbit forestal. Aquesta situació, que constitueix una derivació lògica de l'escassa rendibilitat de les superfícies forestals, mereixeria, però, algunes matisacions importants sobre aspectes que el Cens Agrari avalua de manera deficient o, simplement, no recull. Així, mentre un gran nombre de propietats forestals es qualifiquen d'explotació en propietat en raó del control de la gestió del territori per part del propietari, l'aprofitament de les seves herbes, les seves fustes i/o seus els diversos subproductes forestals el realitzen persones o entitats alienes completament a la propietat. Aquest representa, sens dubte, un dels aspectes decisius de l'espai forestal i un dels aspectes que queda també més a les fosques en les estadístiques agràries.

Les dades a nivell comarcal no fan sinó confirmar les apreciacions realitzades per al conjunt de Catalunya.

- Les fórmules d'arrendament o aparceria adquireixen cert relleu en comarques com l'Urgell, la Segarra i el Pla d'Urgell; però en aquest cas les dades es troben completament esbiaixades pel pes de la superfície conreada.
- Només a les comarques del Ripollès i la Cerdanya s'enregistra una presència significativa dels règims contractuals anteriors, entorn el 20% de la superfície i una quantitat molt important d'explotacions, que es pot relacionar amb l'espai forestal (quadres A15 i A16 en annex).

La fragmentació del parcel·lari

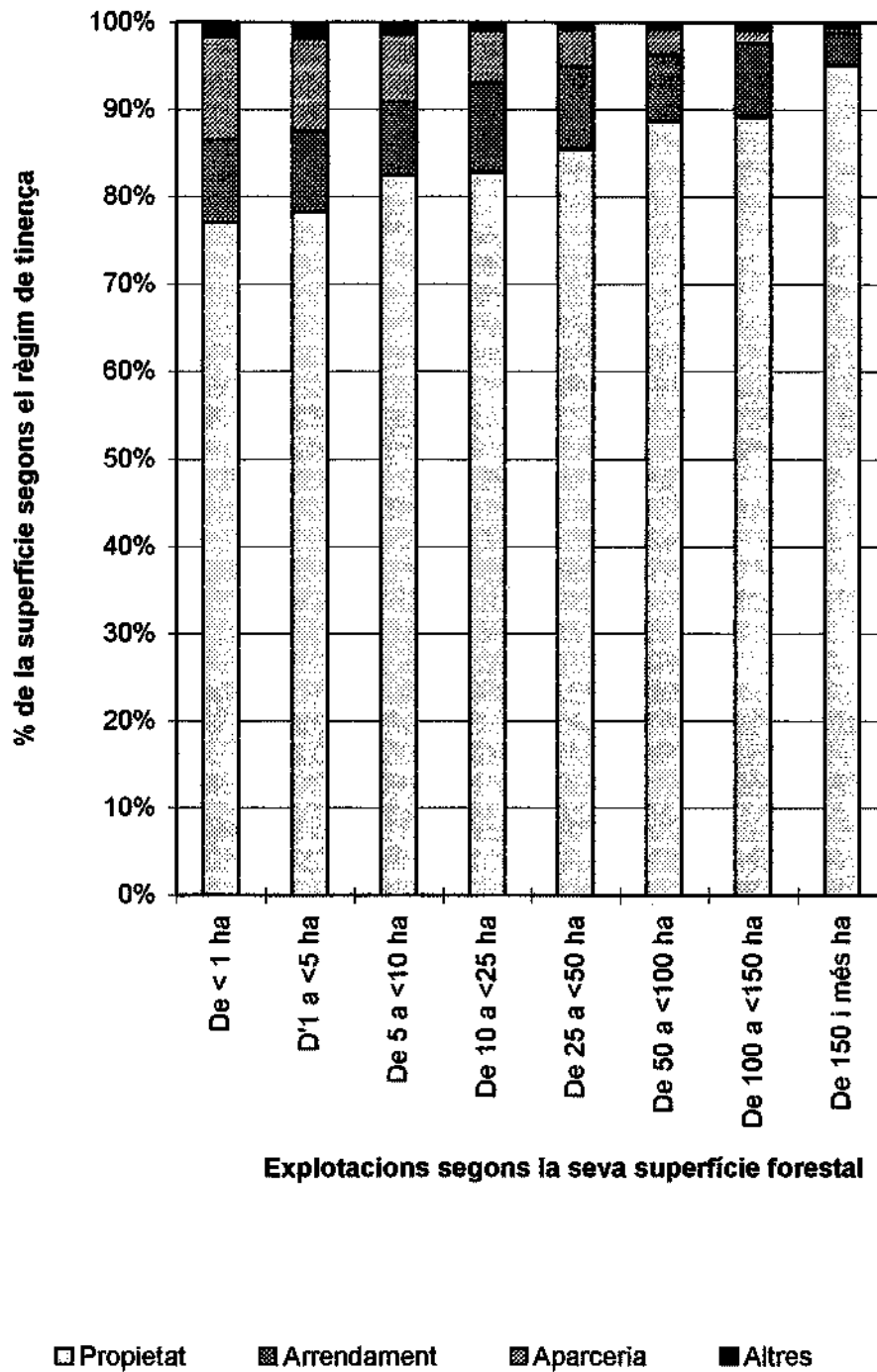
En el cas de la distribució de la superfície de l'explotació en finques el Cens Agrari només permet saber el nombre de finques o unitats aïllades que disposa cada explotació, sense diferenciar cap característica específica d'aquestes finques. Això fa impossible de diferenciar les parcel·les forestals i dificulta qualsevol conclusió sobre el parcel·lari relacionada amb l'activitat forestal.

- En principi, les 5,8 parcel·les de mitjana que presenten les explotacions amb forest a Catalunya superen les 4,5 parcel·les que presenten les explotacions en un conjunt. La diferència indica que la presència de forest accentua la fragmentació parcel·lària; però aquesta constitueix, tanmateix, una conclusió lleugera i insignificant si es té en compte que a mesura augmenta la grandària de les explotacions augmenta la divisió del parcel·lari, i les explotacions amb forest són manifestament més grans que la resta.
- Des de les explotacions amb una superfície forestal més petita fins a les explotacions amb una superfície forestal igual o superior a les 150 hectàrees augmenta la divisió parcel·lària des de les 4 fins a les 12 parcel·les per explotació (gràfica 17). Però aquesta variació es fa difícil d'imputar estrictament a la superfície forestal perquè l'augment de la grandària forestal es correspon també amb un augment de la grandària de la superfície no forestal que tenen aquestes explotacions.

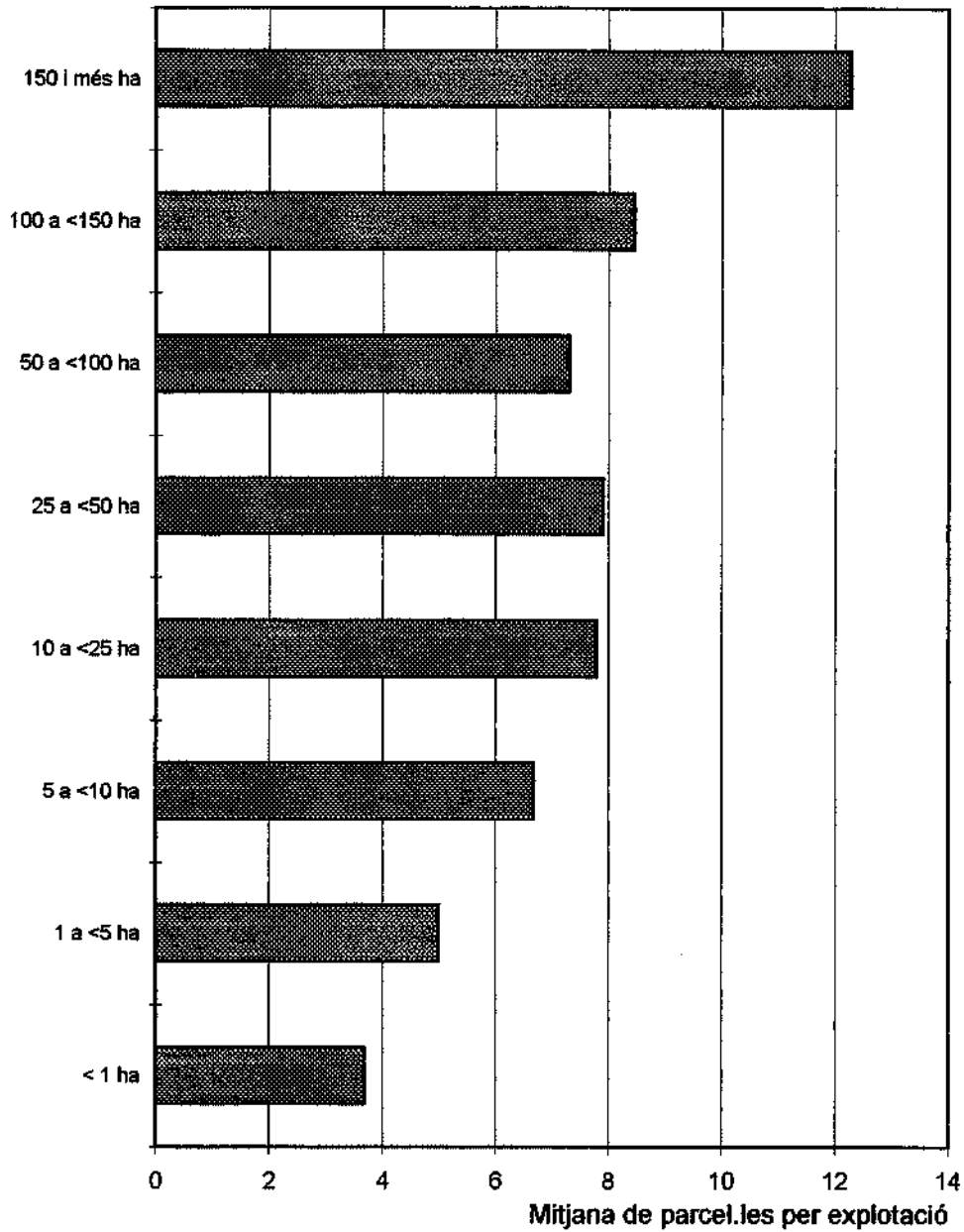
A nivell comarcal la problemàtica esdevé similar. La fragmentació parcel·lària té molt a veure té molt a veure amb aspectes històrics de la colonització agrària de cada territori i són les comarques occidentals de Catalunya aquelles que presenten una fragmentació parcel·lària més accentuada. Les estadístiques fan impossible destriar, però, la mesura en la qual l'espai forestal es troba implicat en aquesta dinàmica. Cal destacar, en tot cas, comarques marcadament forestals com les pirinenques presenten un nombre extraordinari de parcel·les per explotació, que contrasta amb la concentració parcel·lària de moltes de les comarques forestals orientals del Principat que no arriben a les 4 parcel·les per explotació.

Sigui com sigui, la divisió parcel·lària marca unes diferències que han d'incidir, sobretot, en la gestió forestal que practiquen les explotacions amb dominis forestals més reduïts. Per aquestes explotacions la fragmentació i dispersió del parcel·lari constitueix un problema afegit. Però és precisament per aquest tipus d'explotacions que l'estadística presenta una base d'interpretació menys clara.

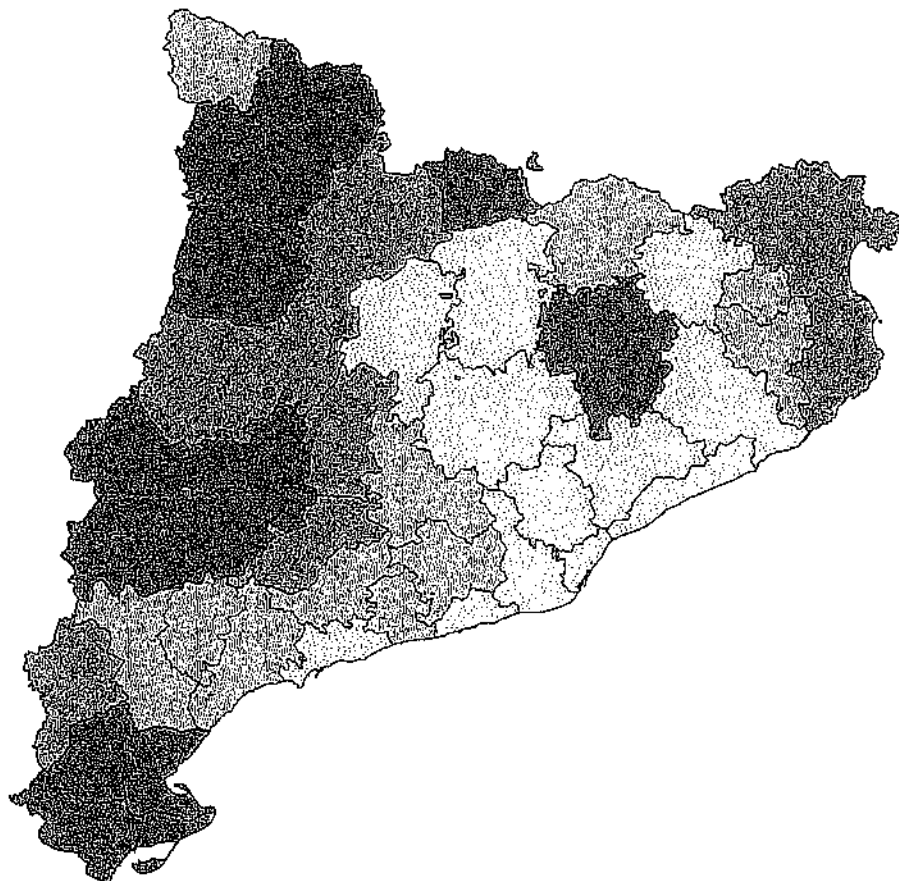
Gràfica 16. Les explotacions amb forest segons el règim contractual de la terra (superfície forestal més la no forestal). En percentatge sobre cada estrat de grandària. Catalunya, 1989.



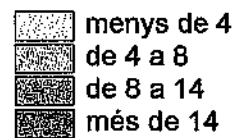
Gràfica 17. Mitjana de parcel·les per explotació segons la grandària de la superfície forestal. Catalunya, 1989



Mapa 12. Mitjana de parcel·les per explotació a les explotacions de més de 25 hectàrees de forest



Parcel·les per explotació



Catalunya = 8,8 parcel·les

El factor mà d'obra; les unitats de treball anual (UTA) mitjanes

En el cas de les UTA, que mesuren el treball equivalent a una dedicació de 275 o més jornades completes a l'explotació, les particularitats de les explotacions amb forests com aitals resulten encara més poc clares. Per al conjunt de Catalunya la mitjana de 0,72 UTA per explotació amb forest resulta força similar a la mitjana que presenta el conjunt de les explotacions, 0,76 UTA, fet que no acaba de definir una presència menys intensiva de treball a les primeres.

La relació del treball a l'explotació amb la grandària forestal d'aquesta dóna un resultat més singular, i és l'aturada de la progressió de les UTA a partir de les 10 hectàrees forestals. Resulta, doncs, que la relació de la mà d'obra amb la superfície només val per les explotacions més petites, que són aquelles que tenen una activitat forestal més reduïda (gràfica 18).

En conseqüència, l'existència de territori forestal té molt poc a veure amb un ús de mà d'obra més o menys intensiu, i això es confirma amb les dades comarcals.

- Les comarques amb una major UTA per explotació, les de les planes interiors, són precisament aquelles que tenen unes característiques forestals menys acusades.
- Però, no es dedueix tampoc una relació inversa, que les comarques més forestals siguin les d'una menor intensitat d'UTA, tot i que aparegui el cas de la Vall d'Aran amb una ratio particularment baixa (quadre A14 en annex).

Marge brut estàndard i grandària econòmica

El càlcul de les Unitats de Dimensió Econòmica (UDE) de les explotacions realitzat a partir dels marges bruts estàndards de les seves produccions apunta de manera més concloent allò que comença a descobrir-se en l'anàlisi de les UTA; la intensitat i grandària econòmica de les explotacions forestals apareix com inferior a la de la resta d'explotacions agràries. Un fet crida l'atenció al respecte i és que mentre les explotacions amb forest que no arriben a les 2 UDE sumen un 50,1% del total, en el conjunt d'explotacions censades a Catalunya aquestes petites explotacions només representen un 39%.

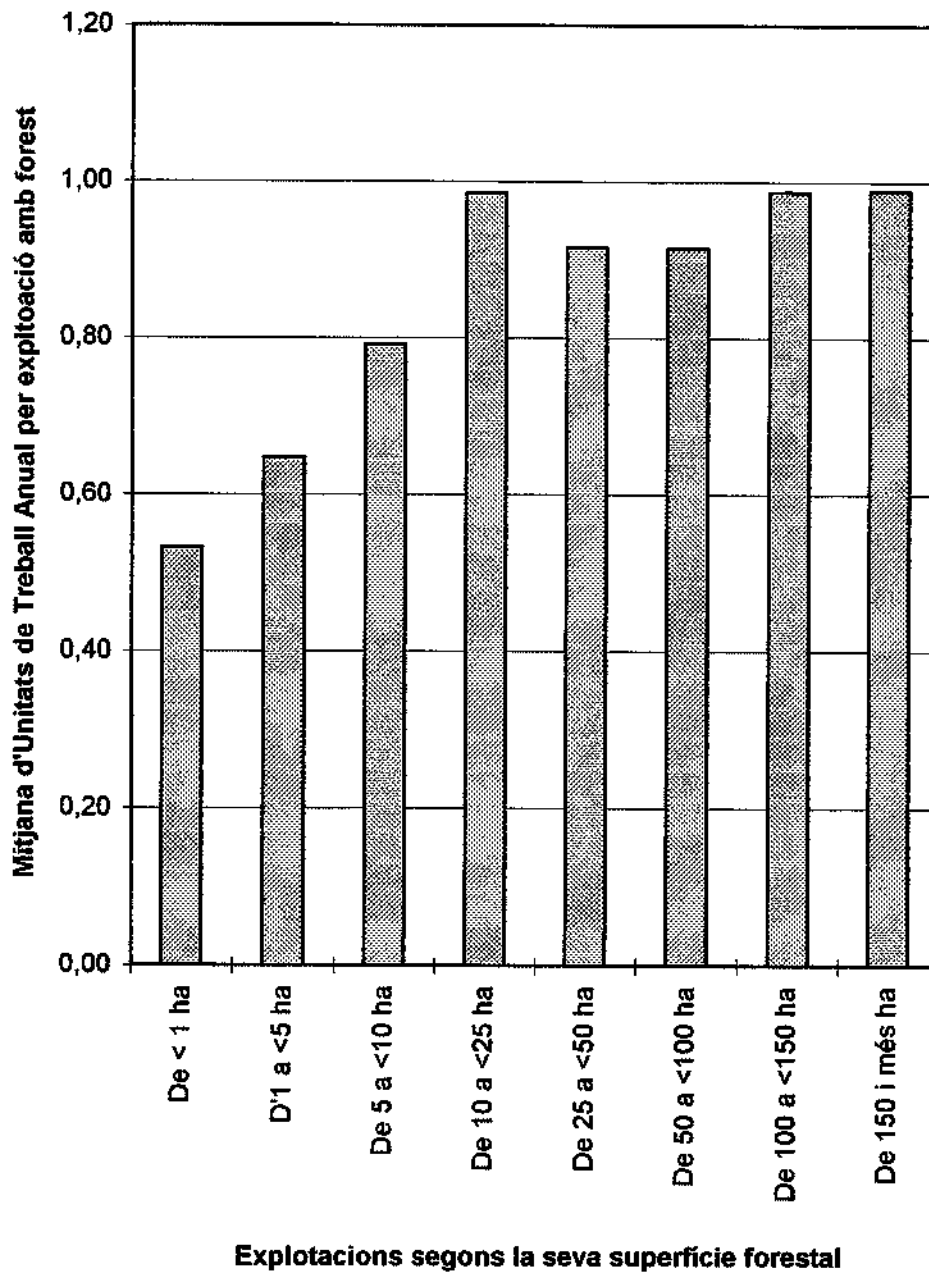
Per altra part, la grandària econòmica de les explotacions amb forest creix a mesura augmenta la superfície de forest fins a les 25 hectàrees. A partir d'aquí es produeix una evolució inversa que apuntala la conclusió que les explotacions amb un territori forestal més remarcable no obtenen uns resultats gaire satisfactoris (gràfica 19).

En definitiva, la dimensió econòmica de les explotacions amb forest s'ha de relacionar més amb la disponibilitat de terres de conreu o la realització d'activitats agrícoles i ramaderes, que no amb l'aprofitament del propi territori forestal. Les dades comarcals apunten cap al reforçament d'aquesta hipòtesi.

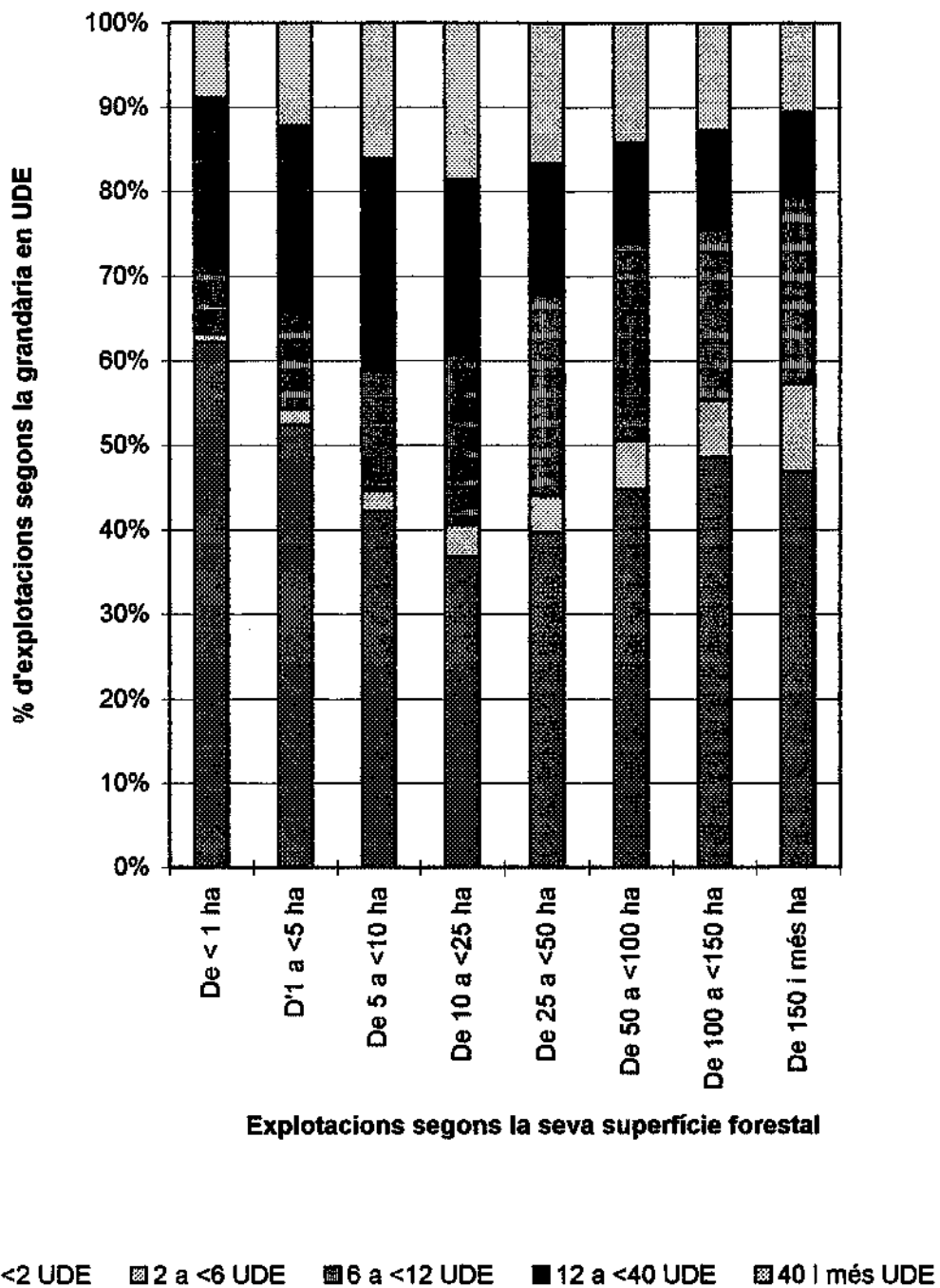
- En coincidència amb la intensitat de la mà d'obra, les explotacions de les comarques de les planes interiors són les que presenten una dimensió econòmica més important.
- Al seu costat destaquen també de manera clara les dimensions de les explotacions de les comarques pirinenques occidentals (quadres A18 i A19 en annex).

Les anteriors observacions mereixen, en tot cas, ésser utilitzades amb molta precaució pels dubtes de fiabilitat que planteja la font estadística. Efectivament, l'aplicació de marges bruts als aprofitaments forestals planteja interrogants importants, de manera que la comparació de la dimensió econòmica de les explotacions amb un territori forestal important en base a les dades del Cens Agrari es troba exposada a distorsions.

Gràfica 18. Mitjana d'Unitats de Treball Anual (UTA) de les explotacions amb forest. Mitjana de cada estrat de grandària. Catalunya, 1989.



Gràfica 19. Les explotacions amb forest segons la grandària de l'explotació en UDE (1 UDE=159.702 pessetes). En percentatge sobre cada estrat de grandària. Catalunya, 1989.



CARACTERÍSTIQUES COMPLEMENTÀRIES DELS APROFITAMENTS FORESTALS

Les explotacions segons l'aprofitament del seu espai forestal

La descripció del tipus d'aprofitament que realitzen les explotacions sobre el seu espai forestal ofereix una major concreció sobre l'activitat forestal que no la que s'obté de l'Orientació Tècnico-Econòmica. La informació dels aprofitaments forestals reprèn els conceptes analitzats en el principi de l'estudi; però aquí s'apliquen no ja a la superfície, sinó a les explotacions.

- En el conjunt de Catalunya la quantitat d'explotacions que disposa de terrenys forestals de baixa rendibilitat, amb erms o matollars, resulta pràcticament comparable al d'explotacions que disposa de boscos i es troba molt per damunt de les explotacions amb pastures permanents. Les proporcions no tenen res a veure, doncs, amb allò que s'ha vist anteriorment a nivell de superfície, on les pastures i, sobretot, els boscos tenen un pes prou més important.
- Quelcom semblant s'esdevé en la relació entre els boscos aprofitats comercialment i els no comercials. Les explotacions amb boscos no comercials dupliquen pràcticament les altres, quan la relació a nivell de superfície resulta inversa i l'extensió de boscos comercials és molt més important.

Tots aquests contrastos són el resultat lògic d'un fet estructural; les explotacions amb petits dominis forestals, que són numèricament les més abundants, són les que tenen els aprofitaments forestals de més baixa rendibilitat: erms i matollars que no es pasturen i boscos sense un aprofitament comercial. A mesura creixen les superfícies forestals de les explotacions creixen també les pastures i els aprofitaments comercials del bosc. Les diferències entre petites i grans explotacions forestals resulten particularment grans pel que fa a l'aprofitament comercial dels boscos, que a les petites explotacions constitueix un fet relativament aïllat (quadre 7).

Les explotacions més grans, que superen les 150 hectàrees forestals, presenten, naturalment, una diversitat més gran d'usos; hi creixen proporcionalment els diversos usos, amb una excepció significativa, la de l'aprofitament no comercial dels boscos. Per contra, és l'aprofitament comercial del bosc l'ús més freqüent, tot i que la diferenciació prèvia dels boscos en coníferes, resinoses i frondoses fa que no es pugui deduir la proporció exacta dels aprofitaments comercials.

Quadre 7. Les explotacions amb forest segons el tipus de territori forestal que disposen. Percentatges sobre cada estrat de grandària forestal (1). Catalunya, 1989.

	Total explotac. amb forest	De <1 ha	D'1 a <5 ha	De 5 a <10 ha	De 10 a <25 ha	De 25 a <50 ha	De 50 a <100 ha	De 100 a <150 ha	De 150 i més ha
Erm	28,4	35,5	28,4	24,9	23,3	22,5	23,1	26,0	31,0
Espartar	0,2	0,2	0,2	0,3	0,5	0,3	0,0	0,2	0,1
Matoll	26,5	21,1	24,9	27,9	29,3	29,0	34,0	37,8	42,9
Pastures permanents	12,0	3,5	8,2	15,9	21,5	21,8	20,4	21,6	32,1
Fronzoses									
Comercials	7,3	3,7	5,0	6,6	9,1	13,3	17,5	19,9	22,2
No comerc.	10,0	5,6	8,0	12,6	15,2	16,7	15,8	11,9	13,1
Resinoses									
Comercials	11,2	3,6	7,0	10,5	13,3	22,8	30,2	36,5	44,9
No comerc.	28,2	25,2	31,4	31,2	30,6	24,1	19,9	16,6	16,0
Arbrat mixt									
Comercials	5,0	1,8	3,0	5,2	7,0	10,8	12,3	14,5	15,6
No comerc.	10,1	8,0	10,4	11,8	11,0	10,5	11,0	12,1	8,9
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Total explot.	50885	11245	19530	6478	5806	2885	2190	968	1783

(1) La suma dels percentatges supera la centena perquè moltes explotacions disposen de més d'un tipus d'ús o aprofitament.

Pel que fa a les dades comarcals, la tipologia dels usos i els aprofitaments reproduïx les característiques observades en la distribució de les superfícies forestals. (quadres A20 i A21 en annex).

Caracterització de les espècies forestals

El Cens Agrari ofereix al mateix temps informació complementària sobre les espècies que són objecte d'aprofitament comercial, a partir de la classificació de les masses forestals explotades segons una espècie dominant. Malgrat que aquestes observacions deixen de banda els boscos mixtes de fronzoses i coníferes, que representen un 20% de la superfície catalana, a partir d'elles es pot establir de manera força aproximada la jerarquia de les diferents espècies i caracteritzar els tipus d'aprofitaments fusters comarcals (gràfica 20).

- Dins les espècies coníferes destaquen clarament quatre espècies per aquest mateix ordre; el pi roig, el pi blanc, la pinassa i el pi negre. Aquestes espècies sumen un 87% del conjunt de la superfície de coníferes.

- Pel que fa a les frondoses, que representen gairebé la tercera part de l'extensió superficial de les coníferes, les espècies predominants presenten un major esglaonament. L'alzina i, molt més enrera, els diversos tipus de roure constitueixen les espècies dominants i sumen un 58% de la superfície total ocupada per frondoses.

La distribució comarcal de totes aquestes espècies manifesta per la seva banda, el procés d'adaptació natural a les condicions ambientals de cada comarca, a part del resultat de l'acció substitutòria d'espècies introduïda per l'home (gràfica 20 i mapa 13):

- L'explotació forestal ha afavorit clarament la introducció de coníferes, que avui juguen un paper dominant en l'explotació comercial a la major part de comarques. En aquest context, el pi blanc domina a les comarques meridionals, més secaneres, i el rojalet a les septentrionals. Pinassa, pi negre i avet adquireixen un pes important en determinades comarques.
- Les diverses espècies de frondoses tenen una presència important en el conjunt de les comarques nord-orientals, i és en aquestes comarques també on arriben a ser puntualment les espècies comercialment dominants. L'alzina, que hauria ocupat en el passat la major part de les superfícies forestals del país, és gairebé l'única espècie remarcable al respecte.
- En conjunt no pot deixar d'assenyalar-se la feble presència de les espècies frondoses objecte d'un aprofitament comercial més intens, des dels eucaliptus als pollancre, passant pels plataners o els castanyers. La comarca de la Selva constitueix una ubicació privilegiada per aquests tipus d'espècies.
- Cal assenyalar finalment la major diversitat d'aprofitaments forestals que s'enregistra a les comarques nord-orientals, que responen a unes condicions ambientals també més contrastades i a un aprofitament comercial també relativament més important.

La cabanya ramadera de les explotacions amb forest

En analitzar les orientacions tècnico-econòmiques (OTE) s'ha posat de relleu el pes que tenen els herbívors entre les explotacions amb forest. La informació més precisa del nombre d'explotacions ramaderes i dels animals herbívors que disposen confirma les conclusions anteriors.

- A diferència de la OTE d'herbívors, que creix sense interrupció a mesura augment la grandària forestal de les explotacions, la proporció

d'explotacions amb ramaderia s'estanca i disminueix, per al conjunt de Catalunya, en arribar a les 50 hectàrees de forest (gràfica 21).

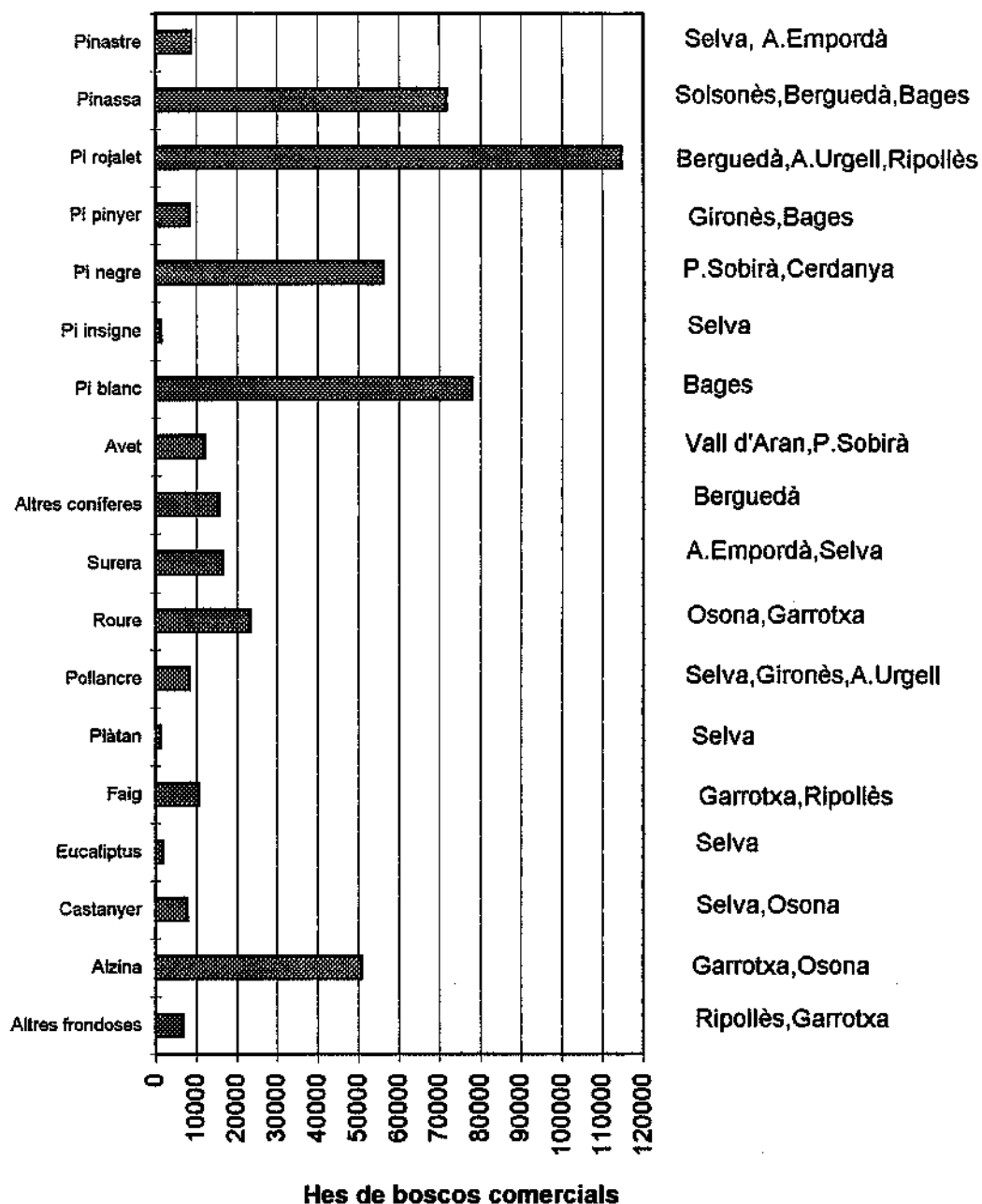
- La mitjana de caps per explotació, en tot cas i amb alguna excepció puntual, no para d'augmentar a mesura augmenta la grandària forestal de l'explotació i això justificaria l'evolució similar de l'OTE d'herbívors (gràfica 22).
- La ramaderia bovina destaca clarament com a opció productiva per damunt de la resta, i més si es té en compte que el bestiar cabrum i l'equí constitueixen sovint elements subsidiaris o complementaris dels altres herbívors principals de l'explotació. En tot cas, és a notar que el pes de la ramaderia ovina es deixa notar més a mesura augmenta la grandària del territori forestal de les explotacions.
- En conjunt, si es compara l'especialització ramadera amb les explotacions que disposen de "pastures permanents" s'observa unes proporcions força similars. Aquesta situació d'equilibri s'hauria, amb tot, de relativitzar si es té en compte l'ús i aptituds pastorals de moltes masses forestals i dels espais qualificats de matolls i erms; en aquest cas s'hauria de concloure que la major part de les explotacions amb forest no aprofiten directament el seu potencial farratger.

Sigui com sigui, l'especialització ramadera presenta grans diferències comarcals que fan que les conclusions que es desprenen del conjunt de Catalunya es resolguin en casuístiques molt diferents i inclús contraposades (quadres A24 i A25 en annex).

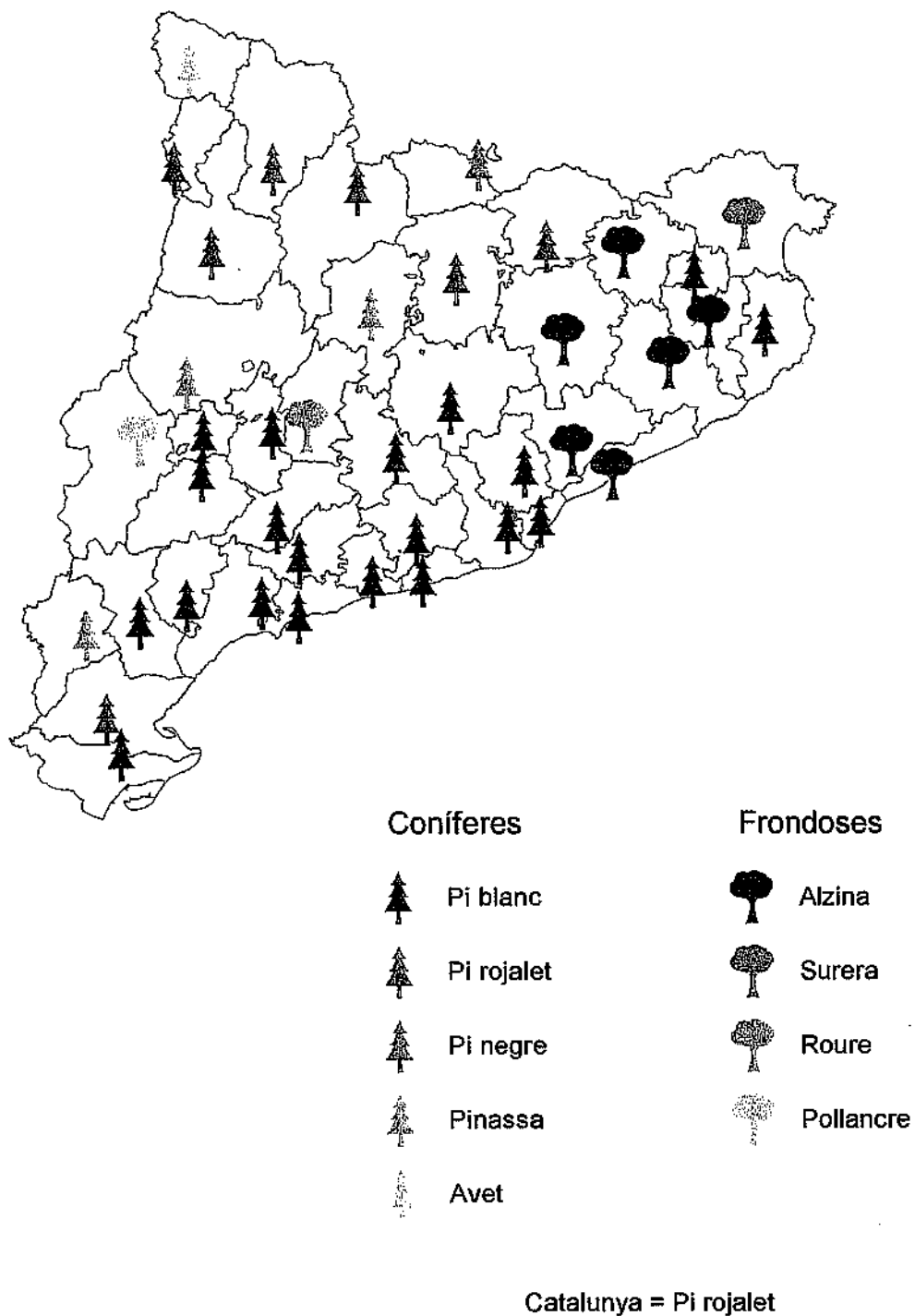
- L'especialització ramadera comarcal es correspon, d'entrada, en l'observada en analitzar les orientacions dominants i reproduïx el contrast radical entre la Catalunya septentrional humida amb una presència ramadera important i la Catalunya septentrional seca, amb una feble presència ramadera.
- La separació entre Catalunya humida i seca es tradueix també en la divisió entre la Catalunya humida dominada per la ramaderia bovina i la Catalunya seca dominada per l'oví-cabrum. Cal tenir present, però, que l'especialització ovina continua essent relativament més important a les comarques septentrionals i que a les meridionals no afecta ni un 5% del conjunt de les explotacions amb forest.
- Cal matisar, per altra part, la presència d'una especialització i una cabanya bovina important en algunes comarques meridionals, que s'ha de relacionar amb fórmules d'engreix intensiu que tenen molt poc o gens a veure amb els recursos pastorals naturals. Aquestes formes d'engreix fan, precisament, que aquestes comarques siguin també les que presentin un ratio més elevat de caps per explotació, fet que es produeix tant en la ramaderia bovina com l'ovina.

- El bestiar equí i el cabrum es caracteritzen, per la seva banda, pel feble nombre de caps per explotació que invariablement presenten a nivell comarcal. En definitiva, aquestes dues opcions constitueixen molt rarament una opció productiva única o dominant.

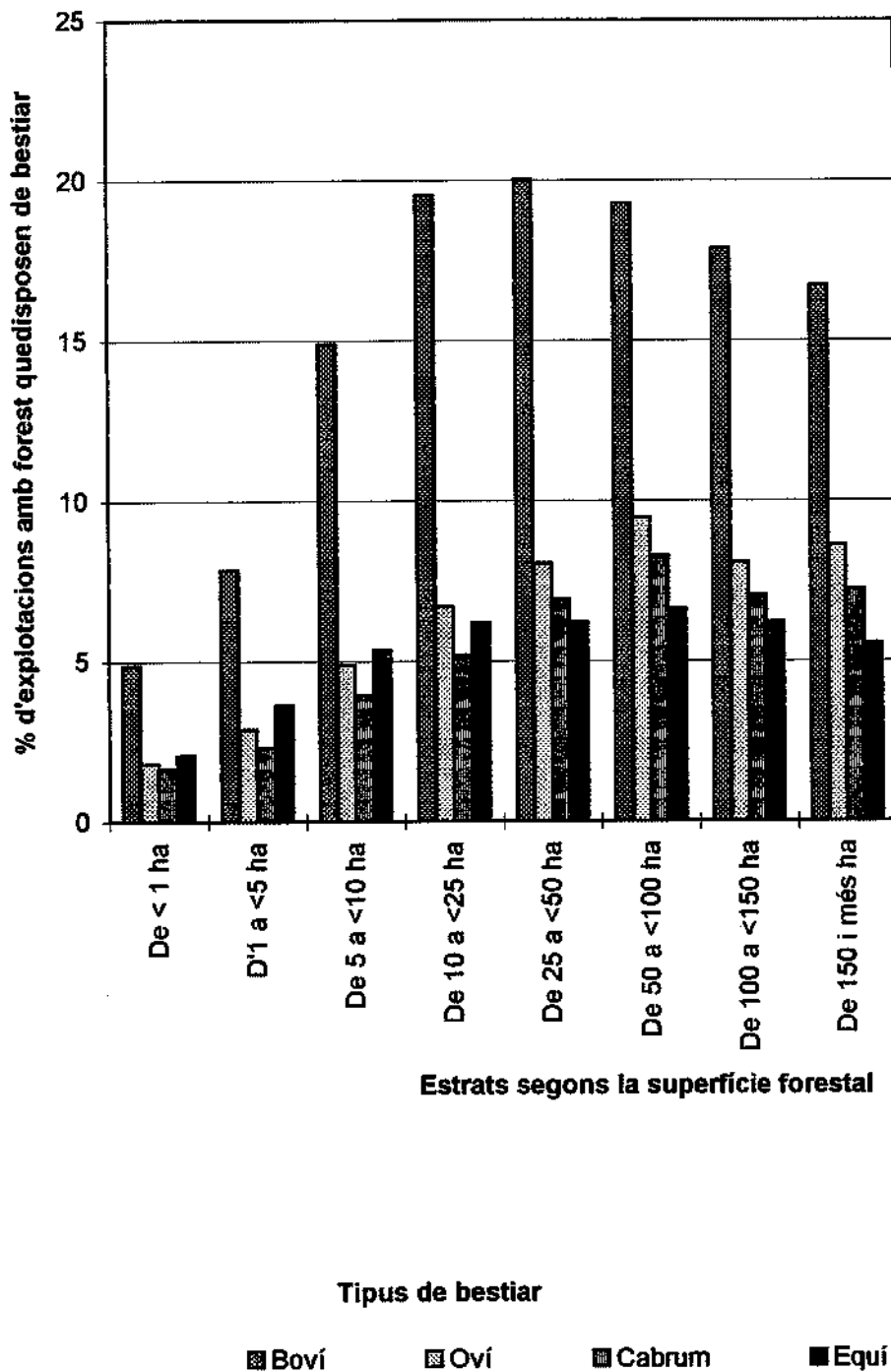
Gràfica 20. Hectàrees de boscos comercials a Catalunya per espècies principals i comarques on es troba l'extensió principal, 1989.



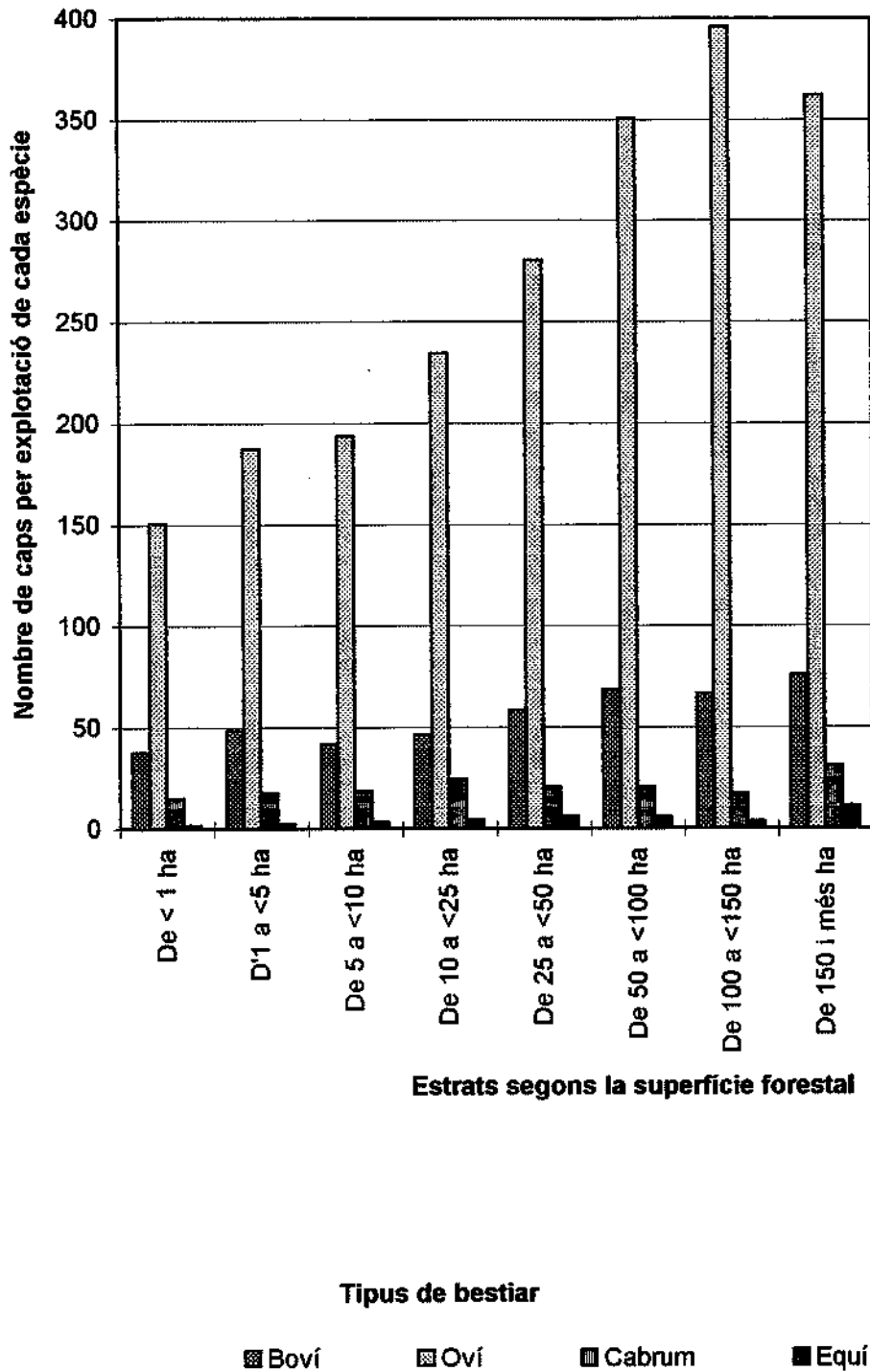
Mapa 13. Espècies comercials d'arbrat dominants a cada comarca.



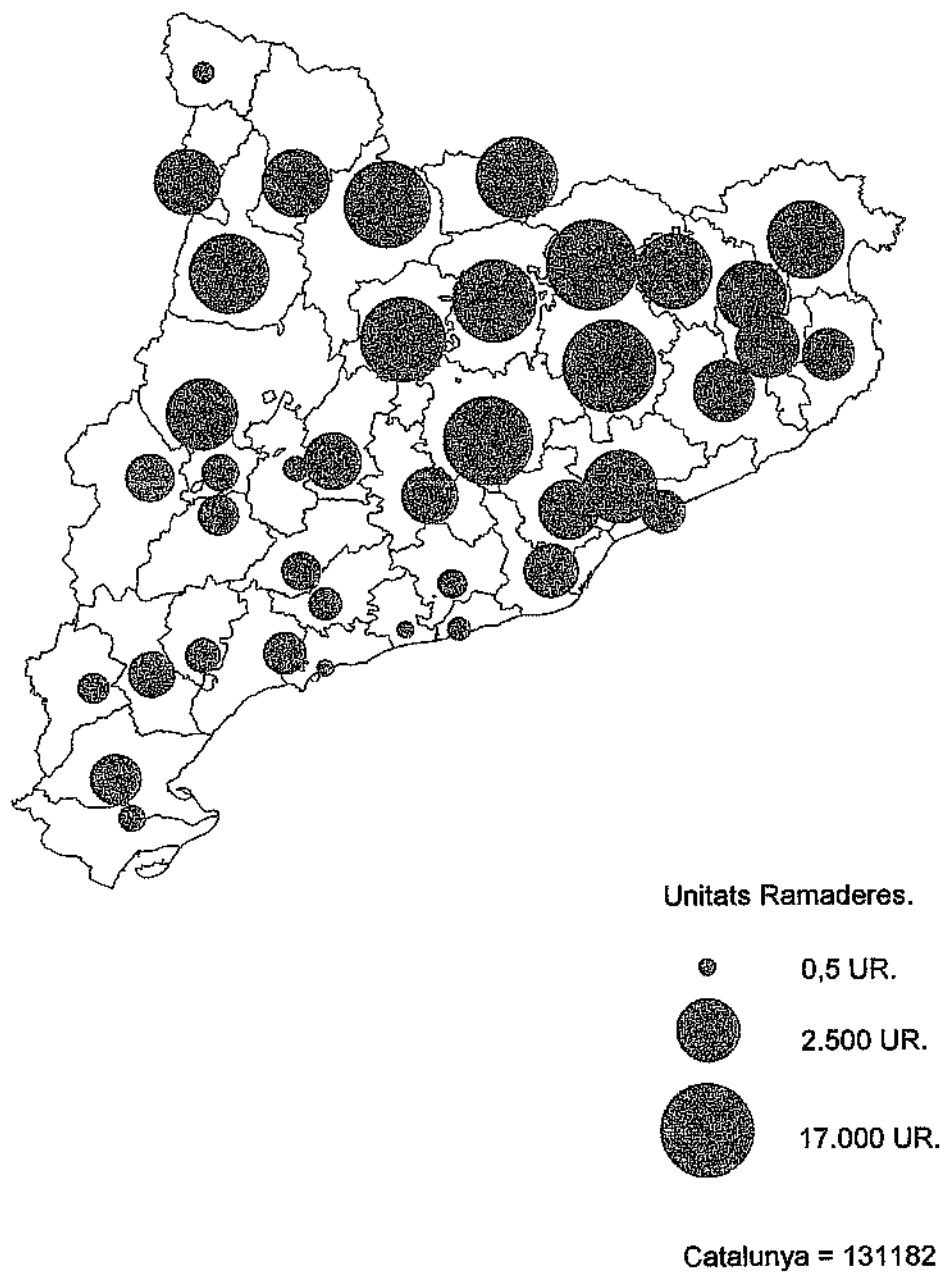
Gràfica 21. Explotacions forestals que disposen de ramaderia i tipus de bestiar. En percentatge segons estrats de superfície forestal de les explotacions, Catalunya, 1989



Gràfica 22. Caps per explotació ramadera de les explotacions forestals que disposen de ramaderia; segons el tipus de bestiar i segons estrats de superfície forestal de les explotacions, Catalunya, 1989



Mapa 14. Unitats Ramaderes (UR)



UNA TIPOLOGIA DE LES ESTRUCTURES FORESTALS COMARCALS

Després de la descripció i anàlisi de les explotacions amb forests des dels diferents punts de vista és el moment d'una visió integrada que destaquï encara més els trets principals de les explotacions amb forest i precisi les diferències comarcals que es produeixen des d'aquest punt de vista. D'entrada, i tal com s'ha vingut assenyalant, la selecció de variables indicatives ve determinada per dues limitacions importants:

- La dificultat de destriar els aspectes o elements estructurals que es relacionen amb el territori forestal de les explotacions, de les altres activitats d'aquestes; sigui la ramaderia, sigui l'agricultura.
- La necessitat de fonamentar els raonaments en uns lligams estadístics, en aquest cas les relacions lineals, que no impliquen una relació de tipus directe o causal entre els fenòmens observats.

Caracterització general de l'estructura de les explotacions amb forest

Per a la caracterització del conjunt de les explotacions catalanes que disposen de forest, que es pot seguir en detall a l'annex 3, s'han tingut en compte tres tipus de variables:

- Aquelles que han aparegut com a determinants en el moment d'analitzar la grandària territorial de les explotacions.
- Les variables indicadores del pes de l'activitat forestal general de cada comarca i del pes en contret de l'activitat forestal, a nivell de territori i de marges bruts, dins de les explotacions amb forest.
- Les variables puntuals d'estructura que es podien relacionar més netament amb l'activitat forestal, com és el cas de la naturalesa jurídica del cap de l'explotació o l'activitat a temps parcial d'aquest mateix cap.

Del conjunt d'aquestes variables se'n desprenen netament tres factors de desenvolupament amb un gran poder d'explicació de la varianza estadística general (un 87,4%):

- Com a més important apareix l'element grandària de les explotacions que coincideix amb la presència d'un territori forestal més important i d'activitats vinculades amb aquest territori (particularment la ramaderia extensiva). Segons aquest factor, apareixen diferenciades de manera força neta les comarques septentrionals de Catalunya, amb un territori forestal més bast i amb explotacions de dominis forestals també més grans, de les comarques meridionals, on tenen un pes aclaparador les

petites explotacions que no arriben a les 5 hectàrees de forest i que depenen absolutament de l'activitat agrícola o la ramaderia intensiva (gràfica 23).

- Les explotacions més grans, de 150 hectàrees forestals o més, queden força desmarcades de la dinàmica anterior i són la base d'un altre factor que les aparella amb el caràcter públic de la forest. Aquí es marca, sobretot, el contrast entre les comarques del Pirineu occidental i el Baix i Montsià, que disposen de grans dominis forestals públics, de la resta de comarques.
- Un tercer factor ve determinat per dos elements que no tenen una relació molt forta entre ells, però que ajuden a caracteritzar les diferències comarcals; la presència d'agricultura a temps parcial i la presència destacada d'explotacions amb una OTE forestal, l'activitat agrària de les quals es limita a explotar la fusta o algun subproducte forestal o res. Les comarques de l'entorn de Barcelona i algunes altres costaneres contrasten, des d'aquest punt de vista amb les comarques interiors i amb l'Alta Ribagorça i la Cerdanya (gràfica 24).

Els cinc grans espais forestals de Catalunya

L'anàlisi de les estructures productives comarcals, contrastada amb l'anàlisi precedent dels usos i aprofitaments de l'espai forestal comarcal permet la caracterització de les comarques catalanes que recull el quadre 8. Aquesta caracterització, que recull els trets determinants de la realitat forestal, mostra l'existència de cinc grans àmbits forestals a Catalunya, que tenen força a veure amb unes diferències ambientals i històriques que s'escauen fora del marc de l'estudi:

Una realitat pirinenca determinada per l'explotació comunal dels boscos i, en particular, de les pastures d'alta muntanya. Els particulars hi detenen petites finques forestals que abans tenien un aprofitament bàsicament agrícola.

- Una àrea nord-oriental, la Catalunya humida, marcada per la masia com a unitat física i econòmica que conjuga el bosc i, en segon terme, la pastura amb els aprofitaments agrícoles i ramaders. Aquestes condicions ambientals i humanes hi han afavorit el manteniment de l'explotació forestal, que cobreix un ventall divers de grandàries, des de les petites explotacions fins a les mitjanes-grans.
- Un territori meridional marcat per la secada i la proximitat de la mediterrània, en el qual la forest apareix com el reducte de l'expansió agrícola i pateix el flagell de la secada i els incendis, que mermen extraordinàriament el seu interès productiu. Les serres constitueixen els

reductes de les forests o boscos grans, on es conserven amb majors o menors adaptacions els antics dominis comunals.

- Dins el territori meridional es fa obligada la separació del Baix Ebre i el Montsià, per la importància territorial que hi adquireixen els grans dominis forestals arrelats en les antigues formes d'explotació comunal.
- A les planes interiors, marcades pel rigor de la climatologia continental, l'espai forestal constitueix simplement un espai residual de la forta colonització agrària enregistrada en el decurs de la història. Les forests són molt petites i d'un interès econòmic molt petit, si no nul.

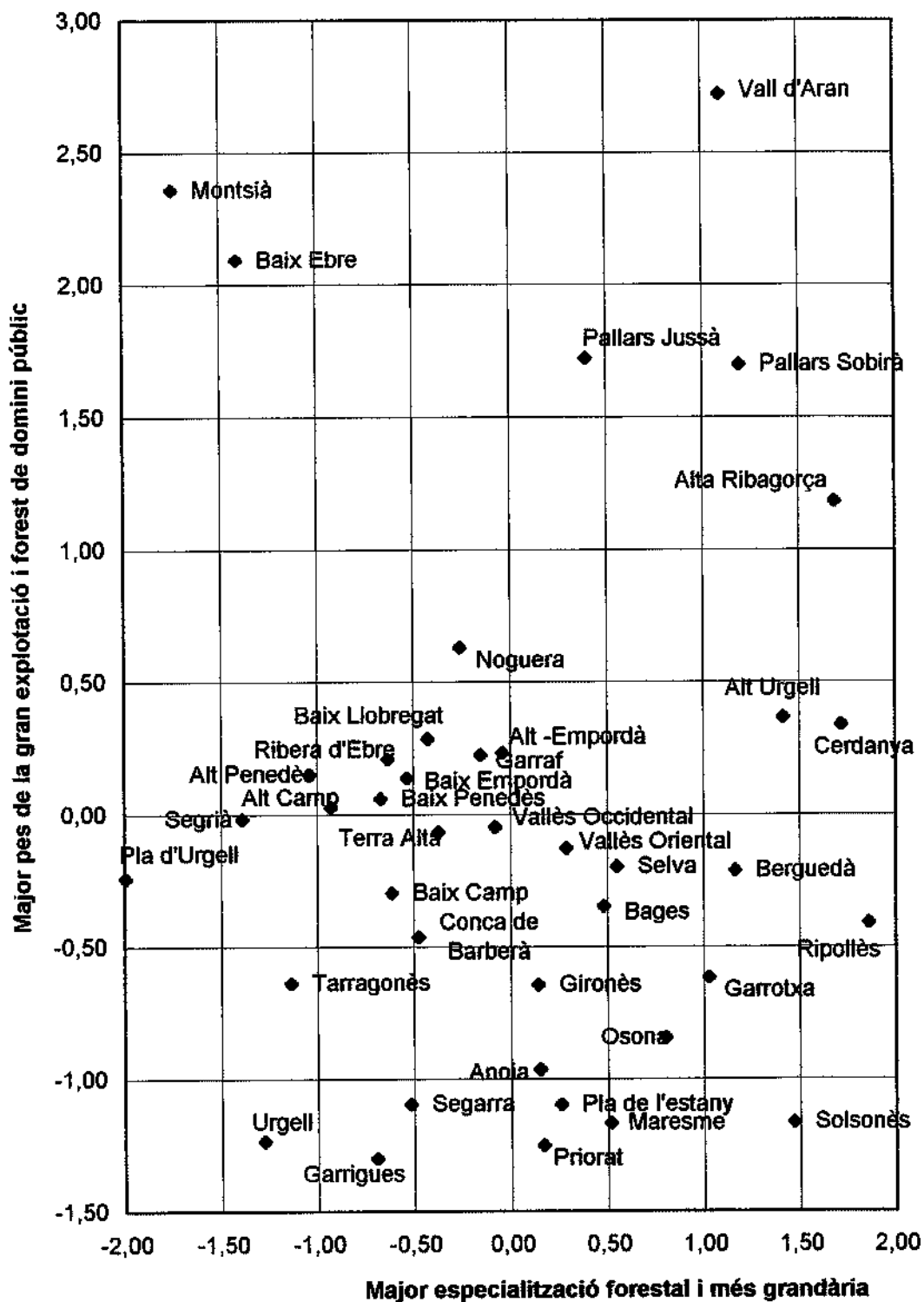
El pes forestal dels cinc àmbits en el conjunt de Catalunya resulta, per altra part, molt diferent (gràfica 25):

- Les comarques nord-orientals concentren quasibé la meitat de les explotacions amb extensions forestals mitjanes-grans i grans de Catalunya i representen també la meitat de l'arbrat aprofitat comercialment.
- Són, en tot cas, les grans explotacions pirinenques, que sumen la tercera part de les explotacions de 150 i més hectàrees, aquelles que engloben la part més important de territori forestal, entorn un 36%.
- Les comarques meridionals concentren la major part de les explotacions amb petites forests.
- A les comarques meridionals i, en particular, a les planes interiors, les explotacions grans hi tenen una presència molt reduïda. Aquestes dues àrees destaquen relativament per la presència d'erms i matolls.

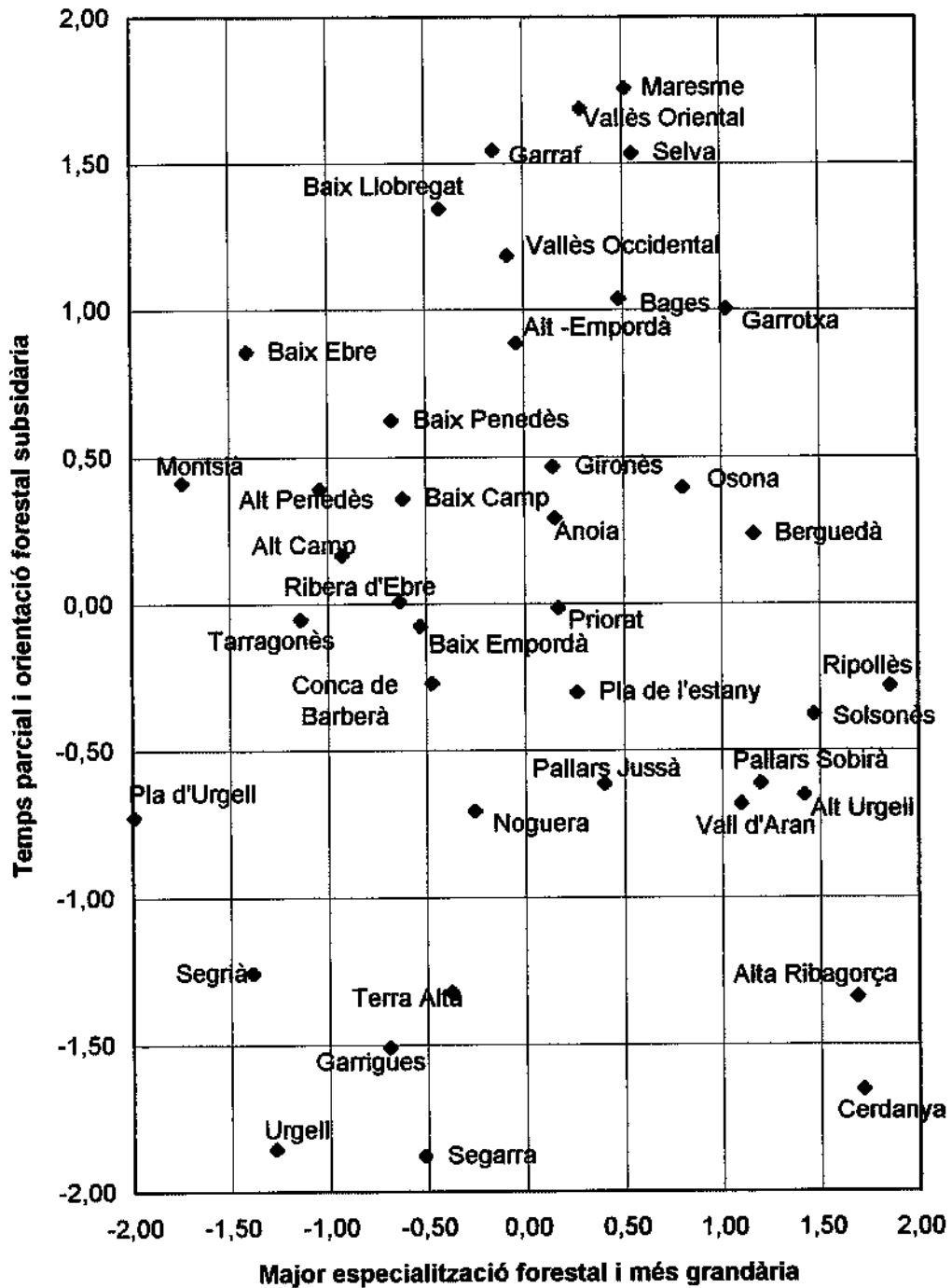
Quadre 8. Grans unitats territorials segons la caracterització del territori i les explotacions amb forest.

Grups comarcals	Territori forestal	Estructures	Orientacions productives
Pirineu			
Vall d'Aran Alta Ribagorça Pallars Sobirà Pallars Jussà Alt Urgell Cerdanya Berguedà Ripollès	Domini absolut de l'espai forestal, amb abundància de pastures, acompanyades de boscos de coníferes	Totes les explotacions agràries amb forest. Grans explotacions de titularitat pública que dominen el territori i explotacions mitjano-petites de particulars	Domini quasi absolut de la ramaderia extensiva
Nord-oriental			
Solsonès Bages Òsona Garrotxa Pla de l'Estany Gironès Alt Empordà Baix Empordà Selva Maresme Vallès Occid. Vallès Oriental	L'espai forestal representa entorn les dues terceres parts del territori i hi destaca l'espai arbrat explotat comercialment	Gran majoria d'explotacions amb forest. Abundància d'explotacions petites al costat d'explotacions mitjanes-grans, amb presència important de titulars a temps parcial	Distribució força equilibrada entre explotacions dedicades a l'agricultura-ramaderia intensiva, als herbívors i a l'orientació forestal
Llevant			
Baix Llobregat Garraf Baix Penedès Anoia Alt Penedès Alt Camp Baix Camp Tarragonès Conca d. Barberà Priorat Ribera d'Ebre Terra Alta	Les forests representen entorn a la meitat del territori, amb predomini absolut dels boscos de coníferes mitjanament aprofitats a nivell comercial. Abundància d'erms.	Predomini de les explotacions forestals molt petites, al costat d'algunes explotacions mitjanes i grans relativament poc importants	Predomini absolut de la dedicació agrícola, amb algunes explotacions reduïdes a la simple gestió del domini forestal
Ebre baix			
Baix Ebre Montsià	Gran espai forestal, amb arbrat de coníferes i erms	Petites forests privades al costat d'algunes grans explot. públiques	Explotacions agràries al costat d'unes poques forestals
Planes interiors			
Noguera Garrigues Segarra Urgell Pla d'Urgell Segrià	Petites extensions forestals ocupades per coníferes-frondoses sense interès comercial i erms	Poques explotacions amb forest i forests molt petites i alguna forest mitjana	Orientació completament agrícola, amb ramaderia intensiva.

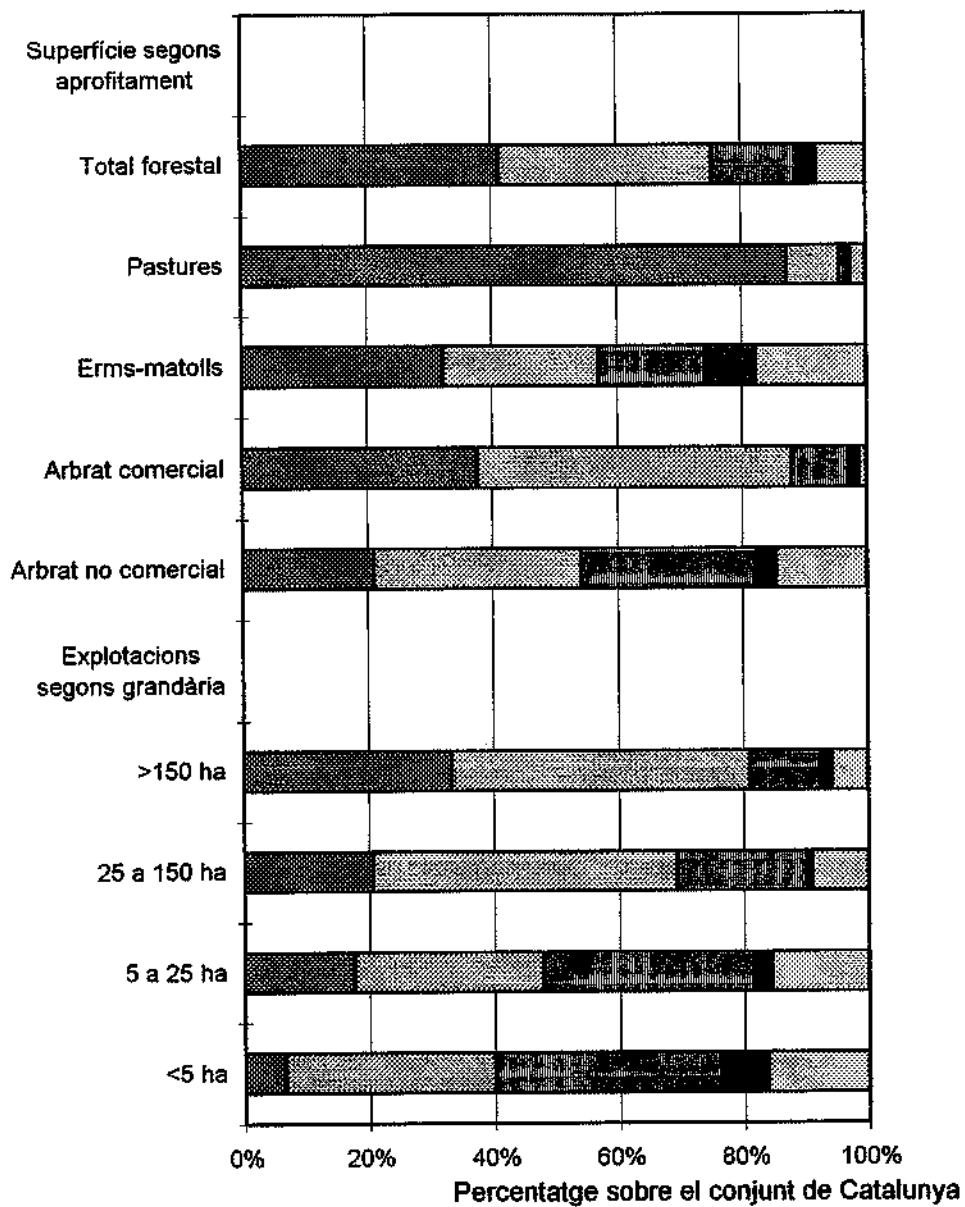
Gràfica 23. Les comarques segons les estructures de les explotacions amb forest. Pla de coordenades factorials entre el factor especialització forestal-grandària (factor 1) i el factor gran explotació-domini públic (factor 2). 1989



Gràfica 24. Les comarques segons les estructures de les explotacions amb forest. Pla de coordenades factorials entre el factor especialització forestal-grandària (factor 1) i el factor temps parcial-forest subsidiària (factor 3). 1989



Gràfica 25. Pes de les cinc grans unitats territorials segons la superfície dels aprofitaments forestals i segons la grandària forestal de les explotacions, Percentatge sobre el conjunt de Catalunya. 1989



■ Pirineu ■ Nord-oriental ■ Meridional ■ Ebre ■ Planes interiors

Una caracterització de les peculiaritats forestals comarcals

Les grans unitats territorials que presenta Catalunya passen per alt, però, algunes particularitats comarcals, que enriqueixen la imatge i percepció del sector forestal. Al respecte i dins els cinc grans grups anteriors s'han establerts uns subgrups, que ajuden a precisar aquestes diferències. La separació entre aquests subgrups no resulta sempre nítida i, en qualsevol cas, es fa necessari precisar els trets força diferenciats que presenten algunes comarques (quadres 9 i 10).

- Les comarques pirinenques presenten unes característiques molt similars des d'un punt de vista forestal i la diferenciació d'alguns subgrups hi resulta també força nítida. Ripollès i, sobretot, Berguedà comencen a manifestar alguns trets característics de la Catalunya humida.
- A les comarques nord-orientals les diferències entre els subgrups establerts són menys clares i abunden els contrastos puntuals entre comarques. L'Alt Empordà i alguna altra comarca litoral presenten alguns trets característics de l'àmbit mediterrani més secaner. Per altra part, les comarques més interiors concentren destacada de les explotacions amb forests mitjanes-grans de Catalunya.
- A les comarques meridionals és on l'establiment de subtipologies esdevé més problemàtica i les diferències comarcals es troben menys marcades. La localització de les serres determina les circumstàncies forestals de cada comarca.
- Pel que fa a les planes interiors dins d'unes condicions força similars es fa possible diferenciar dos grups i marcar els trets diferencials d'alguna comarca, en particular la Noguera, que en la seva part nord s'identifica amb trets forestals pirinencs.

Quadre 9. Especificitats comarcals des del punt de vista de les explotacions amb forest; subgrups i particularitats comarcals.

Característiques del subgrup	Composició comarcal	Particularitats comarcals (dins del propi grup o subgrup)
Predomini accentuat de la gran explotació pública al costat d'explotacions petitíssimes	Vall d'Aran Alta Ribagorça Pallars Sobirà	
Abundància d'erms	Pallars Jussà Alt Urgell Cerdanya	Petites explotacions agrícoles amb forest i arbrat no comercial
Pes menor de la gran explotació de titularitat pública	Ripollès Berguedà	Pes menor de les pastures i els herbívors
Bosc de resinoses i feble presència d'herbívors	Solsonès Bages	Explotacions mitjanes-grans
Fronloses i abundància d'explotacions mitjanes-grans i orientacions forestals	Garrotxa Osona Selva Vallès Oriental	
Caràcters menys accentuats que el grup anterior	Pla de l'Estany Gironès Alt Empordà Baix Empordà	Abundància d'erms Explotacions molt petites
Coníferes, amb usos no comercials	Maresme Vallès Occid.	Explotacions molt petites i només forestals
Espai forestal major, amb explotacions més grans i més forestals, però arbrat poc comercial	Baix Llobregat Garraf Baix Penedès	
Feble presència d'explotacions agràries amb forest	Anoia Alt Penedès Alt Camp Baix Camp Tarragonès	Predomini absolut de la petita explotació i abundància d'erms
Forta presència d'explotacions agràries amb forest	Conca d. Barberà Priorat Ribera d'Ebre Terra Alta	
Característiques quadre 8	Baix Ebre Montsià	Trets idèntics, excepte el major valor comercial de l'arbrat del Montsià
Més espai forestal i explotacions amb forests	Noguera Garrigues Segarra	Presència de la gran explotació pública
Presència de forests molt escassa	Urgell Pla d'Urgell Segrià	Espai forestal irrellevant

Quadre 10. Pes de les explotacions amb forest en els diferents àmbits comarcals i segons la grandària de la superfície forestal.

Àmbits / subgrups	Total explotacions amb forest				% sobre el conjunt de Catalunya				Ha forestals
	<5 ha	5 a 25 ha	25 a 150 ha	>150 ha	<5 ha	5 a 25 ha	25 a 150 ha	>150 ha	
Vall d'Aran, Alta Ribagorça, Pallars Sobirà	658	575	124	113	2,1	4,7	2,1	6,3	13,6
Pallars Jussà, Alt Urgell, Cerdanya	784	1036	477	181	2,5	8,4	7,9	10,2	15,7
Ripollès, Berguedà	539	553	645	301	1,8	4,5	10,7	16,9	12,0
Piñneu	1981	2164	1246	595	6,4	17,6	20,6	33,4	41,4
Solsonès, Bages	680	350	714	264	2,2	2,8	11,8	14,8	9,2
Garrotxa, Osona Selva, Vallès Oriental	3040	1499	1283	399	9,9	12,2	21,2	22,4	14,7
Pla de l'Estany Gironès, Alt i Baix Empordà	4291	1328	642	146	13,9	10,8	10,6	8,2	7,7
Maresme Vallès Occidental Nord-oriental	2375	532	301	41	7,7	4,3	5,0	2,3	2,4
	10386	3709	2940	650	33,7	30,2	48,7	47,7	34,0
Baix Llobregat, Garraf	828	253	162	45	2,7	2,1	2,7	2,5	1,9
Baix Penedès Anoia, Alt Penedès, Alt i Baix Camp, Tarragonès	4392	1308	605	100	14,3	10,6	10,0	5,6	5,5
Conca d. Barberà, Priorat, Ribera d'Ebre, Terra Alta	5889	2605	492	57	19,1	21,2	8,1	3,2	6,3
Meridional	11109	4166	1259	202	36,1	33,9	20,8	11,3	13,7
Baix Ebre, Montsià	2276	322	51	33	7,4	2,6	0,8	1,9	3,1
Ebre	2276	322	51	33	7,4	2,6	0,8	1,9	3,1
Noguera, Garrigues, Segarra	3033	1464	465	88	9,9	11,9	7,7	4,9	6,7
Urgell, Pla d'Urgell, Segrià	1990	459	82	15	6,5	3,7	1,4	0,8	1,1
Pfana interior	5023	1923	547	103	16,3	15,7	9,1	5,8	7,8
Tot Catalunya	30775	12284	6043	1783	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

La caracterització de les explotacions per damunt de la Unitat Mínima Forestal (25 ha)

La caracterització del conjunt de les explotacions amb foresta fa difícil posar de relleu els aspectes forestals perquè la majoria de les explotacions implicades tenen petites extensions forestals que representen molt poc o gens per a la seva activitat. Per això resulta d'interès l'anàlisi separada de les explotacions una mica més grans, que guarden més relació amb el seu territori forestal. El límit de les 25 hectàrees forestals constitueix un llindar de partida per a l'anàlisi d'aquestes explotacions, atesa la informació estadística disponible i atès també el criteri de la Unitat Mínima Forestal, fixat en 25 hectàrees.

En la mesura aquestes explotacions més grans guarden una major relació amb l'espai forestal les variables estructurals adquireixen major significativitat i constitueixen la part destacada de l'anàlisi efectuada. Cal tenir en compte, però, que les explotacions de 25 o més hectàrees comencen a escassejar en algunes comarques, de manera que apareixen distorsions de tipus estadístic que dificulten les interpretacions. A partir d'aquest condicionaments l'anàlisi parteix de vuit variables referides a:

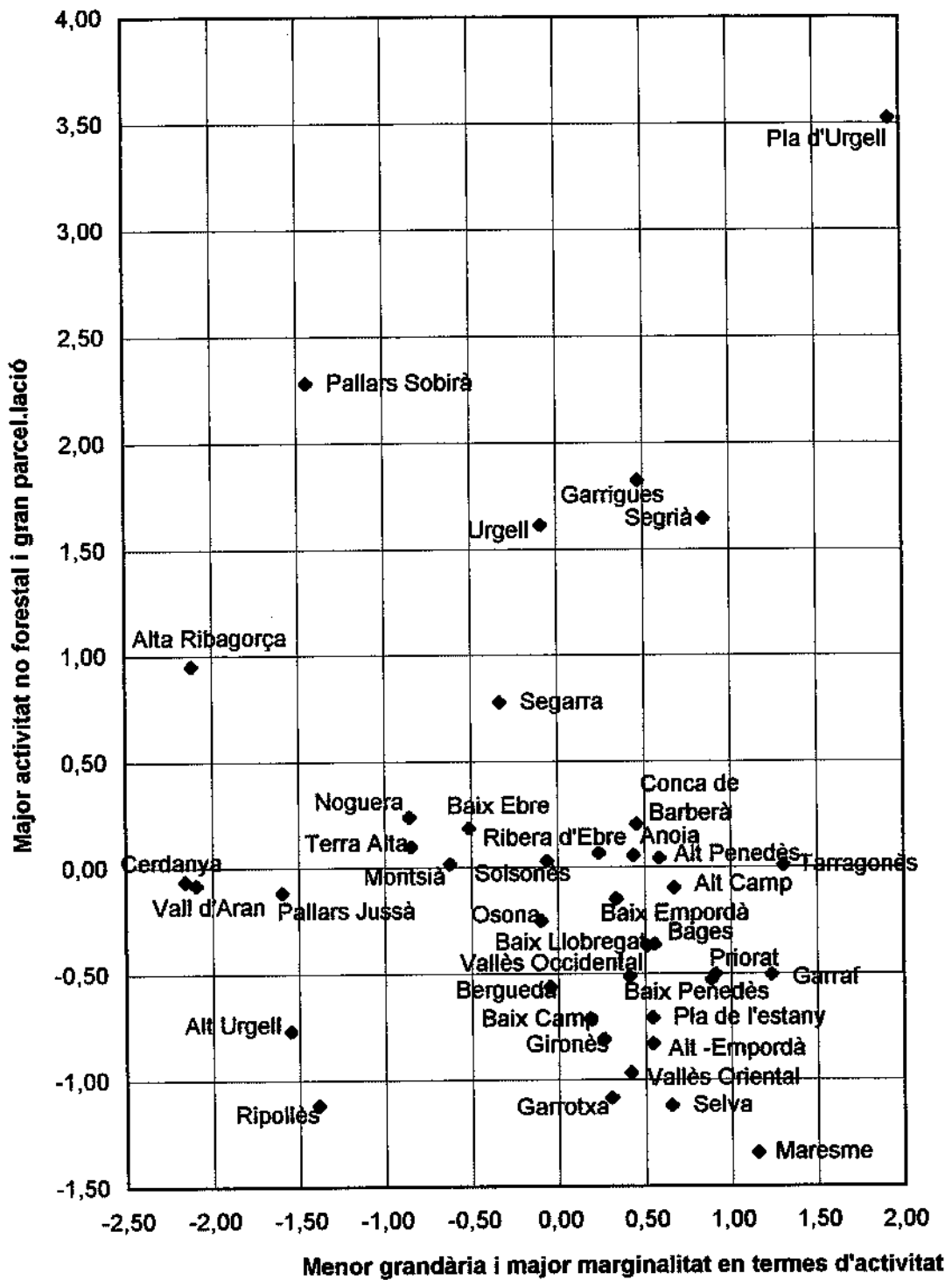
- Grandària mitjana de les explotacions.
- Aspectes estructurals com el parcel·lari, el lloc de residència i l'activitat a temps parcial del cap d'explotació i la titularitat pública.
- La orientació tècnico-econòmica dominant i el pes de la superfície no forestal.

En conjunt, tres factors expliquen fins un 83,3% de la varianza total i donen una visió sintètica dels contrastos estructurals comarcals (annex 4):

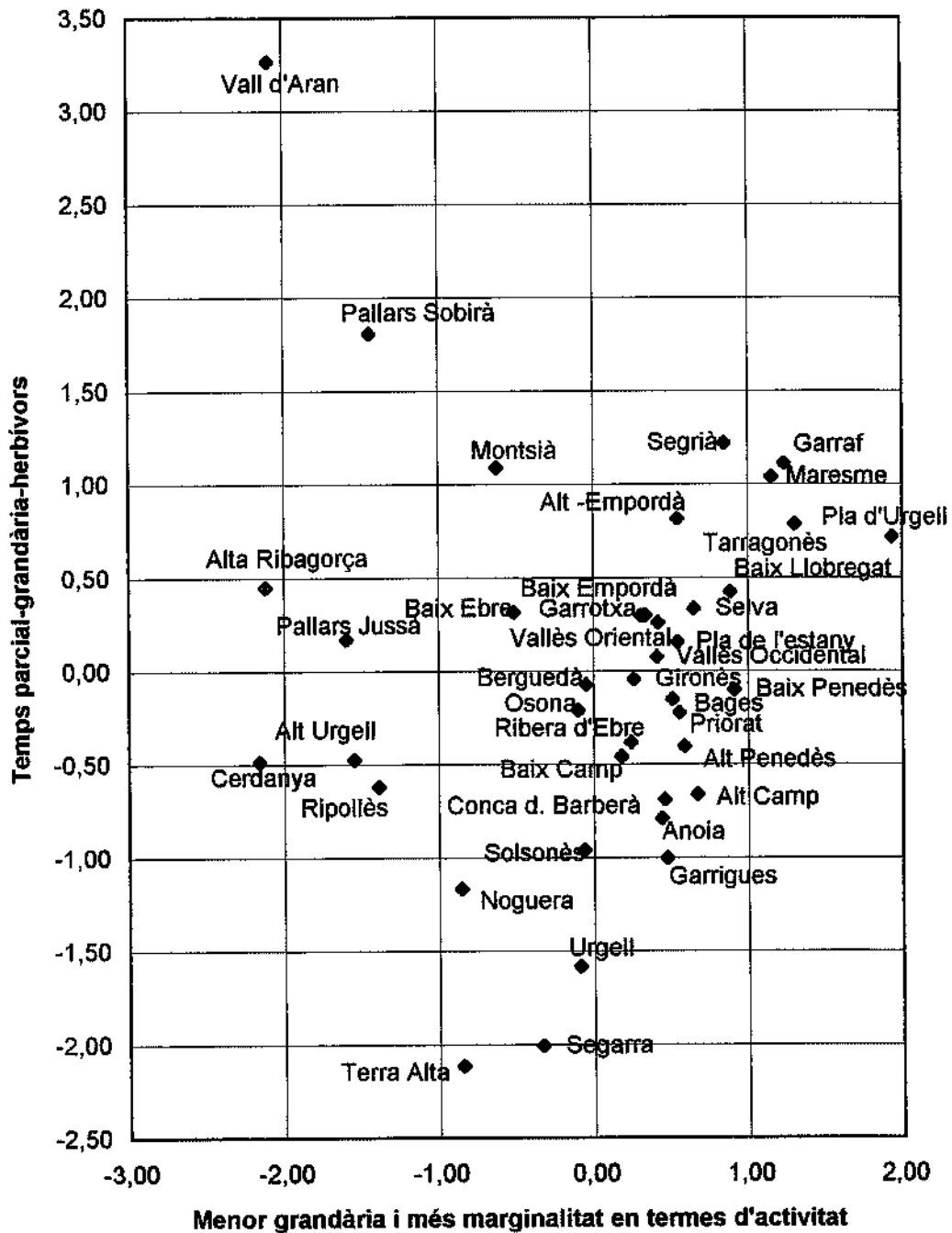
- El factor més important ve definit per la major grandària, l'orientació cap als herbívors i la presència de forests de titularitat pública per oposició a l'allunyament del lloc de residència del cap de l'explotació i la presència d'orientacions dominants agrícoles i forestals. Aquests elements venen marcats pel contrast entre les comarques pirinenques occidentals i la resta de comarques, que es presenten com un conjunt força indiferenciat (gràfica 26, on el factor apareix definit en negatiu).
- Un segon factor ve determinat en particular pel pes de la superfície no forestal de les explotacions i, en menor grau, per la parcel·lació. Aquest factor es veu marcat per la diferenciació entre les comarques de les planes occidentals i alguna comarca pirinenca en relació a les comarques nord-orientals.
- Un tercer factor menys destacat ve marcat especialment per la presència de caps d'explotació a temps parcial acompanyats per dimensions forestals importants. Aquest valor tenen el seu màxim

exponent en algunes comarques pirinenques, en contraposició a algunes comarques interiors (gràfica 27).

Gràfica 26. Les comarques segons les estructures productives de les explotacions de >25 ha de forest. Pla de coordenades factorials entre el factor grandària-marginalitat (factor 1) i el factor dedicació no forestal-parcel.lació (factor 2). 1989



Gràfica 27. Les comarques segons les estructures de les explotacions de >25 ha de forest. Pla de coordenades factorials entre el factor grandària-marginalitat forestal (factor 1) i el factor temps parcial-grandària-herbívors (factor 3). 1989



ANNEX 1. RECULL D'ESTADÍSTIQUES COMARCALS SOBRE EL SECTOR FORESTAL

En els quadres que segueixen es presenten les variables més destacades obtingudes de la base de dades censal, que serveixen per a l'elaboració de tot l'estudi. Cal tenir en compte que:

- Com en el decurs de tot l'estudi no s'ha considerat necessari cita la font d'informació, que sempre ha estat la mateixa, les dades del Cens Agrari de 1989 procesades per l'Institut d'Estadística de Catalunya.
- Cal recordar igualment que, tret dels primers quadre, a la resta les dades de la comarca del Barcelonès apareixen sumades al Vallés Occidental, per condicionaments motivats per la preservació del secret estadístic.

Quadre A1. Superfícies ocupades per grans usos a nivell comarcal en hectàrees

	Cens Agrari 1989			Land-sat		
	Conreus	Boscos	Pastures	Conreus	Boscos	Pastures
Alt Camp	20532	9573	5080	27179	11014	14443
Alt Empordà	33261	40454	24774	48450	37317	45393
Alt Penedès	21314	9837	2839	26712	12387	18250
Alt Urgell	6097	59315	42726	9392	73830	61268
Alta Ribagorça	253	10796	30274	853	11511	29855
Anoia	30226	27903	6993	35280	30500	18903
Bages	25722	65195	13252	34688	53630	39098
Baix Camp	23663	14535	4859	27363	13188	26337
Baix Ebre	40713	15758	17854	50573	9635	36366
Baix Empordà	20279	16255	3072	29279	25288	11862
Baix Llobregat	7178	8636	4534	8498	13138	17697
Baix Penedès	7111	6139	712	10956	3894	12131
Barcelonès	215	2112	272	705	1371	3560
Berguedà	11579	65990	25816	14110	67697	36003
Cerdanya	3596	22508	23447	5181	18894	30096
Conca de Barberà	28000	14954	5202	35641	14077	14879
Garraf	3827	6245	3072	3368	2080	10388
Garrigues	45408	7641	6958	57260	4907	17128
Garrotxa	8506	47268	10576	12721	47780	12418
Gironès	13606	23342	1416	19347	26941	9550
Maresme	5176	15854	3195	11745	15900	7796
Montsià	27660	4871	9097	45131	4302	17497
Noguera	68090	36522	39064	78238	36788	60755
Osona	24929	55460	15858	36781	58067	28736
Pallars Jussà	21229	51008	46612	20320	34745	77547
Pallars Sobirà	1969	42025	70101	2177	50495	84332
Pla d'Urgell	25693	113	293	29445	30	616
Pla de l'Estany	8766	10230	612	11661	11573	2451
Priorat	12472	14817	6710	12161	15664	21935
Ribera d'Ebre	23956	17518	9497	31847	18763	30729
Ripollès	2716	44687	51004	2835	48373	44255
Segarra	44627	10141	4624	50109	7990	13966
Segrià	82316	4717	8311	113360	4504	18652
Selva	10070	51834	3822	17796	61422	16822
Solsonès	20267	49906	14711	23858	52608	23793
Tarragonès	13473	2003	2515	16451	1694	9964
Terra Alta	29518	26576	3566	37881	16251	20070
Urgell	42676	1533	2018	51856	1508	4043
Vall d'Aran	73	13626	45332	0	18861	44063
Vallès Occidental	7745	14036	2595	11599	24458	12908
Vallès Oriental	12494	39430	5099	22645	45182	11940
Total Catalunya	637001	981363	578364	1085452	1066267	1018495

Quadre A2. Superfície forestal i explotacions amb forest per comarques. Xifres absolutes i pes sobre el conjunt de les explotacions agràries i la superfície censada en %. Cens Agrari 1989.

Comarca	Explotacions amb forests	Explotacions censades	% explot forestals	Superfície forestal	Sup total censada	% superfície forestal
Alt Camp	1134	3186	35,6	14653	35725	41,0
Alt Empordà	2791	4477	62,3	65227	99973	65,2
Alt Penedès	748	3142	23,8	12677	34770	36,5
Alt Urgell	1096	1277	85,8	102041	109560	93,1
Alta Ribagorça	258	266	97,0	41071	43448	94,5
Anoia	1495	2254	66,3	34895	65780	53,0
Bages	1371	3037	45,1	78447	106371	73,7
Baix Camp	2094	6376	32,8	19393	45793	42,3
Baix Ebre	1819	9730	18,7	33612	77423	43,4
Baix Empordà	1452	2447	59,3	19326	40115	48,2
Baix Llobregat	643	2661	24,2	13171	21443	61,4
Baix Penedès	363	1202	30,2	6850	14249	48,1
Barcelonès	34	127	26,8	2384	2608	91,4
Berguedà	1058	1693	62,5	91804	108698	84,5
Cerdanya	501	539	92,9	45956	52425	87,7
Conca de Barberà	1888	2673	70,6	20155	48690	41,4
Garraf	282	756	37,3	9317	13808	67,5
Garrigues	2183	4015	54,4	14598	61652	23,7
Garrotxa	1386	2141	64,7	57844	66899	86,5
Gironès	1546	2326	66,5	24758	38878	63,7
Maresme	2580	4207	61,3	19050	25192	75,6
Montsià	863	5967	14,5	13968	44000	31,7
Noguera	1770	4209	42,1	75585	144832	52,2
Osona	1360	3201	42,5	71318	103288	69,0
Pallars Jussà	881	1484	59,4	97621	121036	80,7
Pallars Sobirà	842	876	96,1	112125	122802	91,3
Pla d'Urgell	112	2778	4,0	406	26473	1,5
Pla de l'Estany	618	1013	61,0	10842	20164	53,8
Priorat	2270	2918	77,8	21527	35912	59,9
Ribera d'Ebre	2427	3822	63,5	27014	53090	50,9
Ripollès	980	1180	83,1	95690	100381	95,3
Segarra	1097	1629	67,3	14766	60834	24,3
Segrià	1646	8148	20,2	13029	98598	13,2
Selva	1860	2602	71,5	55656	66368	83,9
Solsonés	637	999	63,8	64618	90786	71,2
Tarragonès	934	3110	30,0	4519	20080	22,5
Terra Alta	2458	3127	78,6	30142	60809	49,6
Urgell	788	2778	28,4	3552	46556	7,6
Vall d'Aran	370	373	99,2	58959	59603	98,9
Vallés Occidental	635	1520	41,8	19016	24968	76,2
Vallés Oriental	1615	3312	48,8	44529	57502	77,4
Total Catalunya	50885	113576	44,8	1562111	2471582	63,2

Quadre A3. Distribució de la superfície comarcal en arbrat, pastures i erms. 1989.

	Hectàrees totals			% de la superfície forestal		
	Arbrat	Pastures	Erms	Arbrat	Pastures	Erms
Alt Camp	9573	2	5078	65,3	0,0	34,7
Alt Empordà	40454	2854	21920	62,0	4,4	33,6
Alt Penedès	9837	47	2792	77,6	0,4	22,0
Alt Urgell	59315	18727	23999	58,1	18,4	23,5
Alta Ribagorça	10796	24856	5418	26,3	60,5	13,2
Anoia	27903	448	6545	80,0	1,3	18,8
Bages	65195	2597	10655	83,1	3,3	13,6
Baix Camp	14535	379	4480	74,9	2,0	23,1
Baix Ebre	15758	947	16907	46,9	2,8	50,3
Baix Empordà	16255	415	2657	84,1	2,1	13,7
Baix Llobregat	8636	625	3909	65,6	4,7	29,7
Baix Penedès	6139	12	700	89,6	0,2	10,2
Berguedà	65990	10302	15514	71,9	11,2	16,9
Cerdanya	22508	17911	5536	49,0	39,0	12,0
Conca de Barberà	14954	1174	4028	74,2	5,8	20,0
Garraf	6245	2	3070	67,0	0,0	33,0
Garrigues	7641	38	6920	52,3	0,3	47,4
Garrotxa	47268	5735	4841	81,7	9,9	8,4
Gironès	23342	188	1228	94,3	0,8	5,0
Maresme	15854	468	2727	83,2	2,5	14,3
Montsià	4871	753	8344	34,9	5,4	59,7
Noguera	36522	5020	34044	48,3	6,6	45,0
Osona	55460	6055	9803	77,8	8,5	13,7
Pallars Jussà	51008	21242	25370	52,3	21,8	26,0
Pallars Sobirà	42025	57329	12772	37,5	51,1	11,4
Pla d'Urgell	113	40	253	27,8	9,9	62,3
Pla de l'Estany	10230	166	446	94,4	1,5	4,1
Priorat	14817	228	6482	68,8	1,1	30,1
Ribera d'Ebre	17518	133	9364	64,8	0,5	34,7
Ripollès	44687	42209	8795	46,7	44,1	9,2
Segarra	10141	119	4505	68,7	0,8	30,5
Segrià	4717	1283	7028	36,2	9,8	53,9
Selva	51834	714	3108	93,1	1,3	5,6
Solsonés	49906	2129	12582	77,2	3,3	19,5
Tarragonés	2003	45	2470	44,3	1,0	54,7
Terra Alta	26576	27	3539	88,2	0,1	11,7
Urgell	1533	61	1957	43,2	1,7	55,1
Vall d'Aran	13626	42980	2352	23,1	72,9	4,0
Vallés	16148	294	2571	84,9	1,5	13,5
Occidental (1)						
Vallés Oriental	39430	1357	3742	88,5	3,0	8,4
Total Catalunya	981963	269911	308451	62,9	17,3	19,8

(1) Suma la superfície de la comarca del Barcelonès.

Quadre A4. Distribució de la superfície forestal arbrada comarcal segons espècies dominants i aprofitament comercial. 1989.

Comarca	Fronyoses		Resinoses		Mixtes	
	Comercials	No comercials	Comercials	No comercials	Comercials	No comercials
Alt Camp	3	85	2324	3929	1958	1274
Alt Empordà	13617	3052	5575	2715	11358	4137
Alt Penedès	54	360	3890	5229	71	233
Alt Urgell	3857	1768	45384	2549	4214	1543
Alta Ribagorça	708	555	5860	2499	882	292
Anoia	234	353	8018	16240	1228	1830
Bages	1189	2090	45191	7236	7677	1812
Baix Camp	120	1412	3059	6883	1005	2056
Baix Ebre	6	16	3125	9664	2586	361
Baix Empordà	1735	1647	1895	1935	5858	3185
Baix Llobregat	138	719	1596	5638	139	406
Baix Penedès	0	302	508	5329	0	0
Berguedà	1581	7	58320	528	5536	18
Cerdanya	540	132	16515	5311	0	10
Conca de Barberà	65	476	2687	5980	4860	886
Garraf	0	131	291	5347	66	410
Garrigues	2	113	331	3640	208	3347
Garrotxa	25261	8332	2191	782	7568	3134
Gironès	11555	154	5289	76	5937	331
Maresme	1014	2604	395	5549	630	5662
Montsià	164	4	3108	1591	1	3
Noguera	789	25105	3751	5374	462	1041
Osona	16619	7205	9460	4922	6943	10311
Pallars Jussà	617	11813	4376	19639	64	14499
Pallars Sobirà	206	2650	28479	684	4002	6004
Pla d'Urgell	3	4	47	59	0	0
Pla de l'Estany	831	840	2670	1111	3065	1713
Priorat	383	965	4335	4742	722	3670
Ribera d'Ebre	150	238	7557	8910	30	633
Ripollès	8892	2751	24692	1902	5552	898
Segarra	575	6610	353	374	632	1597
Segrià	312	168	143	4078	9	7
Selva	22309	2676	5466	1400	10156	9827
Solsonès	2381	1213	29486	1542	14659	625
Tarragonès	22	20	153	1792	5	11
Terra Alta	1626	54	10329	14513	0	54
Urgell	30	351	49	792	63	248
Vall d'Aran	586	14	10789	7	2220	10
Vallés	233	79	6343	7602	1481	410
Occidental (1)						
Vallés Oriental	9252	4118	3703	4075	12465	5817
Total Catalunya	127659	91186	367733	182168	124312	88305

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

Quadre A5. Índex d'especialització forestal i índexs d'especialització segons l'ús de la superfície forestal de les comarques catalanes en relació al conjunt de Catalunya. 1989

Comarca	Índ. espec. de la superfície censada	Índex d'especialització de la superfície forestal		
	Espai forestal	Arbrat	Pastures	Erma
Alt Camp	0,65	1,04	0,00	1,75
Alt Empordà	1,03	0,99	0,25	1,70
Alt Penedès	0,58	1,23	0,02	1,11
Alt Urgell	1,48	0,92	1,06	1,19
Alta Ribagorça	1,50	0,42	3,50	0,67
Anoia	0,84	1,27	0,07	0,95
Bages	1,17	1,32	0,19	0,69
Baix Camp	0,67	1,19	0,11	1,17
Baix Ebre	0,69	0,75	0,16	2,54
Baix Empordà	0,76	1,34	0,12	0,70
Baix Llobregat	0,97	1,04	0,27	1,50
Baix Penedès	0,76	1,42	0,01	0,52
Berguedà	1,34	1,14	0,65	0,85
Cerdanya	1,39	0,78	2,25	0,61
Conca de Barberà	0,66	1,18	0,34	1,01
Garraf	1,07	1,07	0,00	1,67
Garrigues	0,38	0,83	0,02	2,40
Garrotxa	1,37	1,30	0,57	0,42
Gironès	1,01	1,50	0,04	0,25
Maresme	1,20	1,32	0,14	0,72
Montsià	0,50	0,55	0,31	3,02
Noguera	0,83	0,77	0,38	2,28
Osona	1,09	1,24	0,49	0,70
Pallars Jussà	1,28	0,83	1,26	1,31
Pallars Sobirà	1,45	0,60	2,95	0,58
Pla d'Urgell	0,02	0,44	0,57	3,15
Pla de l'Estany	0,85	1,50	0,09	0,21
Priorat	0,95	1,09	0,06	1,52
Ribera d'Ebre	0,81	1,03	0,03	1,75
Ripollès	1,51	0,74	2,55	0,46
Segarra	0,38	1,09	0,05	1,54
Segrià	0,21	0,58	0,57	2,73
Selva	1,33	1,48	0,07	0,28
Solsonés	1,13	1,23	0,19	0,98
Tarragonés	0,36	0,70	0,06	2,76
Terra Alta	0,79	1,40	0,01	0,59
Urgell	0,12	0,69	0,10	2,79
Vall d'Aran	1,57	0,37	4,21	0,20
Vallés Occidental (1)	1,09	1,35	0,09	0,68
Vallés Oriental	1,23	1,41	0,18	0,42

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

Quadre A6. Índex d'especialització de la superfície forestal arbrada segons tipus de vegetació i aprofitament. Percentatges comarcals en relació al conjunt de Catalunya. 1989.

Comarca	Fronçoses		Resinoses		Mixtes	
	Comercials	No comercials	Comercials	No comercials	Comercials	No comercials
Alt Camp	0,00	0,10	0,65	2,21	1,61	1,48
Alt Empordà	2,59	0,81	0,37	0,36	2,22	1,14
Alt Penedès	0,04	0,39	1,06	2,86	0,06	0,26
Alt Urgell	0,50	0,32	2,04	0,23	0,56	0,29
Alta Ribagorça	0,50	0,55	1,45	1,25	0,64	0,30
Anoia	0,06	0,14	0,77	3,14	0,35	0,73
Bages	0,14	0,35	1,85	0,60	0,93	0,31
Baix Camp	0,06	1,05	0,56	2,55	0,55	1,57
Baix Ebre	0,00	0,01	0,53	3,30	1,30	0,25
Baix Empordà	0,82	1,09	0,31	0,64	2,84	2,18
Baix Llobregat	0,12	0,90	0,49	3,52	0,13	0,52
Baix Penedès	0,00	0,53	0,22	4,68	0,00	0,00
Berguedà	0,18	0,00	2,36	0,04	0,66	0,00
Cerdanya	0,18	0,06	1,96	1,27	0,00	0,00
Conca de Barberà	0,03	0,34	0,48	2,15	2,57	0,66
Garraf	0,00	0,23	0,12	4,61	0,08	0,73
Garrigues	0,00	0,16	0,12	2,57	0,21	4,87
Garrotxa	4,11	1,90	0,12	0,09	1,26	0,74
Gironès	3,81	0,07	0,60	0,02	2,01	0,16
Maresme	0,49	1,77	0,07	1,89	0,31	3,97
Montsià	0,26	0,01	1,70	1,76	0,00	0,01
Noguera	0,17	7,40	0,27	0,79	0,10	0,32
Osona	2,30	1,40	0,46	0,48	0,99	2,07
Pallars Jussà	0,09	2,49	0,23	2,07	0,01	3,16
Pallars Sobirà	0,04	0,68	1,81	0,09	0,75	1,59
Pla d'Urgell	0,20	0,38	1,11	2,81	0,00	0,00
Pla de l'Estany	0,62	0,88	0,70	0,59	2,37	1,86
Priorat	0,20	0,70	0,78	1,72	0,38	2,75
Ribera d'Ebre	0,07	0,15	1,15	2,74	0,01	0,40
Ripollès	1,53	0,66	1,47	0,23	0,98	0,22
Segarra	0,44	7,01	0,09	0,20	0,49	1,75
Segrià	0,51	0,38	0,08	4,66	0,02	0,02
Selva	3,31	0,56	0,28	0,15	1,55	2,11
Solsonés	0,37	0,26	1,58	0,17	2,32	0,14
Tarragonés	0,08	0,11	0,20	4,82	0,02	0,06
Terra Alta	0,47	0,02	1,04	2,94	0,00	0,02
Urgell	0,15	2,46	0,09	2,78	0,32	1,80
Vall d'Aran	0,33	0,01	2,11	0,00	1,29	0,01
Vallés	0,11	0,05	1,05	2,54	0,72	0,28
Occidental (1)						
Vallés Oriental	1,80	1,12	0,25	0,56	2,50	1,64

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

Quadre A7. Distribució de les explotacions amb forest segons la grandària de la seva superfície forestal.
En % del total d'explotacions amb forest comarcals. 1989.

Comarca	< 1 ha	1 a <5 ha	5 a <10 ha	10 a <25 ha	25 a <50 ha	50 a <100 ha	100 a <150 ha	150 i més ha
Alt Camp	32,9	41,6	9,8	6,7	2,8	2,7	1,8	1,7
Alt Empordà	22,9	45,1	11,0	8,6	4,1	3,7	1,5	3,0
Alt Penedès	37,3	33,2	6,7	9,4	4,5	4,0	2,3	2,7
Alt Urgell	4,9	23,0	18,7	23,9	9,9	8,0	3,1	8,5
Alta Ribagorça	3,5	27,5	20,2	18,2	10,5	7,4	1,9	10,9
Anoia	13,3	36,7	11,6	15,3	10,2	7,4	2,7	3,0
Bages	19,0	23,4	6,7	9,5	10,8	13,5	6,9	10,3
Baix Camp	24,8	46,4	13,9	9,0	3,0	1,8	0,5	0,6
Baix Ebre	39,7	42,2	9,1	5,4	1,0	0,8	0,4	1,3
Baix Empordà	29,1	46,6	10,0	6,5	2,5	2,8	1,0	1,4
Baix Llobregat	29,2	37,6	8,7	8,9	5,8	5,1	1,9	2,8
Baix Penedès	26,7	40,5	8,8	10,5	3,9	4,1	2,5	3,0
Berguedà	10,8	20,9	11,9	13,7	12,2	10,8	5,3	14,5
Cerdanya	3,0	11,6	20,4	37,1	15,2	4,4	1,4	7,0
Conca de Barberà	22,1	49,1	11,5	10,0	4,0	1,8	0,7	0,8
Garraf	22,7	31,9	9,9	14,9	5,7	5,7	3,5	5,7
Garrigues	24,1	44,9	15,3	11,6	2,7	1,0	0,1	0,3
Garrotxa	14,2	24,9	12,8	17,2	10,2	9,3	4,5	6,9
Gironès	23,2	38,4	13,5	11,1	6,3	4,2	1,4	1,9
Maresme	33,0	43,6	9,3	7,3	3,8	1,7	0,7	0,4
Montsià	47,7	43,2	4,2	2,5	0,5	0,6	1,3	(1)
Noguera	16,9	32,1	15,9	16,3	8,8	4,9	1,4	3,7
Osona	10,3	23,0	10,2	14,6	10,7	14,0	6,9	10,1
Pallars Jussà	9,0	37,0	16,5	15,4	8,2	5,8	2,2	6,0
Pallars Sobirà	5,8	35,6	22,6	19,8	6,4	1,4	0,6	7,7
Pla d'Urgell	59,8	27,7	6,3	2,7	3,6			(2)
Pla de l'Estany	20,7	34,3	12,9	13,3	9,4	5,0	2,6	1,8
Priorat	16,2	44,7	18,6	13,8	3,5	2,0	0,6	0,6
Ribera d'Ebre	23,7	44,0	15,5	11,1	3,2	1,4	0,4	0,7
Ripollès	5,8	15,0	11,1	17,7	15,1	13,5	6,7	15,1
Segarra	13,7	46,4	16,3	11,6	5,7	3,9	0,8	1,5
Segrià	36,6	42,4	10,6	6,1	1,9	1,0	0,5	0,9
Selva	23,0	36,7	11,4	9,8	6,0	5,1	3,0	5,2
Solsonés	1,9	13,7	8,6	11,5	16,5	17,7	10,8	19,3
Tarragonés	42,6	41,2	6,9	5,9	1,4	1,5	0,5	(1)
Terra Alta	16,6	45,2	18,6	14,6	3,6	0,7	0,2	0,5
Urgell	29,2	45,8	15,1	7,1	2,8			(2)
Vall d'Aran	5,4	56,5	24,1	8,1	5,9			(2)
Vallés Occidental	25,1	34,5	8,2	7,0	9,9	6,6	4,2	4,5
Vallés Oriental	21,5	36,4	10,7	11,0	7,0	6,3	2,8	4,3
Catalunya	22,1	38,4	12,7	11,4	5,7	4,3	1,9	3,5

(1) Intèrval de 150 i més ha comptabilitzat amb l'anterior.

(2) Intervals de mésde 50 ha comptabilitzats amb l'anterior.

Quadre A8 Distribució de les explotacions amb forest segons la grandària de la seva superfície forestal.
En % del total d'explotacions amb forest comarcals. 1989.

Comarca	< 1 ha	1 a <5 ha	5 a <10 ha	10 a <25 ha	25 a <50 ha	50 a <100 ha	100 a <150 ha	150 i més ha
Alt Camp	1,0	6,9	4,9	8,4	7,6	14,6	16,1	40,4
Alt Empordà	0,5	4,6	3,3	5,6	6,1	10,9	7,9	61,1
Alt Penedès	0,9	3,8	2,6	8,7	9,3	16,1	16,4	42,2
Alt Urgell	0,0	0,7	1,4	4,2	3,6	6,2	4,1	79,9
Alta Ribagorça	0,0	0,5	1,0	1,8	2,4	3,1	1,4	89,9
Anoia	0,3	3,5	3,3	10,1	15,1	21,2	13,6	33,0
Bages	0,1	0,9	0,8	2,6	6,7	16,8	14,6	57,3
Baix Camp	1,2	11,5	10,6	15,0	11,3	13,3	6,3	30,7
Baix Ebre	1,0	5,2	3,4	4,4	1,9	3,1	2,3	78,7
Baix Empordà	1,1	7,6	5,0	7,5	6,6	14,6	8,8	48,8
Baix Llobregat	0,7	3,8	2,8	6,6	9,6	17,1	11,0	48,4
Baix Penedès	0,6	4,7	3,3	7,9	7,1	14,7	15,9	45,9
Berguedà	0,1	0,6	1,0	2,5	5,2	8,8	7,6	74,1
Cerdanya	0,0	0,3	1,6	6,5	5,5	3,4	1,8	80,8
Conca de Barberà	0,9	10,5	7,2	14,4	12,6	11,8	7,3	35,2
Garraf	0,3	2,1	1,9	7,7	5,7	11,0	11,8	59,5
Garrigues	1,7	16,2	15,8	26,4	12,9	9,8	2,5	14,7
Garrotxa	0,2	1,4	2,1	6,7	8,5	15,6	12,7	52,8
Gironès	0,7	5,7	5,9	11,0	14,1	18,5	10,5	33,5
Maresme	2,1	12,8	8,5	15,6	18,5	16,2	12,3	14,1
Montsià	1,4	5,7	1,7	2,7	0,8	2,6	85,1	(1)
Noguera	0,2	1,9	2,6	6,0	7,3	7,6	4,1	70,4
Osona	0,1	1,0	1,4	4,4	7,2	19,1	15,4	51,5
Pallars Jussà	0,0	0,8	1,0	2,1	2,5	3,5	2,4	87,7
Pallars Sobirà	0,0	0,8	1,2	2,2	1,6	0,8	0,6	92,9
Pla d'Urgell	7,4	14,5	12,1	13,1	53,2	0,0	0,0	(2)
Pla de l'Estany	0,6	4,6	5,3	11,9	18,7	19,2	17,7	22,1
Priorat	0,8	11,8	13,6	22,4	12,6	14,6	7,6	16,6
Ribera d'Ebre	1,0	9,5	9,5	14,5	9,7	8,3	3,7	43,8
Ripollès	0,0	0,4	0,8	3,0	5,4	9,7	8,3	72,4
Segarra	0,5	7,8	8,1	12,3	14,7	19,5	7,7	29,3
Segrià	2,1	12,0	8,9	11,6	8,4	8,9	8,0	40,1
Selva	0,4	2,8	2,6	5,2	7,2	12,1	12,0	57,7
Solsonés	0,0	0,3	0,6	1,9	5,8	12,6	12,9	65,9
Tarragonès	3,7	18,0	9,6	18,4	9,7	20,1	20,4	(1)
Terra Alta	0,6	9,1	10,6	17,9	9,8	3,7	2,0	46,3
Urgell	2,8	22,6	22,5	22,5	29,7	0,0	0,0	(2)
Vall d'Aran	0,0	1,0	1,0	0,6	97,3	0,0	0,0	(2)
Vallés	0,4	2,6	2,0	3,7	11,8	16,6	17,6	45,3
Occidental								
Vallés Oriental	0,4	2,8	2,6	6,2	9,0	15,9	12,0	51,1
Catalunya	0,3	2,9	2,9	5,8	6,4	9,8	7,4	64,5

(1) Intèrval de 150 i més ha comptabilitzat amb l'anterior.

(2) Intervals de més de 50 ha comptabilitzats amb l'anterior.

Quadre A8. Orientació econòmica dominant (OTE) de les explotacions amb forest en % de cada comarca. Comarques ordenades segons el pes de les orientacions no relacionades amb el territori forestal (conreus i granívors). 1989

Comarca	Conreus i granívors	Herbívors	Mixta herbívors i altres	Forestal	Total explotacions amb forest
Terra Alta	89,8	0,8	1,9	7,5	100,0
Ribera d'Ebre	87,8	0,3	1,9	9,9	100,0
Garrigues	85,8	1,7	4,8	7,6	100,0
Urgell	85,8	1,3	8,1	4,8	100,0
Montsià	81,9	1,9	2,8	13,4	100,0
Segrià	79,9	4,1	5,6	10,4	100,0
Baix Ebre	79,5	2,2	2,3	15,9	100,0
Alt Penedès	79,1	1,3	2,9	16,6	100,0
Segarra	77,0	1,4	12,7	8,9	100,0
Alt Camp	76,8	0,7	2,7	19,8	100,0
Pla d'Urgell	76,8	7,1	9,8	6,3	100,0
Tarragonés	76,3	0,5	1,2	21,9	100,0
Conca de Barberà	74,0	1,1	1,5	23,4	100,0
Baix Penedès	73,3	1,9	1,4	23,4	100,0
Priorat	73,2	0,5	0,9	25,5	100,0
Baix Camp	72,1	0,6	1,0	26,4	100,0
Noguera	68,6	4,0	13,4	14,0	100,0
Garraf	66,0	1,4	1,8	30,9	100,0
Anoia	61,9	1,5	5,6	31,0	100,0
Vallés Occidental	59,5	5,1	5,7	29,7	100,0
Baix Llobregat	59,4	5,0	1,1	34,5	100,0
Catalunya	58,2	11,8	6,8	23,2	100,0
Baix Empordà	57,0	11,0	12,8	19,2	100,0
Pallars Jussà	56,4	21,5	11,4	10,8	100,0
Bages	51,1	6,3	13,0	29,6	100,0
Gironès	49,3	11,8	12,3	26,6	100,0
Alt Empordà	48,4	8,3	7,5	35,8	100,0
Solsonés	40,5	15,4	16,3	27,8	100,0
Vallés Oriental	39,8	13,6	6,5	40,1	100,0
Selva	36,6	10,8	7,0	45,6	100,0
Pla de l'Estany	35,0	20,9	23,5	20,7	100,0
Maresme	29,2	4,6	1,3	64,9	100,0
Berguedà	28,4	33,9	14,3	23,3	100,0
Osona	27,1	26,4	20,7	25,7	100,0
Garrotxa	24,7	26,8	14,9	33,5	100,0
Alt Urgell	23,3	54,6	10,0	12,1	100,0
Pallars Sobirà	11,8	74,0	8,3	5,9	100,0
Vall d'Aran	9,2	74,3	15,7	0,8	100,0
Ripollès	6,3	70,9	8,4	14,4	100,0
Alta Ribagorça	5,0	89,5	3,9	1,6	100,0
Cerdanya	4,6	82,6	10,4	2,4	100,0

Quadre A8. Orientació econòmica dominant (OTE) de les explotacions amb forest que tenen 25 ha o més, en % de cada comarca. Comarques ordenades segons el pes de les orientacions no relacionades amb el territori forestal (conreus i granívors). 1989

Comarca	Conreus i granívors	Mixta herbívors i altres	Herbívors	Forestal	Total explotacions forestals de 25 ha i més
Terra Alta	83,7	0,8	0,8	14,6	100,0
Garrigues	77,5	7,9	0,0	14,6	100,0
Ribera d'Ebre	73,0	2,9	0,7	23,4	100,0
Alt Camp	68,6	0,0	2,0	29,4	100,0
Segarra	65,2	14,4	1,5	18,9	100,0
Alt Penedès	64,4	1,0	0,0	34,7	100,0
Urgell	63,6	13,6	4,5	18,2	100,0
Conca de Barberà	60,9	3,6	2,2	33,3	100,0
Priorat	59,6	2,0	0,7	37,7	100,0
Anoia	57,9	6,9	1,7	33,4	100,0
Baix Penedès	55,1	0,0	0,0	44,9	100,0
Baix Camp	53,7	1,6	2,4	42,3	100,0
Noguera	51,2	19,0	7,2	22,6	100,0
Vallés Occidental	51,2	6,5	7,7	34,5	100,0
Pla d'Urgell	50,0	50,0	0,0	0,0	100,0
Tarragonès	50,0	3,1	0,0	46,9	100,0
Baix Ebre	46,9	7,8	12,5	32,8	100,0
Baix Llobregat	46,0	2,0	9,0	43,0	100,0
Segrià	45,1	4,2	7,0	43,7	100,0
Montsià	45,0	5,0	10,0	40,0	100,0
Solsonés	44,4	16,1	12,2	27,3	100,0
Garraf	43,1	3,4	0,0	53,4	100,0
Bages	42,3	13,9	9,0	34,9	100,0
Baix Empordà	39,8	11,5	11,5	37,2	100,0
Gironès	35,8	6,5	10,2	47,4	100,0
Catalunya	34,4	8,8	23,2	33,6	100,0
Selva	32,6	4,8	7,6	55,1	100,0
Vallés Oriental	30,1	7,6	14,9	47,4	100,0
Pallars Jussà	25,1	9,2	45,1	20,5	100,0
Maresme	21,8	2,3	6,9	69,0	100,0
Alt Empordà	21,8	6,7	15,7	55,8	100,0
Pla de l'Estany	21,6	16,4	19,8	42,2	100,0
Osona	21,1	15,5	27,2	36,2	100,0
Berguedà	19,9	16,6	34,5	29,0	100,0
Alt Urgell	18,0	8,4	53,3	20,4	100,0
Garrotxa	15,9	8,2	33,4	42,5	100,0
Ripollès	3,6	4,3	75,5	16,6	100,0
Pallars Sobirà	2,2	2,2	89,7	5,9	100,0
Alta Ribagorça	1,3	0,0	93,7	5,1	100,0
Cerdanya	0,0	2,9	90,0	7,1	100,0
Vall d'Aran	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0

Quadre A9. Les explotacions amb forest segons la personalitat jurídica del titular per comarques. En percentatge dels valors totals comarcals. 1989.

Comarca	% de les explotacions de la comarca			% de la superfície forestal comarcal		
	Coop i altres	Entitat pública	Persona física	Coop i altres	Entitat pública	Persona física
Alt Camp	0,5	1,3	98,2	0,1	5,5	94,4
Alt Empordà	0,5	2,2	97,3	1,0	11,6	87,4
Alt Penedès	2,1	1,0	97,0	7,1	4,1	88,7
Alt Urgell	2,9	3,6	93,5	12,4	48,5	39,1
Alta Ribagorça	0,0	12,9	87,1	0,0	80,7	19,3
Anoia	1,6	0,1	98,3	1,3	0,6	98,1
Bages	3,5	0,5	95,9	7,1	4,5	88,3
Baix Camp	0,9	1,4	97,8	1,7	16,6	81,8
Baix Ebre	0,9	0,7	98,3	8,1	50,2	41,7
Baix Empordà	0,4	1,3	98,3	1,1	11,7	87,2
Baix Llobregat	1,1	3,4	95,5	1,5	20,6	77,9
Baix Penedès	0,8	0,6	98,6	0,4	4,2	95,3
Berguedà	1,9	1,5	96,7	4,8	20,1	75,1
Cerdanya	1,8	6,1	92,1	4,7	69,0	26,4
Conca de Barberà	0,6	0,9	98,5	0,2	11,9	87,9
Garraf	1,5	1,5	97,0	6,3	10,7	82,9
Garrigues	0,0	0,6	99,3	0,4	2,4	97,2
Garrotxa	1,0	1,9	97,0	1,7	5,9	92,5
Gironès	1,1	1,0	97,9	1,2	2,9	95,9
Maresme	2,2	1,3	96,5	5,5	6,0	88,5
Montsià	0,5	1,2	98,4	0,2	53,2	46,6
Noguera	0,5	3,5	96,0	3,0	38,5	58,5
Osona	3,6	0,2	96,2	4,1	0,5	95,3
Pallars Jussà	1,6	5,2	93,2	4,2	71,6	24,2
Pallars Sobirà	2,3	7,2	90,5	16,4	74,8	8,7
Pla d'Urgell	0,9	3,7	95,4	1,9	1,0	97,1
Pla de l'Estany	1,1	0,8	98,0	2,3	1,2	96,5
Priorat	1,5	1,1	97,3	3,2	8,1	88,7
Ribera d'Ebre	0,3	0,7	99,0	1,1	24,3	74,6
Ripollès	0,9	4,1	95,0	0,9	36,7	62,4
Segarra	0,5	0,3	99,3	0,4	0,1	99,5
Segrià	0,7	2,5	96,9	2,7	21,4	75,9
Selva	3,3	0,3	96,4	6,6	0,6	92,8
Solsonés	3,4	1,6	95,0	2,0	9,8	88,2
Tarragonès	0,5	1,3	98,1	0,7	4,1	95,2
Terra Alta	0,4	0,5	99,1	2,2	19,1	78,7
Urgell	0,4	0,8	98,9	0,9	1,1	98,0
Vall d'Aran	0,0	5,7	94,3	0,0	97,1	2,9
Vallés Occidental	1,6	2,4	96,0	2,7	11,1	86,2
(1)						
Vallés Oriental	2,0	1,2	96,9	1,5	5,6	92,9
Total Catalunya	1,2	1,6	97,1	4,1	28,3	67,6

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

Quadre A10. Residència del titular de les explotacions amb forest en relació a la ubicació de l'explotació. Dades comarcals en percentatge. 1989.

Comarca	Residència en el mateix municipi de l'explotació	Residència en un altre municipi de la mateixa comarca	Residència fora comarca	Total explotacions
Alt Camp	73,5	12,8	13,8	100,0
Alt Empordà	74,8	15,3	9,8	100,0
Alt Penedès	72,1	16,4	11,5	100,0
Alt Urgell	89,1	7,3	3,6	100,0
Alta Ribagorça	95,7	2,3	1,9	100,0
Anoia	59,9	19,4	20,7	100,0
Bages	58,1	18,9	23,0	100,0
Baix Camp	65,3	22,5	12,2	100,0
Baix Ebre	73,7	19,7	6,5	100,0
Baix Empordà	82,2	10,3	7,5	100,0
Baix Llobregat	66,6	12,1	21,3	100,0
Baix Penedès	72,7	13,5	13,8	100,0
Berguedà	56,4	20,7	22,9	100,0
Cerdanya	94,6	4,0	1,4	100,0
Conca de Barberà	73,1	12,9	13,9	100,0
Garraf	68,1	8,2	23,8	100,0
Garrigues	76,1	12,0	11,9	100,0
Garrotxa	60,8	18,7	20,5	100,0
Gironès	78,0	14,0	8,0	100,0
Maresme	54,9	18,1	27,0	100,0
Montsià	75,9	18,2	5,9	100,0
Noguera	80,5	10,4	9,1	100,0
Osona	69,4	18,5	12,1	100,0
Pallars Jussà	82,5	13,6	3,9	100,0
Pallars Sobirà	91,4	3,7	4,9	100,0
Pla d'Urgell	76,8	17,0	6,3	100,0
Pla de l'Estany	70,2	16,8	12,9	100,0
Priorat	71,0	12,1	16,9	100,0
Ribera d'Ebre	79,5	9,6	10,9	100,0
Ripollès	80,2	6,8	13,0	100,0
Segarra	78,8	14,2	7,0	100,0
Segrià	84,3	13,2	2,5	100,0
Selva	71,0	13,9	15,1	100,0
Solsonés	64,7	15,5	19,8	100,0
Tarragonès	60,7	25,7	13,6	100,0
Terra Alta	85,6	8,7	5,7	100,0
Urgell	81,5	9,3	9,3	100,0
Vall d'Aran	96,2	3,5	0,3	100,0
Vallés Occidental (1)	64,4	19,9	15,7	100,0
Vallés Oriental	73,8	9,6	16,6	100,0
Total Catalunya	73,5	14,0	12,5	100,0

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

Quadre A11. Residència del titular de les explotacions amb forest de més de 25 hectàrees en relació a la ubicació de l'explotació. Dades comarcals en percentatge. 1989.

Comarca	Residència en el mateix municipi de l'explotació	Residència en un altre municipi de la mateixa comarca	Residència fora comarca	Total explotacions
Alt Camp	39,2	22,5	38,2	100,0
Alt Empordà	48,0	21,8	30,2	100,0
Alt Penedès	54,5	17,8	27,7	100,0
Alt Urgell	79,9	11,8	8,4	100,0
Alta Ribagorça	89,9	3,8	6,3	100,0
Anoia	48,4	24,8	26,8	100,0
Bages	47,7	18,7	33,6	100,0
Baix Camp	36,6	36,6	26,8	100,0
Baix Ebre	59,4	20,3	20,3	100,0
Baix Empordà	68,1	7,1	24,8	100,0
Baix Llobregat	43,0	13,0	44,0	100,0
Baix Penedès	42,9	16,3	40,8	100,0
Berguedà	43,6	22,8	33,6	100,0
Cerdanya	92,9	3,6	3,6	100,0
Conca de Barberà	50,7	16,7	32,6	100,0
Garraf	56,9	3,4	39,7	100,0
Garrigues	70,8	9,0	20,2	100,0
Garrotxa	43,9	22,7	33,4	100,0
Gironès	54,4	23,3	22,3	100,0
Maresme	36,8	22,4	40,8	100,0
Montsià	85,0	0,0	15,0	100,0
Noguera	73,8	13,3	13,0	100,0
Osona	56,6	25,7	17,8	100,0
Pallars Jussà	76,4	14,4	9,2	100,0
Pallars Sobirà	88,2	4,4	7,4	100,0
Pla d'Urgell	25,0	25,0	50,0	100,0
Pla de l'Estany	43,1	22,4	34,5	100,0
Priorat	63,6	6,6	29,8	100,0
Ribera d'Ebre	63,5	9,5	27,0	100,0
Ripollès	78,3	6,5	15,2	100,0
Segarra	74,2	14,4	11,4	100,0
Segrià	71,8	15,5	12,7	100,0
Selva	49,7	17,4	32,9	100,0
Solsonés	57,3	19,5	23,2	100,0
Tarragonés	34,4	31,3	34,4	100,0
Terra Alta	79,7	12,2	8,1	100,0
Urgell	81,8	9,1	9,1	100,0
Vall d'Aran	100,0	0,0	0,0	100,0
Vallés Occidental (1)	56,0	17,3	26,8	100,0
Vallés Oriental	56,8	13,7	29,5	100,0
Total Catalunya	58,5	17,1	24,3	100,0

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

Quadre A12. Realització d'altres activitats fora de l'explotació agrària per part del cap de l'explotació.
 Percentatge sobre el conjunt d'explotacions de la comarca. 1989.

Comarca	Dedicació plena a l'explotació (2)	Altra dedicació secundària	Altra dedicació principal	Total explotacions
Alt Camp	65,5	3,4	31,0	100,0
Alt Empordà	66,1	2,9	31,0	100,0
Alt Penedès	58,3	6,3	35,4	100,0
Alt Urgell	75,2	2,6	22,2	100,0
Alta Ribagorça	78,7	1,6	19,8	100,0
Anoia	61,9	3,8	34,2	100,0
Bages	56,7	3,1	40,3	100,0
Baix Camp	63,0	2,9	34,0	100,0
Baix Ebre	54,1	6,7	39,2	100,0
Baix Empordà	69,9	2,9	27,2	100,0
Baix Llobregat	60,0	1,7	38,3	100,0
Baix Penedès	60,6	5,5	33,9	100,0
Berguedà	67,4	2,1	30,5	100,0
Cerdanya	83,8	1,6	14,6	100,0
Conca de Barberà	66,5	3,3	30,2	100,0
Garraf	52,1	2,5	45,4	100,0
Garrigues	68,4	7,7	23,9	100,0
Garrotxa	59,9	4,3	35,9	100,0
Gironès	63,7	2,6	33,7	100,0
Maresme	65,3	1,0	33,7	100,0
Montsià	61,1	7,1	31,9	100,0
Noguera	74,0	5,4	20,6	100,0
Osona	62,9	4,4	32,7	100,0
Pallars Jussà	72,5	3,3	24,2	100,0
Pallars Sobirà	70,0	2,1	27,9	100,0
Pla d'Urgell	65,2	5,4	29,5	100,0
Pla de l'Estany	69,9	3,4	26,7	100,0
Priorat	61,1	5,2	33,7	100,0
Ribera d'Ebre	53,6	6,6	39,8	100,0
Ripollès	68,3	3,0	28,8	100,0
Segarra	76,8	8,8	14,4	100,0
Segrià	76,6	6,0	17,4	100,0
Selva	58,9	5,7	35,4	100,0
Solsonés	70,2	3,5	26,4	100,0
Tarragonès	64,8	1,9	33,3	100,0
Terra Alta	72,6	6,3	21,1	100,0
Urgell	76,0	5,1	18,9	100,0
Vall d'Aran	64,9	2,4	32,7	100,0
Vallés Occidental (1)	59,6	0,9	39,5	100,0
Vallés Oriental	55,4	3,4	41,2	100,0
Total Catalunya	65,2	4,2	30,6	100,0

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

(2) S'entén el conjunt de l'explotació agrària.

Quadre A13. Realització d'altres activitats fora de l'explotació agrària per part del cap de l'explotació.
 Percentatge sobre el conjunt d'explotacions de la comarca. 1989.

Comarca	Dedicació plena a l'explotació (2)	Altra dedicació secundària	Altra dedicació principal	Total explotacions
Alt Camp	67,6	0,0	32,4	100,0
Alt Empordà	47,7	3,2	49,1	100,0
Alt Penedès	54,5	5,9	39,6	100,0
Alt Urgell	63,5	2,2	34,4	100,0
Alta Ribagorça	55,7	2,5	41,8	100,0
Anoia	66,3	2,6	31,1	100,0
Bages	59,3	2,8	37,9	100,0
Baix Camp	64,2	0,0	35,8	100,0
Baix Ebre	53,1	4,7	42,2	100,0
Baix Empordà	46,9	4,4	48,7	100,0
Baix Llobregat	55,0	1,0	44,0	100,0
Baix Penedès	57,1	6,1	36,7	100,0
Berguedà	63,9	2,2	33,8	100,0
Cerdanya	67,9	0,7	31,4	100,0
Conca de Barberà	65,2	5,1	29,7	100,0
Garraf	43,1	0,0	56,9	100,0
Garrigues	60,7	5,6	33,7	100,0
Garrotxa	54,0	4,4	41,6	100,0
Gironès	54,9	2,8	42,3	100,0
Maresme	50,0	0,0	50,0	100,0
Montsià	45,0	0,0	55,0	100,0
Noguera	71,4	4,5	24,1	100,0
Osona	58,5	3,5	38,0	100,0
Pallars Jussà	54,9	4,1	41,0	100,0
Pallars Sobirà	39,7	0,7	59,6	100,0
Pla d'Urgell	50,0	0,0	50,0	100,0
Pla de l'Estany	59,5	0,9	39,7	100,0
Priorat	54,3	3,3	42,4	100,0
Ribera d'Ebre	48,9	7,3	43,8	100,0
Ripollès	66,0	3,2	30,8	100,0
Segarra	78,8	6,1	15,2	100,0
Segrià	31,0	2,8	66,2	100,0
Selva	48,3	8,7	43,0	100,0
Solsonès	71,5	3,2	25,4	100,0
Tarragonès	40,6	3,1	56,3	100,0
Terra Alta	78,9	1,6	19,5	100,0
Urgell	77,3	0,0	22,7	100,0
Vall d'Aran	4,5	0,0	95,5	100,0
Vallés Occidental (1)	50,6	0,6	48,8	100,0
Vallés Oriental	51,4	4,6	44,1	100,0
Total Catalunya	56,8	3,3	37,9	100,0

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

(2) S'entèn el conjunt de l'explotació agrària.

Quadre A14. Edat mitjana del titular de les explotacions amb forest i Unitats de Treball Anual mitjanes comptabilitzades a les mateixes explotacions. Comarques, 1989.

Comarca	Edat mitjana per explotació	Edat mitjana a les explot. de >25 ha	UTA per explotació	UTA a les explotac. de >25 ha
Alt Camp	53,4	46,7	0,78	1,10
Alt Empordà	56,9	46,4	0,57	0,65
Alt Penedès	53,4	49,1	1,13	1,93
Alt Urgell	50,2	39,8	1,02	1,10
Alta Ribagorça	49,8	30,3	0,72	0,91
Anoia	54,7	52,3	0,56	0,89
Bages	52,7	50,6	0,61	0,77
Baix Camp	56,8	53,5	0,61	0,63
Baix Ebre	54,0	36,0	0,73	1,42
Baix Empordà	55,9	45,2	0,74	0,85
Baix Llobregat	53,5	46,4	0,68	0,99
Baix Penedès	57,3	55,8	0,89	1,12
Berguedà	54,7	54,0	0,51	0,64
Cerdanya	46,8	35,5	1,53	1,71
Conca de Barberà	56,1	49,9	0,47	0,67
Garraf	52,7	47,1	0,66	0,59
Garrigues	54,1	43,5	0,86	1,63
Garrotxa	52,7	52,2	0,79	0,76
Gironès	55,4	52,2	0,70	0,57
Maresme	53,3	49,4	0,40	0,34
Montsià	55,8	34,0	0,54	0,85
Noguera	52,2	43,7	0,80	1,09
Osona	50,3	51,8	1,08	0,98
Pallars Jussà	53,2	37,1	0,72	1,03
Pallars Sobirà	52,4	25,4	0,83	0,87
Pla d'Urgell	50,2	46,8	1,27	5,00
Pla de l'Estany	55,2	52,0	1,08	1,07
Priorat	55,7	49,5	0,52	0,77
Ribera d'Ebre	56,3	47,6	0,58	0,91
Ripollès	49,9	47,0	0,91	1,00
Segarra	53,0	54,1	0,74	0,95
Segrià	51,2	24,0	1,35	3,18
Selva	55,8	52,3	0,60	0,97
Solsonés	51,0	49,9	0,89	1,00
Tarragonès	56,3	32,2	0,59	0,97
Terra Alta	55,3	49,0	0,77	0,98
Urgell	53,1	41,0	0,89	1,41
Vall d'Aran	55,1	2,9	0,54	0,18
Vallés Occidental	53,7	49,2	0,65	1,01
(1)				
Vallés Oriental	55,3	53,6	0,68	1,00
Total Catalunya	54,2	47,9	0,72	0,94

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

Quadre A15. Les explotacions amb forest segons el règim de tinença en el qual exploten la seva superfície (forestal i no forestal). Percentatge sobre el total d'explotacions amb forest de cada comarca. 1989 (1).

Comarca	Propietat	Arrendament	Aparceria	Altres
Alt Camp	98,6	5,6	24,8	0,4
Alt Empordà	96,6	18,1	2,8	1,1
Alt Penedès	94,9	6,3	26,5	3,9
Alt Urgell	94,9	33,7	3,5	0,8
Alta Ribagorça	98,8	18,6	0,0	0,0
Anoia	97,1	7,2	18,1	2,1
Bages	94,9	12,3	11,0	1,5
Baix Camp	97,4	2,7	4,1	3,7
Baix Ebre	96,8	4,0	0,4	7,4
Baix Empordà	96,8	30,7	3,0	1,7
Baix Llobregat	88,3	16,5	5,8	6,2
Baix Penedès	98,6	6,9	12,9	0,6
Berguedà	96,6	10,4	2,4	1,0
Cerdanya	76,2	65,3	1,4	0,2
Conca de Barberà	98,1	8,2	20,5	2,1
Garraf	93,3	4,3	14,5	1,1
Garrigues	98,9	10,1	8,2	0,8
Garrotxa	82,3	27,7	1,1	0,3
Gironès	93,8	25,5	2,0	0,9
Maresme	95,3	6,1	0,9	2,0
Montsià	98,0	6,3	0,7	4,1
Noguera	98,0	17,7	20,0	0,8
Osona	81,3	17,9	10,4	1,4
Pallars Jussà	98,5	23,7	5,7	0,3
Pallars Sobirà	98,6	32,2	0,7	0,2
Pla d'Urgell	97,3	21,4	20,5	4,5
Pla de l'Estany	96,3	28,8	2,6	0,3
Priorat	98,8	3,1	5,3	2,8
Ribera d'Ebre	98,8	3,0	4,4	1,9
Ripollès	75,0	43,1	2,0	1,1
Segarra	94,1	13,1	33,5	2,1
Segrià	93,4	10,0	10,5	12,8
Selva	95,8	13,8	1,0	0,9
Solsonés	94,3	9,9	6,3	3,3
Tarragonés	95,3	5,8	9,3	10,0
Terra Alta	99,4	8,1	2,2	0,2
Urgell	97,6	8,5	41,8	0,5
Vall d'Aran	96,8	21,6	0,0	7,8
Vallés Occidental (2)	93,1	11,7	3,3	2,5
Vallés Oriental	96,0	11,7	1,3	1,1
Catalunya	95,3	13,6	7,7	2,3

(1) La suma dels percentatges supera la centena perquè moltes explotacions porten la seva terra en més d'un règim de tinença.

(2) Inclou el Barcelonès.

Quadre A16. Distribució de la superfície de les explotacions amb forest segons el seu règim de tinença. En percentatge sobre la superfície de cada comarca, 1989.

Comarca	Propietat	Arrendament	Aparceria	Altres	Total
Alt Camp	82,4	1,7	15,7	0,2	100
Alt Empordà	90,6	7,3	1,3	0,7	100
Alt Penedès	92,6	1,6	5,1	0,7	100
Alt Urgell	94,7	4,3	0,9	0,1	100
Alta Ribagorça	92,9	7,1	0,0	0,0	100
Anoia	86,1	4,9	8,1	0,8	100
Bages	90,5	5,7	2,5	1,3	100
Baix Camp	94,4	2,2	1,3	2,1	100
Baix Ebre	96,7	1,8	0,1	1,5	100
Baix Empordà	80,0	15,4	2,1	2,5	100
Baix Llobregat	89,5	8,6	0,9	1,0	100
Baix Penedès	94,9	1,0	2,8	1,4	100
Berguedà	98,4	1,2	0,3	0,0	100
Cerdanya	82,3	13,9	0,2	3,6	100
Conca de Barberà	79,4	8,0	12,0	0,7	100
Garraf	91,2	3,4	5,1	0,4	100
Garrigues	91,5	4,5	3,7	0,3	100
Garrotxa	87,5	11,7	0,6	0,2	100
Gironès	85,6	13,1	0,9	0,5	100
Maresme	91,7	6,6	0,9	0,8	100
Montsià	89,0	9,1	0,1	1,8	100
Noguera	88,7	5,5	5,6	0,3	100
Osona	83,1	10,3	5,8	0,8	100
Pallars Jussà	91,8	7,4	0,8	0,0	100
Pallars Sobirà	97,7	2,2	0,1	0,0	100
Pla d'Urgell	74,2	15,0	7,9	3,0	100
Pla de l'Estany	87,9	10,0	2,0	0,0	100
Priorat	94,3	1,7	3,1	1,0	100
Ribera d'Ebre	95,9	1,5	2,0	0,6	100
Ripollès	77,4	20,0	2,5	0,1	100
Segarra	72,2	5,4	21,2	1,2	100
Segrià	82,4	4,4	3,5	9,8	100
Selva	92,7	6,2	0,4	0,7	100
Solsonés	90,5	5,1	1,9	2,5	100
Tarragonès	81,6	6,6	7,3	4,6	100
Terra Alta	96,4	2,9	0,6	0,1	100
Urgell	63,7	3,8	32,2	0,2	100
Vall d'Aran	99,6	0,4	0,0	0,1	100
Vallés Occidental (1)	93,8	4,1	1,8	0,3	100
Vallés Oriental	94,0	4,2	1,3	0,5	100
Catalunya	89,7	6,3	3,2	0,9	100

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

Quadre A17. Característiques de la parcel·lació de la superfície (forestal i no forestal) de les explotacions amb forests. Conjunt d'explotacions i explotacions de 25 i més hectàrees per comarques.

Comarca	Total explotacions			Explotacions >25 ha		
	Parcel·les	Parcel·les per explotació	Hes per parcel·la	Parcel·les	Parcel·les per explotació	Hes per parcel·la
Alt Camp	5399	4,8	4,8	485	4,8	28,0
Alt Empordà	17741	6,4	4,7	3085	9,0	19,4
Alt Penedès	3669	4,9	5,8	719	7,1	18,5
Alt Urgell	9279	8,5	11,7	3062	9,5	32,5
Alta Ribagorça	5249	20,3	8,3	3614	45,7	11,6
Anoia	7448	5,0	7,9	2329	6,7	17,1
Bages	4065	3,0	23,5	2018	3,6	43,2
Baix Camp	8192	3,9	3,6	719	5,8	18,2
Baix Ebre	7066	3,9	6,3	981	15,3	31,5
Baix Empordà	10185	7,0	3,1	1408	12,5	12,4
Baix Llobregat	1733	2,7	9,3	390	3,9	32,8
Baix Penedès	1377	3,8	7,0	227	4,6	28,4
Berguedà	3596	3,4	29,0	1554	3,4	62,9
Cerdanya	7761	15,5	6,7	3068	21,9	14,9
Conca de Barberà	13841	7,3	3,1	1827	13,2	9,5
Garraf	751	2,7	15,3	207	3,6	44,4
Garrigues	16669	7,6	2,8	2236	25,1	5,0
Garrotxa	4057	2,9	15,7	1490	3,5	36,5
Gironès	8397	5,4	4,1	1558	7,2	13,5
Maresme	4146	1,6	5,3	428	2,5	28,4
Montsià	6218	7,2	3,1	377	18,9	33,9
Noguera	17690	10,0	6,3	4610	13,9	17,2
Osona	14465	10,6	6,3	8508	15,0	9,3
Pallars Jussà	8968	10,2	12,4	3282	16,8	30,0
Pallars Sobirà	14797	17,6	8,3	6678	49,1	17,4
Pla d'Urgell	838	7,5	2,8	122	30,5	5,2
Pla de l'Estany	3431	5,6	5,0	604	5,2	16,9
Priorat	9948	4,4	3,4	1024	6,8	12,8
Ribera d'Ebre	10721	4,4	4,4	864	6,3	23,8
Ripollès	3970	4,1	25,2	2064	4,2	46,1
Segarra	13021	11,9	3,9	1725	13,1	10,0
Segrià	9982	6,1	3,6	1861	26,2	7,1
Selva	4228	2,3	14,9	988	2,8	52,0
Solsonés	2073	3,3	40,2	1492	3,6	53,0
Tarragonès	2801	3,0	3,9	89	2,8	37,2
Terra Alta	15219	6,2	3,7	1019	8,3	21,3
Urgell	8238	10,5	2,8	528	24,0	4,7
Vall d'Aran	3982	10,8	15,0	98	4,5	590,9
Vallés Occidental	1404	2,1	16,4	344	2,0	57,1
(1)						
Vallés Oriental	3980	2,5	12,7	1276	3,9	32,7
Catalunya	296595	5,8	6,9	68958	8,8	22,3

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

Quadre A18. Les explotacions amb forest segons la grandària de l'explotació en Unitats de Dimensió Econòmica (1UDE=159.702 pessetes). Percentatge sobre el total d'explotacions comarcal. 1989.

Comarca	<2 UDE	2 a <6 UDE	6 a <12 UDE	12 a <40 UDE	40 i més UDE	Total
Alt Camp	48,4	20,8	15,9	13,7	1,2	100,0
Alt Empordà	63,6	14,5	9,1	9,8	2,9	100,0
Alt Penedès	43,0	24,7	16,0	13,5	2,7	100,0
Alt Urgell	34,9	19,7	20,8	21,2	3,4	100,0
Alta Ribagorça	47,7	22,9	14,3	12,4	2,7	100,0
Anoia	52,8	16,3	10,8	17,3	2,9	100,0
Bages	54,0	15,1	11,7	15,2	3,9	100,0
Baix Camp	65,6	21,8	6,6	4,7	1,3	100,0
Baix Ebre	64,0	20,8	9,0	4,9	1,2	100,0
Baix Empordà	51,1	19,4	11,6	14,7	3,1	100,0
Baix Llobregat	59,6	14,9	8,9	12,9	3,7	100,0
Baix Penedès	54,3	24,8	11,8	7,7	1,4	100,0
Berguedà	58,0	15,6	10,2	13,8	2,4	100,0
Cerdanya	12,8	11,8	20,8	48,3	6,4	100,0
Conca de Barberà	47,9	23,5	16,0	11,7	1,0	100,0
Garraf	60,6	20,2	9,2	8,9	1,1	100,0
Garrigues	31,4	36,6	18,5	11,5	2,0	100,0
Garrotxa	57,4	17,5	10,8	12,5	1,7	100,0
Gironès	55,2	19,0	10,2	12,3	3,4	100,0
Maresme	78,3	7,8	6,2	6,3	1,4	100,0
Montsià	53,4	24,8	10,7	9,3	1,9	100,0
Noguera	29,8	18,5	17,9	29,5	4,3	100,0
Osona	38,8	13,4	12,9	26,9	8,0	100,0
Pallars Jussà	34,7	26,3	17,4	18,2	3,4	100,0
Pallars Sobirà	44,9	23,8	16,6	12,6	2,1	100,0
Pia d'Urgell	16,1	21,4	12,5	33,0	17,0	100,0
Pla de l'Estany	39,8	17,5	13,4	23,6	5,7	100,0
Priorat	63,6	24,5	8,7	2,9	0,2	100,0
Ribera d'Ebre	49,1	28,7	11,6	9,0	1,6	100,0
Ripollès	38,7	23,3	20,7	15,5	1,8	100,0
Segarra	18,0	16,8	25,4	35,6	4,1	100,0
Segrià	19,8	20,2	18,0	34,0	8,0	100,0
Selva	70,1	11,9	7,5	8,1	2,4	100,0
Solsonés	41,9	12,2	15,4	24,3	6,1	100,0
Tarragonés	65,2	17,2	8,4	7,9	1,3	100,0
Terra Alta	30,9	35,7	24,2	9,0	0,2	100,0
Urgell	22,7	20,2	21,1	31,3	4,7	100,0
Vall d'Aran	71,1	22,2	2,2	2,2	2,4	100,0
Vallés Occidental (1)	59,3	17,6	7,8	12,1	3,1	100,0
Vallés Oriental	65,7	15,1	8,4	8,0	2,8	100,0
Total Catalunya	50,1	20,3	13,0	13,9	2,7	100,0

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

Quadre A19. Les explotacions amb forest de 25 i més hectàrees forestals segons la grandària de l'explotació en Unitats de Dimensió Econòmica (1UDE=159.702 pessetes). Percentatge sobre el total d'explotacions comarcal. 1989.

Comarca	<2 UDE	2 a <6 UDE	6 a <12 UDE	12 a <40 UDE	40 i més UDE	Total
Alt Camp	41,2	14,7	18,6	22,5	2,9	100,0
Alt Empordà	64,0	9,9	6,7	12,5	7,0	100,0
Alt Penedès	37,6	10,9	16,8	27,7	6,9	100,0
Alt Urgell	31,9	12,7	20,1	26,9	8,4	100,0
Alta Ribagorça	25,3	16,5	20,3	29,1	8,9	100,0
Anoia	38,3	11,2	13,0	30,5	6,9	100,0
Bages	43,1	12,1	15,0	24,1	5,6	100,0
Baix Camp	56,9	18,7	14,6	7,3	2,4	100,0
Baix Ebre	46,9	17,2	14,1	15,6	6,3	100,0
Baix Empordà	54,0	14,2	7,1	17,7	7,1	100,0
Baix Llobregat	51,0	17,0	11,0	14,0	7,0	100,0
Baix Penedès	57,1	10,2	14,3	14,3	4,1	100,0
Berguedà	49,8	13,7	11,3	20,8	4,4	100,0
Cerdanya	13,6	3,6	11,4	55,7	15,7	100,0
Conca de Barberà	37,7	10,9	15,9	28,3	7,2	100,0
Garraf	62,1	13,8	12,1	10,3	1,7	100,0
Garrigues	15,7	9,0	22,5	40,4	12,4	100,0
Garrotxa	60,3	13,3	10,7	13,6	2,1	100,0
Gironès	61,9	12,1	10,2	12,6	3,3	100,0
Maresme	79,3	5,7	7,5	4,6	2,9	100,0
Montsià	40,0	20,0	0,0	20,0	20,0	100,0
Noguera	29,5	9,3	14,2	37,3	9,6	100,0
Osona	42,4	11,1	12,0	26,5	8,1	100,0
Pallars Jussà	27,2	15,4	19,0	27,7	10,8	100,0
Pallars Sobirà	22,8	14,7	20,6	30,9	11,0	100,0
Pla d'Urgell	0,0	0,0	0,0	25,0	75,0	100,0
Pla de l'Estany	50,9	8,6	7,8	25,0	7,8	100,0
Priorat	49,0	19,9	21,9	7,3	2,0	100,0
Ribera d'Ebre	32,8	19,0	22,6	19,0	6,6	100,0
Ripollès	26,9	20,4	25,7	23,5	3,4	100,0
Segarra	21,2	8,3	17,4	46,2	6,8	100,0
Segrià	49,3	4,2	7,0	21,1	18,3	100,0
Selva	67,7	11,0	6,7	10,1	4,5	100,0
Solsonés	35,1	9,8	16,3	30,0	8,8	100,0
Tarragonès	56,3	0,0	25,0	18,8	0,0	100,0
Terra Alta	20,3	22,8	25,2	30,1	1,6	100,0
Urgell	22,7	0,0	4,5	59,1	13,6	100,0
Vall d'Aran	4,5	4,5	13,6	36,4	40,9	100,0
Vallés Occidental (1)	51,2	16,1	7,7	19,0	6,0	100,0
Vallés Oriental	57,1	15,5	9,4	13,4	4,6	100,0
Total Catalunya	43,8	12,8	14,1	22,8	6,5	100,0

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

Quadre A20. Explotacions segons el tipus d'utilització donat a la seva superfície forestal; erms, matolls, espartars i pastures; en % de les explotacions amb forest de la comarca.

Comarca	Total explotacions amb forest	Amb erm	Amb espartar	Amb matoll	Amb pastures permanents
Alt Camp	1134	37,4	0,1	17,6	0,2
Alt Empordà	2791	47,5	0,1	28,6	9,2
Alt Penedès	748	45,5	0,0	5,7	0,5
Alt Urgell	1096	31,8	0,3	39,7	61,4
Alta Ribagorça	258	4,7	0,0	35,3	97,7
Anoia	1495	26,2	0,0	19,6	1,1
Bages	1371	26,3	0,0	25,1	5,0
Baix Camp	2094	11,4	0,2	38,4	0,7
Baix Ebre	1819	47,8	0,4	46,1	3,4
Baix Empordà	1452	23,1	0,1	3,7	4,5
Baix Llobregat	643	42,9	0,2	19,3	3,6
Baix Penedès	363	34,7	0,0	7,4	1,4
Berguedà	1058	39,2	0,0	39,9	40,8
Cerdanya	501	12,6	0,0	7,6	96,6
Conca de Barberà	1888	25,4	0,2	20,8	1,1
Garraf	282	17,4	0,4	44,7	0,7
Garrigues	2183	21,9	0,1	42,7	0,3
Garrotxa	1386	20,0	0,0	12,4	34,8
Gironès	1546	9,2	0,0	6,4	3,0
Maresme	2580	37,6	0,0	16,5	3,8
Montsià	863	49,9	1,0	49,7	3,1
Noguera	1770	36,6	2,7	35,1	12,4
Osona	1360	29,3	0,0	20,2	18,2
Pallars Jussà	881	40,7	0,3	40,5	23,8
Pallars Sobirà	842	21,3	0,1	13,1	89,2
Pla d'Urgell	112	76,8	0,9	5,4	12,5
Pla de l'Estany	618	12,8	0,0	4,2	6,8
Priorat	2270	12,3	0,2	52,2	0,6
Ribera d'Ebre	2427	14,5	0,2	56,0	1,1
Ripollès	980	6,4	0,0	25,3	79,8
Segarra	1097	16,0	0,1	42,7	1,1
Segrià	1646	69,3	0,3	16,1	5,7
Selva	1860	12,4	0,0	7,2	5,7
Solsonés	637	24,6	0,0	37,2	13,5
Tarragonès	934	47,8	0,1	25,3	0,4
Terra Alta	2458	28,3	0,2	7,7	0,1
Urgell	788	37,4	0,3	37,6	1,1
Vall d'Aran	370	0,0	0,0	25,7	97,6
Vallés Occidental (1)	669	14,1	0,0	16,6	2,4
Vallés Oriental	1615	24,5	0,0	6,8	4,8
Total Catalunya	50885	28,4	0,2	26,5	12,0

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

Quadre A21. Explotacions segons el tipus d'utilització donat a la seva superfície forestal; espècies forestals comercials i no comercials; en % de les explotacions amb forest de la comarca.

Comarca	Total explotac. amb forest	Fronoses		Resinoses		Mixtes	
		Comercial	No comercial	Comercial	No comercial	Comercial	No comercial
Alt Camp	1134	0,2	1,9	7,7	55,6	3,2	2,6
Alt Empordà	2791	9,8	8,5	10,5	15,0	6,1	3,3
Alt Penedès	748	0,8	3,7	11,0	46,5	2,0	4,5
Alt Urgell	1096	4,8	17,7	22,9	9,2	5,3	8,6
Alta Ribagorça	258	2,3	18,6	2,3	1,9	1,6	1,2
Anoia	1495	1,7	4,5	12,9	59,9	2,5	8,4
Bages	1371	2,9	2,3	46,0	23,9	5,5	1,4
Baix Camp	2094	0,9	13,5	8,2	39,9	2,2	18,4
Baix Ebre	1819	0,3	0,3	5,2	13,9	2,3	0,9
Baix Empordà	1452	14,3	6,7	16,5	25,9	12,9	19,6
Baix Llobregat	643	1,9	2,8	4,4	50,9	0,8	2,6
Baix Penedès	363	0,0	1,1	1,9	66,7	0,3	0,0
Berguedà	1058	9,4	0,8	59,1	3,2	8,4	0,4
Cerdanya	501	0,8	6,0	4,8	10,4	0,0	0,4
Conca de Barberà	1888	0,7	5,0	15,6	60,9	4,6	5,7
Garraf	282	0,0	5,3	6,4	74,8	0,4	1,4
Garrigues	2183	0,2	1,6	1,1	28,1	0,3	30,3
Garrotxa	1386	38,0	24,4	3,4	2,6	6,3	4,0
Gironès	1546	43,5	6,0	33,1	3,6	23,9	8,2
Maresme	2580	2,1	13,5	1,3	43,7	1,0	26,4
Montsià	863	0,3	0,3	0,5	3,6	0,2	0,1
Noguera	1770	4,5	44,7	3,3	5,4	1,0	2,5
Osona	1360	21,2	24,6	18,2	11,0	6,8	21,8
Pallars Jussà	881	6,1	38,5	1,0	10,4	0,7	4,1
Pallars Sobirà	842	1,3	15,2	6,2	4,2	0,8	1,7
Pla d'Urgell	112	1,8	0,9	0,9	2,7	0,9	0,0
Pla de l'Estany	618	12,8	14,4	17,6	19,6	14,9	27,3
Priorat	2270	1,3	8,5	11,3	40,7	2,8	16,8
Ribera d'Ebre	2427	0,5	1,4	2,4	37,2	0,5	3,8
Ripollès	980	18,7	10,7	19,4	7,8	6,2	2,7
Segarra	1097	2,0	44,8	1,3	7,2	1,1	14,9
Segrià	1646	1,6	1,2	0,3	18,7	0,6	0,2
Selva	1860	30,6	8,3	17,4	15,2	13,1	32,3
Solsonés	637	10,7	10,8	54,9	4,6	28,4	4,9
Tarragonès	934	0,5	0,6	2,0	46,5	0,5	0,9
Terra Alta	2458	0,2	0,6	1,2	80,2	0,0	0,5
Urgell	788	1,3	13,7	1,8	27,9	1,0	9,4
Vall d'Aran	370	1,6	3,0	5,4	2,7	0,8	1,6
Vallès	669	2,4	2,7	15,5	51,0	2,2	2,8
Occidental (1)							
Vallès Oriental	1615	12,8	9,8	10,5	11,8	22,0	26,9
Total Catalunya	50685	7,3	10,0	11,2	28,2	5,0	10,1

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

Quadre 22. Hectàrees ocupades per les espècies arbòries comercials de frondoses per comarques, 1989.

	Altres frondoses	Alzina	Castanyer	Eucaliptus	Faig	Platan	Pollancre	Roure	Surera
Alt Camp	0	0	0	0	0	0	3	0	0
Alt Empordà	211	4105	649	2	588	86	370	1407	6198
Alt Penedès	0	3	0	0	0	5	40	6	1
Alt Urgell	144	1586	0	0	81	0	1104	943	0
Alta Ribagorça	65	20	0	0	0	0	0	623	0
Anoia	7	16	0	0	0	0	65	146	0
Bages	6	43	0	0	0	0	122	1018	0
Baix Camp	0	80	0	0	0	0	20	20	0
Baix Ebre	0	0	0	0	0	0	4	1	0
Baix Empordà	123	163	43	313	0	38	340	1	714
Baix Llobregat	1	0	0	3	0	2	124	4	4
Baix Penedès	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Berguedà	274	592	0	0	3	0	8	704	0
Cerdanya	0	0	0	0	0	0	1	539	0
Conca de Barberà	1	30	0	0	0	0	5	28	0
Garraf	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Garrigues	0	1	0	0	0	0	2	0	0
Garrotxa	1208	14665	231	1	3924	93	514	4614	12
Gironès	918	5551	149	200	0	337	1271	811	2318
Maresme	30	471	75	1	5	37	44	57	294
Montsià	0	0	0	0	0	0	164	0	0
Noguera	3	254	0	0	0	4	260	268	0
Osona	329	7240	1090	33	1588	9	571	5669	89
Pallars Jussà	15	167	0	0	0	0	3	432	0
Pallars Sobirà	5	2	0	0	0	0	12	187	0
Pla d'Urgell	0	0	0	0	0	0	3	0	0
Pla de l'Estany	11	484	0	0	0	34	231	59	12
Priorat	0	374	0	5	0	0	0	3	0
Ribera d'Ebre	106	27	0	0	0	0	7	10	0
Ripollès	2288	617	0	0	2817	28	120	3023	0
Segarra	1	252	1	2	0	1	22	296	0
Segrià	0	1	0	0	0	0	311	0	0
Seiva	711	5504	5281	1026	1070	503	1980	894	5339
Solsonés	17	1296	0	0	0	0	1	1066	0
Tarragonès	1	0	0	0	0	0	21	0	0
Terra Alta	49	753	0	0	0	5	191	345	284
Urgell	2	15	0	1	0	2	8	2	0
Vall d'Aran	0	67	0	0	211	14	169	59	67
Vallés	11	106	1	0	0	3	73	37	1
Occidental (1)									
Vallés Oriental	307	6393	289	164	414	100	275	158	1152
Tot Catalunya	6844	50878	7811	1751	10701	1301	8460	23429	16485

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

Quadre A23. Hectàrees ocupades per les espècies arbòries comercials de coníferes per comarques, 1989.

	Altres coníferes	Avet	Pi blanc	Pi inaine	Pi negre	Pi pinyer	Pi rojalet	Pinassa	Pinastre
Alt Camp	16	0	2167	0	2	15	37	1	86
Alt Empordà	265	7	2402	33	46	591	95	175	1961
Alt Penedès	6	0	3666	7	162	43	0	5	0
Alt Urgell	761	339	325	0	9118	2	23050	11018	771
Alta Ribagorça	382	187	0	0	516	0	4774	0	0
Anoia	89	1	4497	0	49	407	29	2381	566
Bages	992	0	27209	67	459	1036	1822	13484	122
Baix Camp	161	7	2012	4	716	12	147	1	0
Baix Ebre	70	6	495	0	1143	3	1306	102	0
Baix Empordà	75	1	1012	0	6	330	0	60	410
Baix Llobregat	11	0	1283	0	0	100	30	91	81
Baix Penedès	20	0	460	0	0	28	0	0	0
Berguedà	5455	37	3135	0	2618	162	31332	15442	138
Cerdanya	9	488	1	0	11982	0	4036	0	0
Conca de Barberà	16	3	1849	0	15	9	194	531	69
Garraf	0	0	206	0	0	0	0	85	0
Garrigues	55	0	172	0	104	0	0	0	0
Garrotxa	818	0	171	3	281	8	809	64	38
Gironès	765	0	2096	7	4	1785	7	23	602
Maresme	13	4	7	23	31	280	3	0	35
Montsià	0	0	3000	0	8	0	101	0	0
Noguera	564	1	264	0	916	0	11	1995	0
Osona	467	92	787	24	360	427	6109	1086	107
Pallars Jussà	5	0	1	0	972	645	1708	1046	0
Pallars Sobirà	0	4091	0	0	14446	0	8578	1364	0
Pla d'Urgell	0	0	0	0	47	0	0	0	0
Pla de l'Estany	227	0	2051	0	1	293	98	0	0
Priorat	165	0	3331	0	269	3	350	2	216
Ribera d'Ebre	456	0	3780	4	102	8	1896	1	1310
Ripollès	593	479	10	0	6915	140	16555	0	0
Segarra	2	6	50	0	0	0	42	254	0
Segrià	0	1	137	0	2	0	3	0	0
Selva	958	310	76	1001	1	701	192	206	2022
Solsonés	434	0	1783	0	1968	42	8827	16432	0
Tarragonès	0	0	128	14	0	0	0	0	11
Terra Alta	471	1	3408	0	1412	0	12	5025	0
Urgell	3	0	42	0	1	1	0	1	0
Vall d'Aran	354	6262	0	0	1717	0	1844	612	0
Vallés Occidental	542	0	4746	0	0	680	102	273	1
(1)									
Vallés Oriental	414	3	1290	247	25	737	562	132	294
Total Catalunya	15635	12324	78049	1433	56414	8488	114661	71892	8838

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

Quadre A24. Explotacions amb forest que disposen de ramaderia i mitjana de caps per explotació segons les espècies d'herbívors ressenyades, 1989.

	% d'explotacions que disposa de				Mitjana de caps per explotació amb			
	Boví	Oví	Cabrum	Equí	Boví	Oví	Cabrum	Equí
Alt Camp	0,3	1,7	1,3	1,0	54,3	216,4	20,6	1,4
Alt Empordà	9,4	3,8	2,6	2,8	61,4	331,8	19,4	4,7
Alt Penedès	1,1	2,0	1,1	0,3	126,4	521,9	5,1	12,0
Alt Urgell	48,6	8,2	7,3	11,0	33,5	249,5	17,4	5,5
Alta Ribagorça	43,0	16,3	7,8	13,2	27,4	524,5	13,2	3,2
Anoia	1,3	3,1	2,9	1,0	261,7	223,4	18,7	3,7
Bages	11,4	5,0	6,6	4,5	95,9	291,2	17,7	1,9
Baix Camp	0,0	0,7	0,6	1,7	0,0	224,4	107,3	1,6
Baix Ebre	1,2	5,5	3,7	4,1	77,1	95,0	5,5	1,3
Baix Empordà	16,9	5,3	4,8	2,8	34,6	286,7	23,0	4,1
Baix Llobregat	1,7	3,0	2,5	2,2	225,2	422,8	29,7	9,6
Baix Penedès	0,8	1,9	0,8	2,5	168,7	81,3	10,7	1,3
Berguedà	24,0	5,9	8,1	3,4	44,6	151,6	15,0	3,4
Cerdanya	76,4	11,0	11,8	27,7	42,6	125,3	8,0	9,0
Conca de Barberà	0,3	1,6	1,2	0,7	137,0	176,2	21,2	2,0
Garraf	1,1	2,5	2,5	2,5	81,3	149,3	5,6	5,3
Garrigues	2,8	1,4	1,2	0,5	120,7	195,6	15,4	1,0
Garrotxa	31,1	6,5	6,8	8,5	33,5	217,9	16,6	2,8
Gironès	21,3	3,0	2,8	3,2	44,9	200,5	13,5	2,1
Maresme	2,8	0,7	0,5	0,9	62,9	129,6	20,8	6,3
Montsià	0,3	1,9	0,8	0,6	15,0	150,9	11,7	6,4
Noguera	3,8	5,5	4,8	0,4	107,7	389,6	56,2	1,0
Osona	41,0	7,9	5,7	7,0	63,7	307,4	24,5	2,3
Pallars Jussà	11,7	14,0	8,6	4,5	48,1	396,0	21,7	5,6
Pallars Sobirà	41,6	16,3	10,7	24,1	22,4	235,9	18,0	4,3
Pla d'Urgell	11,6	3,6	0,0	0,9	84,4	753,8	0,0	6,0
Pla de l'Estany	36,4	5,7	6,0	6,5	51,0	349,0	23,9	3,7
Priorat	0,1	1,0	1,0	5,4	234,0	157,9	28,2	1,0
Ribera d'Ebre	0,2	3,1	2,3	5,0	38,0	112,5	28,4	1,2
Ripollès	53,5	13,2	14,0	21,2	32,3	154,5	12,2	4,8
Segarra	2,7	1,7	2,2	0,2	180,5	280,5	25,3	8,5
Segrià	4,7	2,7	0,9	0,2	89,4	327,7	32,2	1,3
Selva	15,5	2,6	1,8	2,2	32,5	194,5	20,1	2,9
Solsonés	15,5	8,6	10,8	5,7	79,3	235,0	18,5	4,2
Tarragonès	0,4	0,9	0,3	0,6	141,3	133,1	23,3	1,3
Terra Alta	0,1	4,1	2,6	5,0	70,0	83,0	18,8	1,1
Urgell	1,4	1,6	1,5	0,3	247,8	301,5	12,0	1,0
Vall d'Aran	28,1	18,6	17,0	24,9	9,5	67,0	5,9	3,0
Vallés Occidental	5,1	4,2	2,7	4,5	105,8	389,7	28,6	5,3
(1)								
Vallés Oriental	14,7	3,7	2,3	3,4	81,6	223,7	24,5	3,6
Total Catalunya	11,1	4,2	3,5	4,2	50,3	239,4	20,1	3,6

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

Quadre A25. Explotacions amb forest que disposen de ramaderia i mitjana de caps per explotació segons les espècies d'herbívors ressenyades. Dades referides a les explotacions amb més de 25 ha forestals. 1989.

	% d'explotacions que disposen de				Mitjana de caps de bestiar per explotació			
	Boví	Oví	Cabrum	Equí	Boví	Oví	Cabrum	Equí
Alt Camp	0,0	3,9	5,9	3,9	0,0	98,8	31,3	1,5
Alt Empordà	12,2	7,3	5,8	2,9	111,1	416,9	28,0	19,2
Alt Penedès	1,0	3,0	0,0	0,0	50,0	154,7	0,0	0,0
Alt Urgell	42,1	12,7	9,6	12,4	57,2	270,3	21,9	12,3
Alta Ribagorça	41,8	21,5	13,9	10,1	49,3	706,2	18,9	8,0
Anoia	2,0	6,9	4,3	1,2	76,0	295,5	13,9	6,5
Bages	15,3	7,0	8,5	6,0	96,7	275,9	17,0	2,1
Baix Camp	0,0	1,6	2,4	0,8	0,0	153,5	159,3	2,0
Baix Ebre	7,8	4,7	4,7	4,7	206,4	162,3	6,3	1,3
Baix Empordà	13,3	9,7	7,1	6,2	50,3	420,1	10,6	12,7
Baix Llobregat	2,0	7,0	5,0	4,0	444,5	578,9	28,6	2,5
Baix Penedès	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	1,0
Berguedà	26,3	6,2	10,0	4,0	59,6	185,1	15,8	3,8
Cerdanya	68,6	12,1	8,6	37,9	60,0	211,3	10,4	12,5
Conca de Barberà	0,0	7,2	5,1	1,4	0,0	247,4	16,0	2,0
Garraf	0,0	5,2	5,2	3,4	0,0	71,0	5,7	14,0
Garrigues	4,5	4,5	3,4	0,0	69,5	272,3	10,7	0,0
Garrotxa	23,1	8,4	7,7	6,8	46,1	268,0	23,6	4,5
Gironès	14,0	3,3	1,9	4,2	73,7	457,6	17,5	2,7
Maresme	2,9	1,7	1,1	0,6	56,8	200,7	55,0	1,0
Montsià	10,0	10,0	0,0	5,0	20,0	200,0	0,0	25,0
Noguera	6,0	13,6	10,5	1,2	102,3	488,6	21,1	1,0
Osona	33,9	11,4	7,2	4,9	71,7	362,5	34,4	2,1
Pallars Jussà	21,0	26,2	19,0	7,2	73,8	521,5	22,3	9,0
Pallars Sobirà	33,8	14,0	8,8	16,9	48,8	426,9	20,1	5,1
Pla d'Urgell	25,0	50,0	0,0	0,0	80,0	1134,5	0,0	0,0
Pla de l'Estany	23,3	10,3	6,9	6,0	115,2	319,6	52,0	3,7
Priorat	0,0	3,3	3,3	2,6	0,0	144,0	46,6	1,3
Ribera d'Ebre	0,0	7,3	5,1	2,2	0,0	179,1	49,4	1,0
Ripollès	57,1	14,4	16,4	24,1	41,0	205,4	15,6	6,1
Segarra	4,5	6,1	6,1	0,0	173,3	231,6	36,1	0,0
Segrià	2,8	7,0	4,2	0,0	113,5	762,8	11,0	0,0
Selva	9,6	3,1	2,0	0,6	54,6	237,1	29,4	4,5
Solsonés	17,8	8,0	11,7	6,1	87,6	273,9	22,0	5,5
Tarragonés	0,0	0,0	0,0	3,1	0,0	0,0	0,0	1,0
Terra Alta	0,0	5,7	6,5	0,8	0,0	55,3	16,0	1,0
Urgell	0,0	18,2	9,1	0,0	0,0	189,5	9,5	0,0
Vall d'Aran	4,5	4,5	4,5	4,5	5,0	120,0	4,0	2,0
Vallés Occidental	6,5	9,5	2,4	5,4	67,6	482,9	14,5	6,3
(1)								
Vallés Oriental	15,8	5,8	3,6	3,3	84,1	315,2	27,2	3,3
Total Catalunya	18,8	8,6	7,4	6,2	65,6	334,2	22,4	6,6

(1) Inclou la comarca del Barcelonès.

ANNEX 2. ANÀLISI DELS APROFITAMENTS DEL TERRITORI FORESTAL COMARCAL. VARIABLES I FACTORS DE SÍNTESI I CLASSIFICACIÓ COMARCAL.

Les dades que segueixen presenten el resultat de l'anàlisi estadística de les variables referides a l'ús i l'aprofitament del territori forestal. Aquesta anàlisi comprèn:

- Taula de correlacions de les variables referides als usos i aprofitaments de la superfície forestal.
- Anàlisi factorial en components principals per a destriar els aspectes que reflecteixen de manera asintètica el tema d'anàlisi.
- Classificació jeràrquica a partir dels 3 primers factors components principals per tal de perfilar la tipologia comarcal segons els aspectes objecte d'anàlisi (Presentació del dendrograma d'agrupació).
- Anàlisi de coherència dels grups resultants de la classificació jeràrquica i perfil definitiu dels grups.

Quadre A26. Coeficient de correlació de les variables referides a l'ús i vegetació dominant de les superfícies forestals comarcals. 1989

	(En % de la superfície arbrada)			(Variables expresades en coeficients d'especialització comarcal)			
	Resinosos	Mixtes	Comercials	Forestal	Arbrat	Pastures	Erms
Fronloses	-0,854	0,280	0,041	0,118	0,219	-0,096	-0,164
Resinosos		-0,739	-0,101	-0,154	-0,367	0,152	0,285
Mixtes			0,132	0,132	0,393	-0,156	-0,312
Comercials				0,625	0,072	0,437	-0,542
Forestal					0,131	0,569	-0,750
Arbrat						-0,613	-0,569
Pastures							-0,302
Erms							
FComercials							
FNo comercials							
RComercials							
RNo comercials							
MComercials							

(continuació)

	Fronloses Comercials	Fronloses No comercials	RComercials	Resinosos No comercials	Mixtes Comercials	Mixtes No comercials
Fronloses	0,697	0,735	-0,431	-0,507	0,228	0,185
Resinosos	-0,677	-0,551	0,496	0,602	-0,566	-0,522
Mixtes	0,345	0,064	-0,356	-0,454	0,750	0,724
Comercials	0,435	-0,354	0,718	-0,767	0,527	-0,350
Forestal	0,321	-0,140	0,462	-0,588	0,236	-0,047
Arbrat	0,356	-0,031	-0,279	-0,132	0,392	0,183
Pastures	-0,042	-0,094	0,558	-0,353	-0,041	-0,192
Erms	-0,385	0,135	-0,244	0,526	-0,431	-0,021
FComercials		0,026	-0,229	-0,505	0,455	0,046
FNo comercials			-0,385	-0,229	-0,113	0,214
RComercials				-0,395	-0,056	-0,478
RNo comercials					-0,547	-0,113
MComercials						0,087

Quadre A27. Caracterització dels tres factors components principals resultants de l'anàlisi de les variables d'ús del territori forestal i vegetació dominant dels boscos. Variables analitzades expresades en %.

Variables analitzades	1er factor	2 on factor	3er factor
Bosc de frondoses	.00147	.89240	.03832
Bosc de resinoses	-.08552	-.98228	.16246
Bosc mixte	.15568	.65634	-.34955
Bosc comercial	.80320	.03885	.06846
Pes del territori forestal	.91357	.09327	.06345
Territori forestal arbrat	.17951	.20733	-.94800
Territori forestal de pastura	.61449	-.08923	.73635
Territori forestal d'erms	-.85601	-.15726	.37739

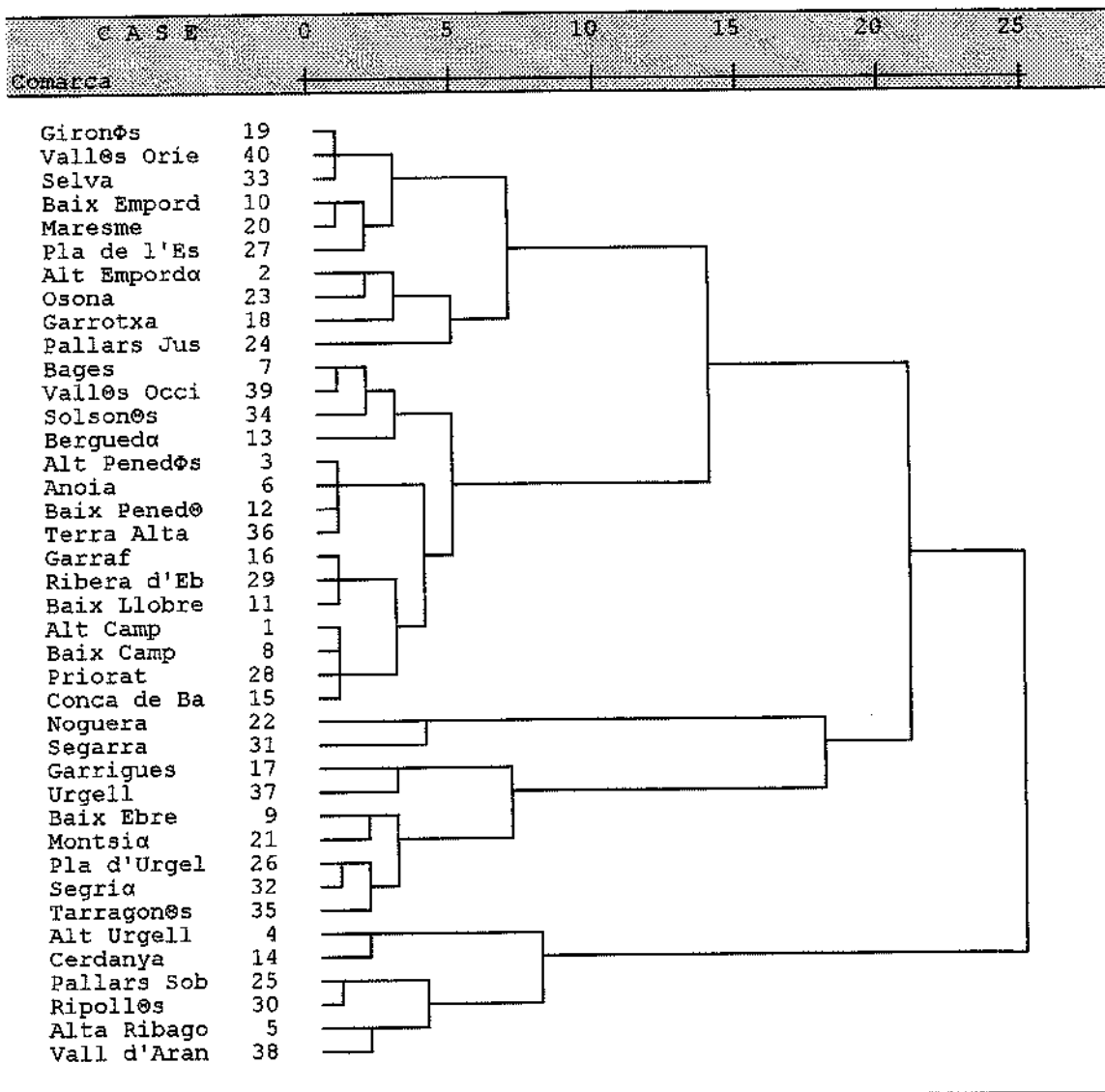
Quadre A28. Variança explicada pels tres primers factors components principals en percentatge.

	en %	en % acumulat
Factor 1. Orientació forestal i d'arbrat comercial	38.2	38.2
Factor 2. Oposició del bosc de resinoses amb el de frondoses i mixtes	29.6	67.8
Factor 3. Presència d'arbrat per oposició a pastures	15.6	83.4

Quadre A29. Coordenades factorials de les comarques amb els tres primers factors de l'anàlisi en components principals. Ordenades segons el valor del primer factor. 1989.

COMARCA	FACTOR1	FACTOR2	FACTOR3
Vall d'Aran	2,14868	-0,38903	2,37207
Ripollés	1,50092	0,22482	1,32799
Pallars Sob	1,44815	-0,13189	1,50490
Alta Ribago	1,41870	-0,26370	2,18471
Cerdanya	1,28441	-1,11220	0,91842
Berguedà	1,12896	-1,05611	-0,37049
Alt Urgell	1,02298	-0,63178	0,37597
Bages	0,81542	-0,82320	-0,94731
Selva	0,80375	1,51583	-0,93440
Gironès	0,78360	1,19522	-0,92434
Garrotxa	0,74638	1,96989	-0,00883
Solsonés	0,73168	-0,18980	-0,72288
Vallés Oriè	0,64602	1,26620	-0,94413
Pla de l'Es	0,49942	0,57070	-1,45710
Vallés Occi	0,41704	-1,00799	-1,10665
Osona	0,36185	1,22213	-0,27364
Baix Empord	0,11821	1,11964	-1,00308
Terra Alta	0,11639	-1,21533	-1,18998
Maresme	0,00828	0,73005	-0,88706
Alt Empordà	-0,02382	1,50381	0,31202
Conca de Ba	-0,07546	0,00521	-0,71175
Pallars Jus	-0,08000	0,67488	0,69667
Anoia	-0,08588	-0,95796	-0,92617
Baix Penedé	-0,23345	-1,24550	-1,30158
Priorat	-0,27441	-0,01018	-0,42510
Alt Penedès	-0,33352	-1,10510	-0,79461
Baix Llobre	-0,36414	-0,68151	-0,16436
Ribera d'Eb	-0,39234	-1,06484	-0,25962
Baix Camp	-0,42427	-0,26137	-0,65357
Garraf	-0,52392	-0,93342	-0,38653
Alt Camp	-0,52492	-0,16024	-0,42074
Baix Ebre	-0,91618	-0,51033	0,43202
Montsià	-0,97148	-0,90410	1,09096
Noguera	-1,21874	1,73870	1,34533
Segarra	-1,28911	2,15452	0,32244
Garrigues	-1,44666	0,42538	0,04141
Tarragonés	-1,59998	-0,94098	0,56153
Pla d'Urgel	-1,64886	-0,70425	1,41597
Segrià	-1,66405	-0,58289	1,09412
Urgell	-1,91996	0,56673	0,81739

Quadre A30. Dendograma de classificació comarcal a partir de l'anàlisi jeràrquica dels 3 factors components principals descriptors de la caracterització forestal comarcal. 1989



Quadre A31. Anàlisi de coherència dels grups comarcals obtinguts a partir de la classificació jeràrquica.

COMARCA	0/00 de la superfície forestal			0/00 sup. forestal		Coeficients d'especialització dels usos			
	Froncosa	Conífera	Mixtes	Comercial	No Com.	Forestal	Arbrat	Pastura	Erm
Alt Camp	9,2	653,2	337,6	447,6	552,4	649,3	1036,3	1,0	1752,4
Conca de Ba	36,2	579,6	384,2	509,0	491,0	656,0	1179,2	336,6	1010,5
Priorat	91,0	612,6	296,4	367,1	632,9	949,9	1093,9	61,2	1522,6
Garrotxa	710,7	62,9	226,4	740,9	259,1	1370,2	1298,8	572,9	423,2
Gironès	501,6	229,8	268,5	976,0	24,0	1009,1	1499,4	43,9	250,8
Alt Empordà	412,0	204,9	383,0	755,2	244,8	1033,9	985,7	252,8	1699,3
Baix Empordà	208,1	235,6	556,3	583,7	416,3	763,5	1336,7	124,1	695,2
Pla de l'Es	163,3	369,6	467,1	641,6	358,2	852,1	1499,6	88,5	208,0
Osona	429,6	259,3	311,1	595,4	404,6	1094,2	1235,9	490,6	695,1
Selva	482,0	132,5	385,5	731,8	268,2	1328,9	1460,2	74,1	282,4
Vallès Oriè	339,1	197,3	463,7	644,7	355,3	1227,1	1407,4	176,1	424,9
Alt Penedès	42,1	927,0	30,9	408,2	591,6	577,7	1233,4	21,4	1113,8
Anoia	21,0	869,4	109,6	339,7	660,3	840,7	1270,8	74,2	948,4
Baix Camp	105,4	684,6	210,6	287,9	712,1	671,1	1191,1	112,9	1168,1
Baix Llobre	99,2	837,7	63,1	216,9	783,1	973,3	1042,2	274,2	1500,9
Baix Penedès	49,2	950,6	1,4	82,7	917,3	761,9	1424,2	10,1	516,7
Ribera d'Eb	22,1	940,0	37,8	441,7	558,3	806,4	1030,6	28,4	1752,7
Tarragonès	21,0	971,0	8,0	89,9	910,1	356,5	704,6	57,6	2764,5
Terra Alta	63,2	934,8	2,0	449,8	550,2	785,5	1401,3	5,2	593,7
Baix Ebre	1,4	811,6	187,0	362,8	637,2	688,0	745,1	162,8	2543,5
Montsià	34,5	964,7	1,0	671,9	328,1	503,1	554,2	311,5	3020,7
Garraf	21,0	902,6	76,2	57,2	942,8	1069,2	1065,3	1,2	1666,2
Maresme	228,2	374,9	396,9	128,6	871,4	1198,2	1322,8	142,0	723,9
Vallès Occi	19,3	863,6	117,1	498,9	501,1	1092,6	1349,9	89,4	683,8
Alt Urgell	94,8	308,1	97,1	901,2	98,8	1475,9	923,9	1060,5	1189,3
Bages	50,3	804,2	145,5	829,2	170,8	1168,7	1320,9	191,3	686,8
Berguedà	24,1	891,8	84,2	991,6	8,4	1338,4	1142,4	648,5	854,5
Solsonés	72,0	621,7	306,3	932,3	67,7	1127,9	1227,5	190,4	984,6
Cerdanya	29,9	969,7	1,0	767,7	242,3	1389,1	778,4	2252,2	609,2
Ripollès	260,5	595,1	144,3	875,8	124,2	1510,6	742,2	2549,0	464,8
Alta Ribago	117,0	774,3	108,7	690,1	309,9	1497,9	417,8	3497,3	667,1
Pallars Sob	68,0	693,9	238,1	777,6	222,2	1446,9	595,7	2954,6	576,0
Vall d'Aran	44,0	792,3	163,7	997,7	2,3	1587,5	367,3	4212,6	201,7
Pallars Jus	243,7	470,8	285,5	99,1	900,9	1278,1	830,5	1257,4	1314,1
Garrigues	15,1	519,7	465,3	70,8	929,2	375,2	831,9	15,0	2396,9
Noguera	709,0	249,8	41,2	137,0	863,0	827,0	767,9	383,8	2277,5
Segarra	708,5	71,7	219,8	153,8	846,2	384,6	1091,6	46,6	1542,8
Segrià	101,8	894,8	3,4	98,4	901,6	209,4	575,4	569,1	2727,6
Pla d'Urgel	61,9	938,1	1,4	442,5	557,5	24,3	442,4	569,3	3151,1
Urgell	248,5	548,6	202,9	92,6	937,4	120,9	686,1	99,3	2788,6

ANNEX 3. ANÀLISI DELS ASPECTES ESTRUCTURALS DE LES EXPLOTACIONS AMB FOREST A ESCALA COMARCAL. VARIABLES I FACTORS DE SÍNTESE I CLASSIFICACIÓ COMARCAL

Les dades que segueixen presenten el resultat de l'anàlisi estadística de les variables referides a l'estructura de les explotacions amb forest. Aquesta anàlisi comprèn:

- Taula de correlacions de les variables referides als aspectes d'estructura de les explotacions amb forest, prèvia selecció d'aquelles variables que, d'acord amb les observacions recollides en el text, presenten una fiabilitat estadística satisfactòria i una significació més clara.
- Anàlisi factorial en components principals per a destriar els aspectes que reflecteixen de manera sintètica el tema d'anàlisi.
- Classificació jeràrquica a partir dels 3 primers factors components principals per tal de perfilar la tipologia comarcal segons els aspectes objecte d'anàlisi (Presentació del dendrograma d'agrupació).
- Anàlisi de coherència dels grups resultat de la classificació jeràrquica i perfil definitiu d'aquests grups.

Quadre A32. Indicadors de síntesi de la grandària de les explotacions amb forest comarcals.
Comarques ordenades segons la mitjana d'hectàrees de forest censades per explotació. 1989.

Comarca	Índex Gini de concentració	Ha forestal per explotació	Ha forestals per explotació de >150 ha	% explotacions de <5ha	%Ha forestals per explotació de >150 Ha
Pla d'Urgell	0,566	3,6	0,0	87,5	0,0
Urgell	0,363	4,5	183,7	75,0	5,2
Tarragonès	0,442	4,8	200,5	83,8	17,7
Garrigues	0,310	6,7	358,3	69,0	14,7
Maresme	0,411	7,4	244,1	76,6	14,1
Segrià	0,525	7,9	372,9	79,0	40,1
Baix Camp	0,447	9,3	496,8	71,2	30,7
Priorat	0,338	9,5	275,1	60,9	16,6
Conca de Barberà	0,473	10,7	473,0	71,2	35,2
Ribera d'Ebre	0,495	11,1	739,9	67,7	43,8
Terra Alta	0,469	12,3	1073,2	61,8	46,3
Alt Camp	0,566	12,9	311,7	74,5	40,4
Baix Empordà	0,582	13,3	471,8	75,8	48,8
Segarra	0,424	13,5	254,8	60,1	29,3
Gironès	0,471	16,0	276,5	61,5	33,5
Montsià	0,787	16,2	1176,0	91,0	84,2
Alt Penedès	0,573	16,9	267,3	70,5	42,2
Pla de l'Estany	0,417	17,5	217,9	55,0	22,1
Baix Ebre	0,738	18,5	1149,5	82,0	78,7
Baix Penedès	0,559	18,9	286,0	67,2	45,9
Baix Llobregat	0,567	20,5	354,2	66,9	48,4
Anoia	0,427	23,3	255,6	50,0	33,0
Alt Empordà	0,606	23,4	468,9	68,1	61,1
Vallés Oriental	0,536	27,6	330,1	58,0	51,1
Vallés Occidental	0,528	28,4	287,2	59,6	45,3
Selva	0,567	29,9	334,3	59,6	57,7
Catalunya	0,597	30,7	563,6	60,6	64,5
Garraf	0,550	33,0	346,3	54,6	59,5
Garrotxa	0,456	41,7	318,0	39,1	52,8
Noguera	0,576	42,7	818,8	49,0	70,4
Osona	0,401	52,4	266,3	33,3	51,5
Bages	0,459	57,2	319,0	42,4	57,3
Berguedà	0,455	86,8	444,8	31,7	74,1
Cerdanya	0,479	91,7	1061,6	14,6	80,8
Alt Urgell	0,507	93,1	876,2	27,9	79,9
Ripollès	0,391	97,6	467,9	20,8	72,4
Solsonés	0,303	101,4	346,0	15,5	65,9
Pallars Jussà	0,617	110,8	1616,2	46,0	87,7
Pallars Sobirà	0,633	133,2	1602,6	41,4	92,9
Alta Ribagorça	0,545	159,2	1318,6	31,0	89,9
Vall d'Aran	0,603	159,3	2863,6	61,9	97,1

Quadre A33. Coeficients de correlació entre les variables de grandària de les explotacions. Variables expressades en mitjanes o en percentatges obtinguts sobre el total de la superfície forestal o de les explotacions amb forest de cada comarca. 1989.

Variables	Total ha de forest per explotació	Ha forest per explotació de >150 ha	% explotac. <5ha	% explotac. <25 ha	% ha per explotac. <25 ha	% ha per explotac. >150 ha	% explotac. de 5-150 ha	% ha de les explot. de 5-150 ha
Index Gini sobre la sup. forestal	0,104	0,479	0,349	0,333	-0,414	0,533	-0,373	-0,578
Ha forest per explotació		0,696	-0,714	-0,560	-0,658	0,787	0,671	-0,764
Ha forest per explotació de >150 ha			-0,157	0,089	-0,390	0,736	0,154	-0,792
% explotacions de <5ha				0,877	0,605	-0,520	-0,989	0,413
% explotacions de <25 ha					0,649	-0,416	-0,812	0,295
% ha per explotació de <25 ha						-0,835	-0,551	0,724
%ha per explotació de >150							0,474	-0,981
%explotacions de 5-150 ha								-0,366

Quadre A34. Caracterització dels tres factors components principals resultants de l'anàlisi de les variables d'ús del territori forestal i vegetació dominant dels boscos. Variables analitzades expressades en %.

Variabls analitzades	1er factor	2 on factor	3er factor
Index Gini de concentració	-.29568	.86126	.24338
Hectàrees per explotació	.77321	.49179	-.24496
Ha per explotació >= 150 ha	.28346	.83591	-.29184
% explotacions de menys 5 ha	-.89786	.07480	.15349
% sup. de les explotacions >= 150 ha	.15349	.77768	.00396
% caps explot. a temps parcial	-.11456	.05649	.88195
% sup. de les entitats públiques	.38020	.82974	-.32555
% explotacions amb forest	.80619	.04691	.27409
% sup. forestal	.90791	.27352	.28289
% sup. forestal	.75376	.42425	.47015
% OTE conreus i granívors	-.89638	-.16069	-.06619
% OTE forestal	.09598	-.39050	.84170

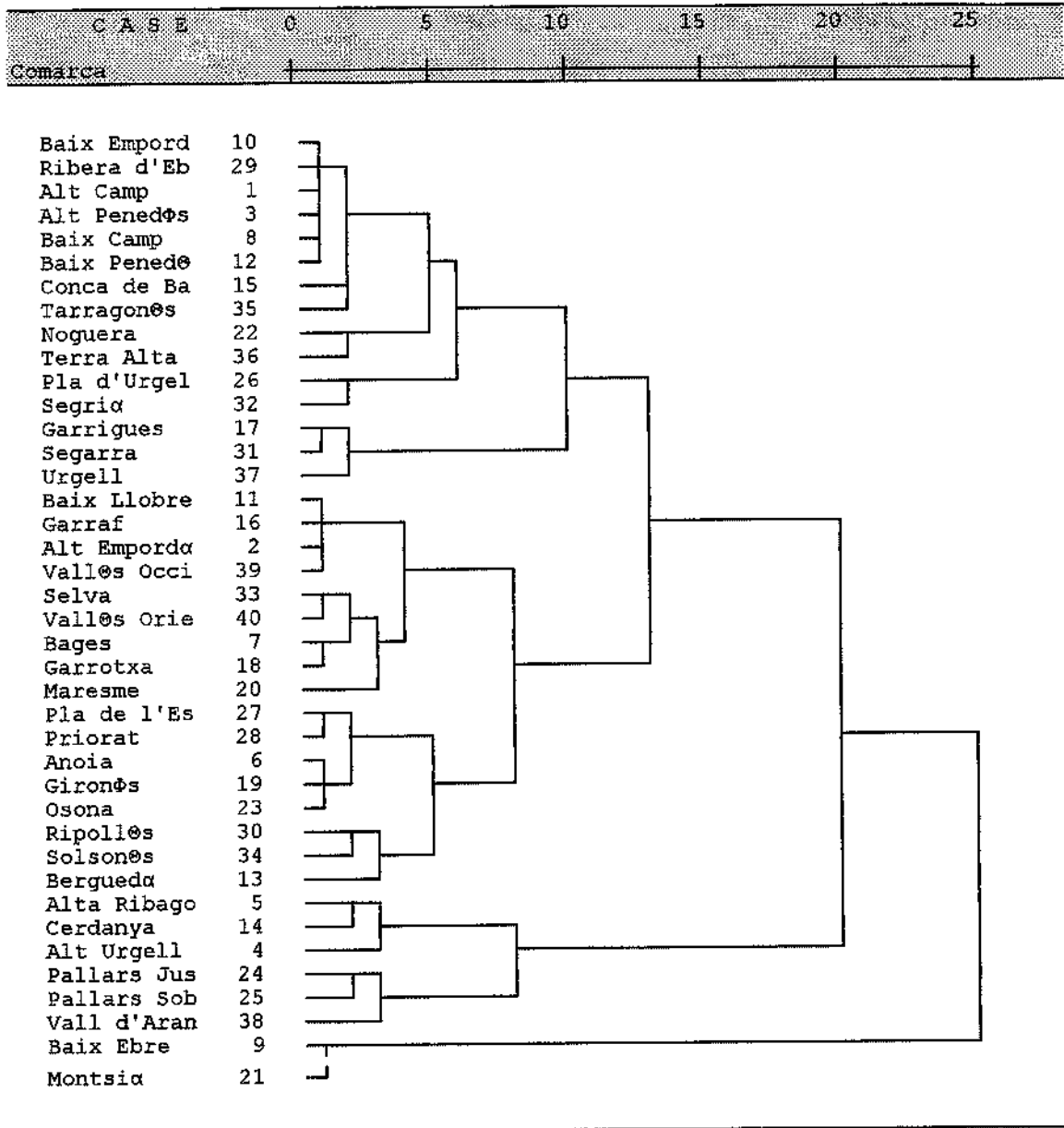
Quadre A35. Variança explicada pels tres primers factors components principals en percentatge.

	en %	en % acumulat
Factor 1. Especialització forestal i grandària de les explotacions	50,5	50,5
Factor 2. Explotacions més grans i domini públic	20,6	71,1
Factor 3. Agricultura a temps parcial i orientació forestal subsidiària	16,4	87,4

Quadre A36. Coordenades factorials de les comarques amb els tres primers factors de l'anàlisi en components principals. Les estructures de producció, 1989.

Comarca	Factor1 Especialització forestal-grandària	Factor2 Gran explotació i domini públic	Factor3 Temps parcial i forestal subsidiària
Alt Camp	-0,93	0,03	0,17
Alt Empordà	-0,04	0,23	0,89
Alt Penedès	-1,04	0,15	0,39
Alt Urgell	1,42	0,37	-0,65
Alta Ribagorça	1,69	1,18	-1,34
Anoia	0,15	-0,96	0,29
Bages	0,48	-0,35	1,04
Baix Camp	-0,62	-0,30	0,36
Baix Ebre	-1,41	2,09	0,86
Baix Empordà	-0,53	0,14	-0,08
Baix Llobregat	-0,43	0,29	1,34
Baix Penedès	-0,67	0,06	0,62
Berguedà	1,16	-0,21	0,24
Cerdanya	1,72	0,34	-1,65
Conca de Barberà	-0,47	-0,46	-0,27
Garraf	-0,15	0,22	1,55
Garrigues	-0,69	-1,30	-1,51
Garrotxa	1,03	-0,62	1,00
Gironès	0,14	-0,64	0,47
Maresme	0,52	-1,17	1,76
Montsià	-1,74	2,36	0,41
Noguera	-0,26	0,63	-0,71
Osona	0,80	-0,84	0,39
Pallars Jussà	0,40	1,72	-0,61
Pallars Sobirà	1,20	1,70	-0,61
Pla d'Urgell	-1,99	-0,24	-0,73
Pla de l'Estany	0,26	-1,10	-0,30
Priorat	0,17	-1,25	-0,02
Ribera d'Ebre	-0,63	0,21	0,01
Ripollès	1,86	-0,41	-0,28
Segarra	-0,52	-1,10	-1,88
Segrià	-1,39	-0,02	-1,26
Selva	0,55	-0,20	1,53
Solsonés	1,47	-1,16	-0,38
Tarragonés	-1,14	-0,64	-0,05
Terra Alta	-0,38	-0,07	-1,32
Urgell	-1,28	-1,23	-1,85
Vall d'Aran	1,10	2,72	-0,68
Vallés Occidental	-0,08	-0,05	1,18
Vallés Oriental	0,29	-0,13	1,69

Quadre A37. Dendograma de classificació comarcal a partir de l'anàlisi jeràrquica dels 3 factors components principals descriptors de la caracterització forestal comarcal. 1989



Quadre A38. Anàlisi de coherència dels grups comarcals obtinguts a partir de la classificació jeràrquica de les variables estructurals (1).

Comarca	Index Gini	Ha forest/ explotació	Ha forest/ exp. >150 ha	% expl. <5ha	%ha expl. >150 ha	% cap a temps parcial	%sup. pública	%explota forestals	%sup. forestal	OTED Conreus	OTE Forestal	OTE Herbívor
Alta Ribagorça	545	159	1319	310	899	198	807	970	945	50	16	896
Pallars Sobirà	633	133	1603	414	929	279	748	961	913	118	59	740
Vall d'Aran	603	159	2864	619	971	327	971	992	989	92	8	743
Alt Urgell	507	93	876	279	799	222	485	858	940	233	121	546
Cerdanya	479	92	1062	146	808	146	690	929	878	46	24	826
Pallars Jussà	617	111	1616	460	877	242	716	594	877	564	108	215
Berguedà	455	87	445	317	741	305	201	625	862	284	233	339
Ripollès	391	98	468	208	724	288	367	831	958	63	144	709
Bages	459	57	319	424	573	403	45	451	820	511	296	63
Solsonès	303	101	346	155	659	264	98	638	776	405	278	154
Garrotxa	456	42	318	391	528	359	59	647	908	247	335	268
Osona	401	52	266	333	515	327	5	425	788	271	257	264
Selva	567	30	334	596	577	354	6	715	886	366	456	108
Vallés Oriental	536	28	330	580	511	412	56	488	890	398	401	136
Alt Empordà	606	23	469	691	611	310	116	623	787	484	358	83
Baix Empordà	582	13	472	758	488	272	117	593	806	570	192	110
Gironès	471	16	277	615	335	337	29	665	718	493	298	118
Pla de l'Estany	417	18	218	550	221	267	12	610	632	350	207	209
Maresme	411	7	244	756	141	337	60	613	671	292	649	46
Vallés Occidental	528	28	287	596	453	395	111	406	826	595	297	51
Baix Llobregat	567	20	354	669	484	383	206	242	815	594	345	50
Baix Penedès	559	19	286	672	459	339	42	302	712	733	234	19
Garraf	550	33	346	546	595	454	107	373	812	660	309	14
Alt Camp	566	13	312	745	404	310	55	356	565	768	198	7
Alt Penedès	573	17	267	785	422	354	41	238	599	791	166	13
Anoia	427	23	256	590	330	342	6	663	596	619	310	15
Baix Camp	447	9	497	712	307	340	166	328	660	721	264	6
Tarragonès	442	5	201	838	177	333	41	300	410	763	219	5
Conca de Barberà	473	11	473	712	352	302	119	706	476	740	234	11
Priorat	338	9	275	609	166	337	81	778	638	732	255	5
Ribera d'Ebre	495	11	740	677	438	398	243	635	577	878	99	3
Terra Alta	469	12	1073	618	463	211	191	789	530	898	75	8
Baix Ebre	738	18	1150	820	787	392	502	187	752	795	159	22
Montsià	787	16	1176	910	842	319	532	145	718	819	134	19
Garrigues	310	7	358	690	147	239	24	544	308	858	76	17
Noguera	576	43	819	490	704	206	385	421	683	688	140	40
Segarra	424	13	255	601	293	144	1	673	291	770	89	14
Pla d'Urgell	566	4	150	875	50	295	10	40	175	768	63	71
Segrià	525	8	373	790	401	174	214	202	358	799	104	41
Urgell	363	5	184	750	52	189	11	284	153	858	48	13

(1) Decimals modificats en funció de l'anàlisi estadística.

ANNEX 4. ANÀLISI DELS ASPECTES ESTRUCTURALS I PRODUCTIUS DE LES EXPLOTACIONS QUE DISPOSEN DE 15 HECTÀREES O MÉS DE FOREST. VARIABLES I FACTORS DE SÍNTESI I CLASSIFICACIÓ COMARCAL

Les dades que segueixen presenten el resultat de l'anàlisi estadística de les variables referides a l'orientació productiva i als aspectes estructurals de les explotacions amb més de 25 hectàrees de forest. Aquesta anàlisi comprèn:

- **Taula de correlacions de les variables referides a les orientacions productives i a les estructures de les explotacions amb més de 25 hectàrees de forest, prèvia selecció d'aquelles variables que, d'acord amb les observacions recollides en el text, presenten una fiabilitat estadística satisfactòria i una significació més clara.**
- **Anàlisi factorial en components principals per a destriar els aspectes que reflecteixen de manera asintètica el tema d'anàlisi.**
- **Classificació jeràrquica a partir dels 3 primers factors components principals per tal de perfilar la tipologia comarcal segons els aspectes objecte d'anàlisi (Presentació del dendrograma d'agrupació).**

Quadre A39. Coeficients de correlació entre les variables que caracteritzen l'estructura i producció de les explotacions de més de 25 hectàrees. 1989

	HAEXPLO	HAEXPLNF	PARCELA	FORACO25	PARCIA25	SUPPUBLI
Ha/explotació	1.0000	.0715	.3811*	-.5838**	.5673**	.8920**
Ha no forestal/ explotació	.0715	1.0000	.6787**	-.1674	.0179	.0423
Parcel·les/ explotació	.3811*	.6787**	1.0000	-.4624*	.0764	.4647*
% caps resid. fora comarca	-.5838**	-.1674	-.4624*	1.0000	.0099	-.6777**
% caps a temps parcial	.5673**	.0179	.0764	.0099	1.0000	.3798*
% sup.d'entitats públiques	.8920**	.0423	.4647*	-.6777**	.3798*	1.0000
% OTE conreus o granívors	-.5228**	.2277	-.1957	.2739	-.3902*	-.5630**
% OTE herbívors	.7272**	-.0298	.4145*	-.6012**	.2980	.8177**
% OTE forestal	-.4667*	-.5647**	-.5698**	.5879**	.0938	-.5599**
% sup.arbrada	-.5838**	-.5759**	-.6427**	.4550*	-.3741*	-.6573**
% sup.arbrat comercial	.3619	-.2685	-.0533	-.1952	.1298	.2827

	OTEAGRI	OTEHERBI	OTEFOR	ARBRAT	ARBRACOM
HAEXPLO	-.5228**	.7272**	-.4667*	-.5838**	.3619
HAEXPLNF	.2277	-.0298	-.5647**	-.5759**	-.2685
PARCELA	-.1957	.4145*	-.5698**	-.6427**	-.0533
FORACO25	.2739	-.6012**	.5879**	.4550*	-.1952
PARCIA25	-.3902*	.2980	.0938	-.3741*	.1298
SUPPUBLI	-.5630**	.8177**	-.5599**	-.6573**	.2827
OTEAGRI	1.0000	-.8339**	.1012	.2378	-.5858**
OTEHERBI	-.8339**	1.0000	-.5538**	-.4797**	.5430**
OTEFOR	.1012	-.5538**	1.0000	.5994**	-.1964
ARBRAT	.2378	-.4797**	.5994**	1.0000	.0719
ARBRACOM	-.5858**	.5430**	-.1964	.0719	1.0000

Quadre A40. Caracterització dels tres factors components principals resultants de l'anàlisi de les variables d'ús del territori forestal i vegetació dominant dels boscos. Variables analitzades expressades en %.

Variables analitzades	1er factor	2 on factor	3er factor
Hectàrees per explotació	-.70701	.14217	.60024
Ha no forestals per explotació	.06091	.96969	-.03119
Parcel·les per explotació	-.37416	.78338	.12593
% caps explot. residents fora de la comarca	.87134	-.20409	.07931
% caps explot. a temps parcial	.03159	.05423	.95452
% sup. de les entitats públiques	-.84685	.12910	.42640
% OTE conreus i granívors	.51139	.23458	-.55883
% OTE forestal	.63334	-.61804	.14029

Quadre A41. Variança explicada pels tres primers factors components principals en percentatge.

	en %	en % acumulat
Factor 1. Grandària i marginalitat en termes d'activitat forestal	46,6	46,6
Factor 2. Activitat no forestal i gran parcel·lació	24,1	70,7
Factor 3. Agricultura a temps parcial-grandària i herbívors	12,6	83,3

Quadre A42. Coordenades factorials de les comarques amb els tres primers factors de l'anàlisi en components principals. Les estructures de producció. 1989.

Comarca	Factor 1	Factor 2	Factor 3
Alt Camp	0,66895	-0,09835	-0,66339
Alt Empordà	0,54186	-0,83007	0,81589
Alt Penedès	0,58355	0,04386	-0,40463
Alt Urgell	-1,54697	-0,76587	-0,47417
Alta Ribagorça	-2,11736	0,95133	0,44799
Anoia	0,43472	0,05529	-0,79298
Bages	0,50777	-0,36978	-0,15333
Baix Camp	0,17919	-0,71303	-0,46008
Baix Ebre	-0,51277	0,18477	0,31583
Baix Empordà	0,33354	-0,14689	0,29896
Baix Llobregat	0,88389	-0,52772	0,42253
Baix Penedès	0,90847	-0,50268	-0,10254
Berguedà	-0,04746	-0,56349	-0,07487
Cerdanya	-2,15967	-0,06228	-0,48901
Conca de Barberà	0,45368	0,20441	-0,69143
Garraf	1,23450	-0,50554	1,11051
Garrigues	0,47002	1,82286	-1,00498
Garrotxa	0,30170	-1,08330	0,29652
Gironès	0,25832	-0,80931	-0,04647
Maresme	1,15033	-1,34242	1,03968
Montsià	-0,62361	0,01699	1,09108
Noguera	-0,85496	0,23829	-1,16834
Osona	-0,09918	-0,25155	-0,21186
Pallars Jussà	-1,59514	-0,11784	0,17058
Pallars Sobirà	-1,44071	2,27864	1,80944
Pla d'Urgell	1,93721	3,52370	0,71789
Pla de l'Estany	0,54158	-0,70818	0,15424
Priorat	0,55377	-0,36208	-0,22645
Ribera d'Ebre	0,23660	0,06720	-0,38353
Ripollès	-1,38755	-1,11709	-0,62191
Segarra	-0,33176	0,77988	-2,00741
Segrià	0,84827	1,64091	1,22365
Selva	0,64862	-1,12202	0,33364
Solsonés	-0,06334	0,03094	-0,95926
Tarragonés	1,30548	0,00951	0,78732
Terra Alta	-0,84606	0,09964	-2,11399
Urgell	-0,08820	1,61171	-1,58383
Vall d'Aran	-2,09231	-0,08115	3,26653
Vallés Occidental	0,40929	-0,51202	0,07476
Vallés Oriental	0,41576	-0,96725	0,25744

Quadre A43. Dendograma de classificació comarcal a partir de l'anàlisi jeràrquica dels 3 factors components principals descriptors de la caracterització forestal comarcal. 1989

